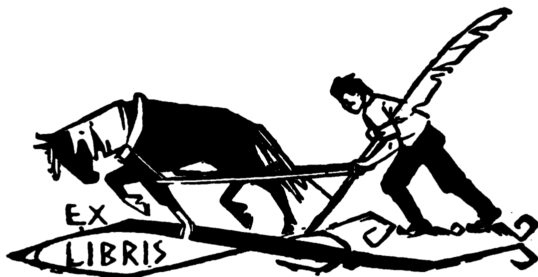

NEDL TRANSFER
HN 2EXB E

hen asti kunnes kirjaston vahinko on täysin korvattu. Lainaaja olkoon kuitenkin oikeutettu korvaukseksi antamaan toisen puhtaan kappaleen samaa kirjaa kadonneen sijaan.

Lainanottaja, joka on tehnyt itsensä syypääksi sellaiseen huolimattomuuteen kuin edellisissä kohdissa on lueteltu, kadottaa lainausoikeutensa jos kirjastonhoitaja sen hyväksi näkee.

Lainataan 1 viikoksi.

Bethel. Mahanaim. Pniel.

Jakob muukalaisena

eli

Ihmisen synti ja Jumalan armahtawaisuus.

Kirjoittanut

C. Wagner-Großen
Pastori Edinburgissa.

Minä olen muukalainen sinun tykönäs ja wieras, niinkuin kaikki minun isäni. Ps. 39: 13.

Tekijän ja ulkomaisen kustantajan luwalla saksan kielestä

Suomentanut

Siro.

K. J. Ellilä

Helsingissä 1888.
G. W. Edlund, kustantaja.

Helsingissä,
J. Simeliuksen perillisten kirjapaino-osakeyhtiö, 1888.

Sisällys.

Siwu.

I.

Perhekuwaelma muinaisajalta.

Ja poikaset kaswoiwat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi. Mutta Jakob oli yksiwakainen mies ja asui majoissa.

Ja Isaak rakasti Esauta: sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa. Mutta Rebekka rakasti Jakobia. 1 Mos. 25: 27, 28.

1. Mitä aiomme?

Aiomme tutkistella Jakobin elämää meidän aikamme walossa ja oman elämämme hywäksi. Tuskin löytyy pyhässä raamatussa monta opettawaisempaa elämän kuwaelmaa kuin Jakobin. Siinä näemme ihmisen synnit ja Jumalan armahtawaisuuden alituisesti taistelewan. Ihminen saattaa itsellensä monta haawaa ja monta kärsimistä, kun häneltä puuttuu luottamusta Jumalaan ja kun hän on alituisesti tottelematon wähässä; ihminen luulee woiwansa täyttää Jumalan tahdon, tai päättelee että hänen täytyy auttaa Jumalaa täyttämään lupauksensa. Jumala parantaa nämät haawat, mutta kipuisilla keinoilla. Hän ei päästä kaswatustyötänsä mitättömäksi menemään. Hänellä on kärsiwällisyyttä, hän armahtaa, hän alkaa aina uudelleen ja pyrkii työssään perille askel askeleelta, kunnes hän wihdoin Jakobista on tehnyt **Israelin.** Ja kaiken tämän saa hän ai-

kaan monen kärsimisen, monen nöyryytyksen kautta, särkemällä ja tyhjäksi tekemällä luonnollisen ihmisen.

Israelin kansan waellus Egyptistä korwen kautta Kaanaan maalle esitellään syystä kuwaawana kristityn waellusta tämän mailman läpi. Mutta patriarkkain elämä sisältää jo Israelin kansan ja **meidän** elämämme johdatuksen pääpiirteet. **Meidän on uskon kautta tuleminen Abrahamin lapsiksi.** Sellaisia emme ole **syntyessämme** tänne mailmaan, waan meidän täytyy niiksi uudesti syntyä*) ja tulla **kaswatetuiksi.** Kaswattaminen on waikeata. Se kysyy paljon kärsiwällisyyttä, rakkautta ja wakaisuutta. Mutta **tulla kaswatetuksi,** ei sekään ole helppoa, warsinkaan niin perin epäpyhille ihmisille kuin Jakobille ja monelle muulle wielä tänä päiwänä. Ei siinä mitään tapahdu pilanpäiten, waan siinä saa ihminen kokea usein katkeraa täyttä totta ja monta kyyneltä wuodattaa. Kuinka monesta kärsimisestä olisikaan Jakob päässyt, jos hän olisi elänyt kuuliaisempana, uskollisempana, ja suuremmalla luottamuksella Jumalaan! Ja kuinka paljon kärsimisiä ja huolia **me** wälttäisimme, jos ottaisimme enemmän oppiaksemme Jakobin elämästä ja siitä, miten Jumala meitä johdattaa. Me saamme nähdä, kuinka hitaasti Jakob jotain oppi Jumalan koulussa, kuinka itsepintainen ja unhoittawainen hän oli. Jokaiselta muulta opettajalta olisi kärsiwällisyys häntä kohtaan loppunut. Mutta Jumala on kuitenkin saanut aikaan perältäkin jotain „mielensä mukaista“ Jakobissa. Jospa Jumalan onnistuisi waikuttaa meissäkin samaa! Sitä waikuttamaan sinussa auttakoon tämäkin kirja.

Ennen kuin käymme Isakin majaan ja luomme silmäyksen Rebekan kotohon, täytyy meidän opastukseksi tämän miehen (Jakobin) suhteen puhua siitä:

*) Suoment. lis.

2. Kuinka päästään todellisesti ja pysywäisesti mainioksi mieheksi.

Kuten tunnustetaankin, tämä ei ole aiwan helppoa. Useimmat owat tahtomattansa tulleet mainioiksi, ja useimmat niistä, jotka owat tawoitelleet mainetta, eiwät ole sitä saawuttaneetkaan. Kunnian himo asuu monenkin sydämessä sywemmällä, kuin luuleekaan. Sentähden pyydämme tässä päästä selwille, minkätähden Jakob ja moni hänen kaltaisensa wielä tänäpäiwänä on tullut niin mainioksi, että jokainen koululapsi tietää hänen nimensä. Jakob on tawallansa **mailman mainio** mies. Ja sanalla **mailma** en tarkoita yksin maata ja sen asujamia.

Jo poikasena ihmettelemällä ajattelin sitä kuinka Raamatun historiassa puhuttiin niin paljon Abrahamista, Isakista ja Jakobista. En oikein käsittänyt heidän arwoansa. Joko se sitten jäi meille kyllin selwäksi selittämättä tahi en ollut oikein tarkkaawainen. Että **Dawid** puhui niin paljon itsestänsä, sen ymmärsin helpommin. Hän oli uljas sotauros, oli — mikä on ihmeteltäwämpää — paimenpojasta kohonnut kuninkaaksi, olipa sitten wielä taitawa harpunsoittaja warmaan käymättä minkäänlaista soitanto-opistoa, ja samalla myös etewä runoilija. Hänen 23 psalminsa oli jo aikaseen sywästi waikuttanut minuun, ja Paul Gerhardtin ihana wirsi: Ties anna Herran haltuhun j. n. e. opetti minun jo nuorena pitämään 37 psalmia rakkaana. Mutta Abrahamissa, Isakissa ja Jakobissa en parhaimmallakaan tahdolla hawainnut mitään ylewätä. Päin wastoin, näin heissä wiljalta kaikenlaisia wikoja. Isak oli minusta säwyisä mutta heikkoluontoinen mies, **joka mielellään söi metsänotusta;** Jakob wiekas ja älykäs nuorukainen, joka

ei kammonnut mitään keinoa päästäksensä tarkoituksensa perille. Abrahamin käytöstä Lotia kohtaan pidin jalona; mutta hän **naurahti** pari kertaa, eikä se ollut minun mieleeni. Tiesin kyllä kirjoitetuksi Abrahamista: „Abraham uskoi Herran", mutta sitä en taitanut katsoa niin aiwan suurenarwoiseksi asiaksi; sillä lapsena ollen näytti tämä minusta kaikkein yksinkertaisimmalta ja helpoimmalta, semmoiselta jotahan kaikki osaawat, ja joka on ihan itsestänsä ymmärrettäwää.

Niin, toden totta, **lapsille** on uskominen helppo, itsestään ymmärrettäwä asia. Senpätähden sanotaankin: „Heidän on taiwaan waltakunta". — Kun kerran wähäisessä Schwabin maassa pitkällisen poudan aikana muudan maapappi kutsui kansaa kokoon rukoilemaan sadetta, tuli kirkkaimmassa päiwäpaisteessa lapsi kirkkoon sateenwarjo kädessään. Nauraen kysyttiin häneltä, mitä hän aikoi suurella sateenwarjolla. Silloin wastasi lapsi ihmetellen: „Mehän rukoilemme tänään Jumalalta sadetta; ja kun kirkosta palaamme, en soisi pyhäwaatteeni kastuwan". — Lapsi ei käsitä, kuinka ihmiset toden teolla rukoilewat rakkaalta Jumalalta tarpeitansa niitä saamattansa, jota wastoin monet ijäkkäät kristityt joutuwat ihmetyksiin, jos todella saawatkin mitä rukoilewat. He rukoilewat eiwätkä toiwo mitään saawansa. Niin wähitellen syöpyy epäusko sywälle kunkin sydämeen, ja kun ihminen pyrkii uskoon päästä, käy usko useimmiten kelwenekſi kuin jywätön tähkäpää.

Nyt päättelen toisin näistä patriarkoista. Heidän heikkoutensa ja wikansa loukkaawat minua wähemmin kun wertaan niitä omaan elämääni, mutta se, että: „Hän uskoi Herran", on mielestäni niin jaloa, niin ylewää ja ihanaa, että epäilemättä suon häntä pidettäwän uskowaisten isänä s. o. kaikkein suurimpana sankarina. Hän on oppinut, jopa

hywinkin, waikeimman läksyn maan päällä, hän on täyttänyt suurimman tehtäwän, mikä ihmisellä täällä on tehtäwänä, — **hän on pitänyt uskon** niin, ett'ei häntä siinä kukaan ole woittanut paitsi yksi **ainoa**, Wapahtaja.

Ijäisyydessä arwaamme ja arwataan meitä toisella mitalla kuin maan päällä. Kahtalainen mailman historia on olemassa: toinen, jonka ihmiset kirjoittawat maan päällä, ja toinen, joka kirjoitetaan taiwaassa. Taiwaassa kirjoitettu historia ei mainitse mitään monestakaan, joka maallisessa historiassa on toimittanut suuria asioita, ja päinwastoin. Tämä taiwaallinen historia on, kun se kerran awataan, suuresti hämmästyttäwä. Jumalan sanassa on meillä ainoasti sen alkupiirteet. Raamatussa näemme suuren joukon ihmisiä Setistä Paawaliin, joitten nimet taiwaassa ja maassa olisiwat jääneet tuntemattomiksi, joll'eiwät uskossa olisi seurustelleet Jumalan kanssa. Mutta tämän seurustelun kautta owat he tulleet sekä maassa että taiwaassa mainioksi. Tässä kohden en ajattele ainoastaan Raamatun mahtawia **miehiä**, waan ajattelen ihmisiä, sellaisia kuin Kananean waimo oli, j. m. m. Siis, ken haluaa päästä jaloksi ja mainioksi, hän ruwetkoon katumuksessa ja uskossa yhäti likisempään seurusteluun kuningasten kuninkaan kanssa; silloin on hänen kunniansa ja wanhurskautensa ilmestywä kuin helewä päiwän paiste ja autuutensa kuin soiluwa soitto aina ja ijankaikkisesti.

---

3. Silmäykstä Isakin ja Rebekan kotohon.

a) Lapsettomuus ja lapsirikkaus. Muinoin ja nykyään.

Jumala ilmoitti Abrahamille, että Isakin ja hänen jälkeläistensä kautta oli täytettäwä tämä suuri lupaus: „Si=

nussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman". Isak meni wasta neljänkymmenen wuotisena naimisiin. Hän ei mieliwaltaisesti walinnut waimoansa, waan isänsä tahdon mukaan ja ollen Jumalan erityisen johdatuksen alaisena, kuten nähdään Eleasarin kaikille ajoille esikuwaksi kelpaawasta kosimisesta. Kokonaista kaksikymmentä wuotta oli hänen awioliittonsa **lapseton.** Sitten rupesi hän koettamaan rukouksen woimaa, ja tämä auttoi. — Siwumennen tarkatkaamme tässä wain se neuwo, että waikka meillä on Jumalan lupaus puolellamme, meidän kuitenkin täytyy rukoilla, jopa taistella Jumalan kanssa saadaksemme lupauksen täyttämystä.

Israelissa pidettiin lapsettomuutta onnettomuutena, lapsirikkautta sitä wastoin siunauksena. „Katso lapset owat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anto" Ps. 127: 3. Niin sanoo Pyhä raamattu. Meidän aikoinamme on ajatukset tässä asiassa ihmeellisesti muuttuneet. Waikka meidän kansassamme harwat awiokumppanit sentään **eiwät laisinkaan haluaisi saada lapsia,** niin owat kuitenkin useimmat, pahasti kyllä, tyytymättömiä, jos lasten luku lisääntyy yli kolmen. Yhtä lapsellisesti kuin monikin isä iloitsee esikoisestansa, yhtä nurisewana jopa raa'asti ottaa hän wastaan kuudennen tai kahdeksannen. Kuinka monen lapsiraukan täytyy pienestä pitäin hawaita, ettei häntä ole toiwottukaan syntywäksi, ettei hänestä olisi huolittu, että hän on liikanainen. Eikä tällaisia ajatuksia huomaa ainoasti köyhissä ihmisissä, waan rikkaissakin ja n. s. siwistyneissä. — Kun wuosia sitten käwin kotoseudullani, tapasin waimon, joka ennen oli palwellut wanhempiani, mutta sitten joutunut naimiseen köyhän talon pojan kanssa. Waimo kantoi heinätakkaa selässään. Kysyin häneltä, miten hän woipi. Silloin hän kohta walitti, ettei hänellä ollut hywät oltawat:

hänellä oli liian monta lasta. Kun sanoin hänelle, että lapsethan owat siunaus, katsoi hän sen onnettomuudeksi, että hänellä juuri oli **tämä siunaus**, mutta että muilla oli toisellainen. Waimo rukka olisi kymmenkertaisesti enemmän iloinnut härästä tai lehmästä kuin lapsesta. Eikä hän ole ainoa. Tuhansilla wanhemmilla on sama ajatus. Mutta tämähän on ikäwä ja surettawa todistus ihmiskunnan ja erittäin kristikunnan tilasta tähän aikaan.

Kuinka — eikö sitte lapsia enää pidetä Herran lahjana ja antona? Tosiaankin pidetään sentään wielä! Ja me tahdomme iloita tästä Herran sanasta ja kiittää häntä siitä; pyydämme waroa itseämme nurisemasta Jumalan lahjoista, ettemme nurinallamme tekisi niistä itsellemme onnettomuutta.

Mutta jos tiedustelemme syytä tähän surettawaan tilaan, niin tekisi minun mieleni siitä kirjoittamaan pitkä luku. Tosin lapsista on huolta, waiwaa ja edeswastausta; mutta niinhän kaikkina aikoina on ollut. Ja että muinoin oli helpompi kaswattaa lapsia kuin nykyään, koska niiden kaswatus silloin oli yksinkertaisempi, siitä ei meidän sowi walittaa, sillä itsehän olemme siihen syypäät. Perheessään ompi, Jumalan kiitos, kukin isä wielä waltias, s. o. hän saattaa asetella asiat, miten tahtoo. Mutta joka luulee täytywänsä muita ihmisiä jäljitellä, waikka sillä tekee elämänsä waiwalloiseksi ja rauhattomaksi, hän ei ensinkään ole itse miehiänsä, waan hän on houkkio.

Sywin syy tähän epäkohtaan on kuitenkin siinä, että ihmiset niin wähän arwostelewat yleensä elämää ja Jumalan lahjojakin, warsinkin lapsia, ijankaikkisuuden kannalta. Kuinka suuri arwo onkaan lapsella — olkoonpa waikka kymmenes — olewa niitten wanhempain silmissä, jotka uskossa saawat sanoa, että tämä lapsi myös on **Jumalan lapsi**, jota heidän tulee hoitaa ja kaswattaa kuin tainta Jumalan

waltakuntaa warten! Niin, sellaiset wanhemmat käsittäwät **kunnialahjaksi** Jumalalta, jos hän uskoo heille **monta lasta.** Kuinka onkaan moni äiti, jonka toiwo saada wain pari lasta täytettiin ja joka päiwitteli sitä lapsiliumaa, mi rasitti naapuriwaimoa, niin kuinka onkaan hän häpeewä, kun kerran saa nähdä, minkä jalon työn tuo rasitettu naapuri on ijankaikkisuutta warten tehnyt. Siellä ajattelemme tästäkin asiasta toisin kuin tawallisesti täällä ajassa. Jospa warsinkin kristityt tässä kohden rupeaisiwat ajattelemaan ja tekemään enemmän raamatun **mukaisesti!** Siinä se pysyy: **„Lapset owat Herran lahja“**, ja Jumala antaa wain **hywiä lahjoja.** Älä turmele niitä, niissä on siunaus *).

En saa lakatuksi tästä aineesta puhumatta erästä äskeistä kokemustani, joka oli minulle terweellinen walon wilaus parempaan päin nyt, kun niin yleensä pelätään suurta lapsijoukkoa. Työmiehen waimo, joka joku aika sitten muutti perheineen minun seurakuntaani, käwi minua kouluasioissa tapailemassa. Kysyin häneltä montako lasta hänellä oli? Silloin kirkastui wielä nuorekkaan waimon kaswot ja ilosilmin wastasi hän: „Minulla on kolmetoista elossa“. Kun huudahdin: „Oi, sitä siunausta!“ naurahti hän sydämellisesti sanoen itsekin siitä iloitsewansa: nehän, Jumalan kiitos, oliwat kaikin terweitä eikä hywä Jumala jättänyt heitä leiwänpuutteesen. — Menin kammiooni kiittämään Jumalaa. Tämäpä waimo oli minusta sankaritar. Ja hänen käytöksensä oli urostyötä. Sepä äiti joka **ilman piikaa** miehensä niukalla palkalla kaswattaa kolmetoista lasta ja samalla elää onnellisena ja tyytywäisenä, — hänpä saattaa monen muun perheenäidin häpeemään, jolla on puolta wähemmän lapsia, kaksi, kolme palkollista ja muuten runsaat warat, ja kuiten-

*) Jes. 65: 8.

kin pitää itsensä onnettomana sentähden että hänellä on liian monta lasta.

Kylliksi — palatkaamme Isakin majaan! Siellä tahdomme luoda silmämme poikihin, jotka oliwat kaswaneet „koko miehiksi", ja heidän luonteisiinsa.

b) Esau ja Jakob, eli metsästäjä ja majoissa asuja.

Tää maailma on wanhastaan se paikka, missä kaikkiwaltias Jumala on tehnyt ja wielä nytkin tekee ihmeitänsä ja tekojansa. Useampia ihmeitä tapahtuu, kuin moni uskookaan ja joita useimmat eiwät ole näkewinänsäkään. — Eikö se jo yksin ole ihmetyttäwää ja kummallista ettemme niistä 12 miljaardeista *), joksi ihmisten lukua arwellaan, woi tuoda esiin kahta, jotka olisiwat täydellisesti toistensa muotoiset? Tuolla pienellä pinnalla, ihmisten kaswoilla, woi Jumala osoittaa sellaisen erilaisuuden! Koettakoonpa maalari jäljitellä tätä! Luulenpa että niistä miljaardeista ihmisiä, jotka owat eläneet maan päällä, ei yksikään ole toisensa muotoinen. — Mutta sama kuin ihmisten laita on ulkonaisen muotonsa suhteen, samapa se on heidän **sisälliseen** tilaansa katsoen. Kullakin on erityiset kaswonsa ja erityinen luonteensa. Ja millaisen erilaisuuden tapaamme tässäkin suhteessa, usein sisarusten ja weljesten wälillä! Moni isä olisi kyllä tilaisuudessa lapsistansa tuomaan esiin omat Mikkonsa ja Juhansa y. m. „Kainin ja Abelin", „Jakobin ja Esaun" rinnalle.

Mutta kuka luopi ihmisen luonteen? Olemmeko **itse** wastuunalaiset luonteestamme, wai owatko muut? Onko huono luonne luettawa meille puolusteeksi wai syyksi? Tämä on tosiaankin mieltä kiinnittäwä ja mietittäwä kysymys. — En

*) Miljaardi on sama kuin 1000 miljoonaa.

uskalla päättäwästi tähän sielutieteelliseen kysymykseen wastata, mutta tahdon kuitenkin suoraan ja rehellisesti lausua ajatukseni asiassa. — Luulen että Jumala antaa niin sanoakseni ihmisluonteen „perusaineen", että tähän „perusaineesen" waikuttaa ja sitä muodostaa kaswatus ja seurustelu ja että kukin yksilö tästä Jumalalta saamastaan „perusaineesta", joka on kehittynyt joko hywään tai pahaan suuntaan, tekee oman luonteensa. Siten käsitän helpommin, mitä Herra Mal. 1: 2, 3 w:ssä tarkoittaa sanoillansa: „minä rakastin Jakobia ja wihasin Esauta". Sillä meidän Jumalamme ei rakasta mieliwaltaisesti kuten ihmiset rakastawat. Jumalalta saatu luonteen ominaisuus Esaun olennossa oli miehekkyys, joka, jos alttius Jumalaa kohtaan olisi pyhittänyt sen, olisi tehnyt Esausta Mooseksen tai Eliaksen wertaisen miehen.

Esau, sanoo raamattu, oli „peltomies", kentällä eläjä — ei kuitenkaan siinä mielessä, että hän mieluimmin otti ollaksensa ulkona kentällä, waan että hän rakasti hurjaa ja huikentelewaista metsästäjä-elämää enemmän kuin hiljaista ja rauhallista paimenelämää, jota isänsä ja esi-isänsä oliwat eläneet. Synnillinen mieliala, halu pakanalliseen menoon ja hurjaan kuljeksimiseen tuli Esaun luonteen pääominaisuudeksi.

Aiwan toinen oli Jakobin laita. Hän „asui majoissa", hän rakasti kotielämää. Kun Esau nuoli ja jousi kädessä kuljeksi wuoria, laaksoja, pysyi Jakob kotona. Mutta tämä ei ollut Isakille warsin mieleen. Häntä miellytti enemmän Esaun urheus ja warmaankin hän usein naurahti isällisestä ylpeydestä, kun Esau retkiltään palattuaan kertoi seikkailujansa. Ja ehkäpä silloin myös monasti laskettiin leikkiä majoissa asujasta *) Jakobista. — Mutta Isak ei tässäkään

*) Saks. Stubensitzer — tupalelli.

kohden ole ainoa. Useammat isät owat tähänkin aikaan ihan täsmälleen hänen kaltaisiansa. Poika, jok'ei jo lapsena mielellään leiki sotamiestä sapeli kädessä, kiwääri olalla, hewosen selässä, tai joka ripille päästyään ei polta tupakkaa, käy kapakassa tai osaa tanssia j. m. s., sellainen poika ei ihastuta montakaan isää.

Mitä minuun tulee, warmasti katson niitä lapsia paremmiksi, jotka mieluummin pysywät kotona „majassa", waikk'en sillä tahdo sanotuksi, että ylimalkaan sentähden kaikki **„majoissa asujat"** lapset owat parempia kuin muut. Enpä tahtoisi päättää, että kaikki wain sen wuoksi owat hywiä. Luonnollisestihan on kysymykseen pantawa, **mistä syystä** kukin pysyy kotona. Mutta kyllä tämä taipumus hiljaisuuteen on kiitettäwä, kun wertaa sitä nuorisossamme nyt yhä paisuwaan haluun elää hupaista ja kewytmielistä mailman elämää. Tosiaankin tarwitaan meidän aikana enemmän luonteen lujuutta ja rohkeutta hiljaisuudessa itsekseen wiettämään iltansa ja pyhäpäiwät, kuin yleisessä mailman humussa menemään ilosta iloon ja leikistä leikkiin. Ihminen tarwitsee enemmän woimia pysyäksensä pystyssä wuolaassa wirrassa, kuin siihen että hän heittäytyy sen hillimättömän juoksun wietäwäksi. **Mutta jos ihmisestä on tulewa jotain „oikeata Jumalan puoleen", jotain sydämmellistä, jotain jumalallisesti jaloa, niin tarwitaan wälttämättömänä ehtona siihen hiljaista elämää.** Sen todistaa raamattu ja kokemus yllin kyllin. Ei Herra saa työtänsä ihmissydämmessä tehtyä mailman hurjassa menossa, waan hiljaisuudessa.

Mutta mikähän piti Jakobia kotona? Mitä hän lienee askaroinnut? — Siitä päättäen mitä olemme kuulleet Jakobista, kuwittelen mielessäni häntä poikana istuwaksi warjokkaassa teltissä tai wiileässä metsikössä, Abrahamin jalkain

juuressa mielihalulla tarkaten isoisänsä kertomuksia. Herra on Abrahamista sanonut: „Minä tunnen hänen, että hän käskee lapsiansa ja huonettansa hänen jälkeensä Herran teitä pitämään ja tekemään hurskautta ja oikeutta“. Siinäkai Abraham lastensa keskellä kertoi luomisesta, syntiin lankeemuksesta, mailman synturmeluksesta, Jumalan tuomioista ja armahtawaisuudesta kaksituhatta wuotta sitä ennen. Hän lienee kertonut, kuinka Jumala oli etsinyt häntäkin, kutsunut häntä maaltansa ja suwustansa ja isänsä huoneesta, walinnut hänen, johdattanut, kurittanut ja siunannut häntä. Hänen uskontaistelunsa ja uskonsa koettelemukset, hänen lankeemuksensa ja woittonsa, warsinkin **sanomattoman ihanat lupaukset hänelle ja hänen jälkeentulewaisillensa sekä heidän kauttansa kaikille maailman kansoille** lienewät antaneet kyllä aihetta kallisarwoisiin keskusteluihin. Ja Jakob sitten, kuinka hartaasti hän kuuntelikaan kaikkea! Kuinka hän hiljaisuudessa itsekseen ajattelikin ja mietti, mitä hän kuuli! Ihan uutena lienewät Jumalan rakkaus ja isällinen armahtawaisuus, siunausta ja onnea lupaawa tulewaisuus, aawistus ijäisistä, autuaallisista aarteista yhäti suuremmassa määrässä täyttänyt Jakobin sydämen ja saattanut sen wienoimmat jänteet wärähtelemään. Silloin tunsi hänkin ehkä usein sydämessään samaa kuin mitä runoilija tarkoittaa sanoillaan:

Mä sull' oon uskollinen aina,
Waikk' uskoton on maailma.
Ei kiitosuhrin pyhä tuli
Saa sydämessä sammua.

Tertullianus on oikeassa, kun sanoo ihmissydämen luontaisesti olewan kristityn. Herra Jesus lausuu melkein samaa, sanoessansa, että „lasten on taiwaan waltakunta“.

Puhukaat lapsillenne heidän wapahtajansa rakkaudesta, ijankaikkisesta kodista heidän isänsä luona taiwaissa, heidän jalosta päämäärästänsä j. m. s. niin saatte nähdä, kuinka lasten kaswot kirkastuwat ilosta ja onnesta. Juuri tätä lapsen sydämen kaipuu hapuellen halajaa. Jos kristilliset wanhemmat enemmän pitäisiwät tätä opettamista toimenaan, niin heidän lapsensa **pysyisiwät mieluummin kotona** „majassa", ja monesta sydämen surusta pääsisiwät sekä wanhemmat että lapset.

Mutta **maallinen siunaus** siitä, että pysytään kotona ja pidetään oma maja rakkaana, ilmaantuu sitten **onnellisessa perhe-elämässä.** Todellinen koto-elämä on harwinaista ja käy yhä harwinaisemmaksi. Mies oleskelee kaiken päiwää kotoa poissa, koska asiansa tai muu toimi sitä waatii. Tuskin on hän syönyt iltasensa, kun hän taas menee — „johonkin seuraan". Tämä on hänen luullaksensa wälttämätön tarwe, jota hänen miehenä täytyy tyydyttää. Oikea syy siihen on kuitenkin se, että häneltä puuttuu mieltymystä hiljaiseen ja jalostuttawaan perhe-elämään, koska hän nuoruudesta saakka on wieraantunut kotolieden äärestä ja nyt pitkäksyy aikaa siellä. **Ei hän tunne ensinkään onnea kodissaan,** ja kun hän sitä etsii seurassa — pakenee se häneltä. Mutta kowin onnettomaksi saa tällaisissa oloissa hänen yksikseen jätetty ja näännyksiin asti rasitettu waimonsa tuntea itsensä.

c) Myötätuntoisuus ja wastenmielisyys.

„Ja Isak rakasti Esauta: sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa. Mutta Rebekka rakasti Jakobia". Tout comme chez nous, s. o. aiwan niinkuin meillä, sanoisi tähän ranskalainen. Kuinka koristelematta ja totuuden mu-

kaisesti raamattu sentään kuwailee sankareitansa! Tämä lyhyt muistiinpano sanoo meille enemmän kuin lawea elämäkerta tai perhekunnan aikakirja — **se panee meidän luomaan silmämme sywälle aikahan ja oloihin.** Me näemme Jumalan sanassa sekä kahden awiopuolison keskinäisen wälin ja millaisen sen ei saisi olla, että senkin kuinka nurjasti he kohtelewat lapsiansa.

Mielellään sopisi kyllä suoda säwyisälle Isakille anteeksi hänen erityisen rakkautensa esikoiseensa, miehekkääseen poikaansa, jonka olennossa hän näki mitä häneltä itseltä puuttui, jollei wain tässä olisi luettawana myös tuo tärkeä muistutus: „Sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa". Mutta kun raamattu tekee tämän lisäyksen, ei käy Isakia tekeminen puhtaaksi ja syyttömäksi. Ja tätä wielä wähemmin, koska hän kyllä tiesi, että Jumala oli Jakobille luwannut esikoisuuden. Edessämme on isä, tosin suopea ja wieläpä uskowainenkin Jumalan mies, mutta hänessä wallitsee ihan inhimillinen heikkous, lihallinen synnillinen mieltymys kunnottomaan poikaansa ja — paljaan metsäsaaliin tähden. Jumala ei hylännyt Isakia tämän syntiheikkouden tähden; mutta Isak saatti sillä paljon murhetta sekä itsellensä että perheellensä. Mahdollista on myös, että hän erityisellä mieltymyksellänsä Esauhun, johon mieltymykseen yhdistyi myös synnillinen anteeksi suomus (nuhtelematta heittäminen), ei kokonaan ollut syytön poikansa pahankurisuuteen sittemmin. Kaikitenkin on Isak saanut niittää ne katkerat hedelmät, joitten siemenen hän kylwi hellitellen jättäessään poikansa kurittamatta. Mutta synnillinen rakkaus erityiseen lapseen tekee aina sen, että myös muut huonekunnan jäsenet pitäwät itsensä loukatuiksi ja hyleksityiksi. Isak näkyy tässä erittäin pahentaneen Rebekan mieltä. Ja siltäkin puolelta sai hänen heikkoutensa pahan palkan.

Kuinka paljon hywää olisikaan tämä esimerkki Isakin elämästä neljätuhatta wuotta sitten kaikenlaisissa isissä saanut aikaan, jos he olisiwat ottaneet sitä huomioonsa. Harwa on se perhe, johon tällainen synnillinen rakkaus erityiseen lapseen ei ole pujahtanut, jollei juuri niin halwassa muodossa ja kehnosta perussyystä kuin sen Isakissa näemme. Eipä kristitytkään ole siitä wapaat. Ja kuinka suurta tuhoa se sitten jo on tuottanut! Eikö sillä kaikki totinen kaswatus tule estetyksi ja turhaan raukea! Isän lemmikki pakenee isän tykö wakuutettuna että häneltä saa puolta äitiänsä wastaan, jonka mieltä lapsi on pahentanut ja joka sentähden waatii lapselle kuritusta — tai päinwastoin. **Lapset tuntewat tarkasti wanhempainsa heikkoudet ja tietäwät käyttää niitä hywäksensä.** Ja kuinka useasti onkaan tällaiset asianhaarat syynä epäsopuun juuri isän ja äidin wälillä! Ainoasti siinä määrässä kuin me itse ja lapsemme hywine ja pahoine omituisuuksinemme tulemme ojennetuiksi ja pyhitetyiksi, on tämä synnillinen erikoisrakkaus ja sen turmiolliset seuraukset katoowa kodoistamme ja suloinen sopusointuisuus pääsewä wallitsemaan alituisen eripuraisuuden sijaan. Tätä arwatenkin on Isakin elämä meille opettawa tässä suhteessa.

„Mutta Rebekka rakasti Jakobia". Tämähän oli aiwan luonnollista. Missä perhekunnassa ikänä on ainoasti kaksi lasta ja isä pitää toista parempana, siinä toinen on kääntywä äidin puoleen yhtä warmasti kuin se myös äidiltänsä saa awoimen helman ja sydämen. Emme tahdo tutkistella, mikä erikoisrakkaus yleensä on wahingollisempi, joko isän tai äitin. Olkoon kylliksi sanottu, että kumpikin on wahingoksi. Kuitenkin tahdomme suoraan tunnustaa, että tässä erityisessä puheena olewassa tapauksessa Rebekka mielestämme on wähemmin moitittawa kuin Isak. Waikka

sääliwäisyyskin isän hyljeksimää poikaa kohtaan osaksi saattoi Rebekan sydämmellisemmin rakastamaan Jakobia, niin ei se kuitenkaan ollut wasituinen rakkauden waikuttaja, ei kumminkaan **ainoa.** Rebekalla oli paljon pontewampi perussyy rakkaudellensa Jakobia kohtaan, ja meidän täytyy kummastella, ettei sama perussyy saanut myös Isakia pitämään Jakobia rakkaampana. Sen että molemmat yhdessä olisiwat rakastaneet erittäin Jakobia, käsitämme helpommin kuin sen että Isak enemmän rakasti Esauta. Mutta Isak ei ollut Rebekan puolella; **sitä wastoin piti Jumala hänen puoltansa, sillä Jumalakin rakasti Jakobia ja piti häntä parempana kuin Esauta.** Ja tämä seikka juuri waikutti Rebekassakin rakkautta. Hän piti kiinni Jumalan lupauksista, jotka sanoiwat että siunaus oli aiwottu Jakobille. Rebekka näki Jakobissa Jumalan rakastetun, sen, jota jalot lupaukset tarkoittiwat, jonka omat ne oliwat ja joka kerran oli hallitsewa Kaanaan maata. Hän näki Jumalan työn menestywän Jakobin sydämessä, näki hänen hiljaisen elämänsä, hänen rakkautensa Jumalaan, näki kuinka hänen sydämensä awarammalle awaantui otaksumaan Jumalan lupaukset, kuinka hän luopui kaikesta maailmallisesta ja rukoili. Hän näki eroituksen kewytmielisen Esaun ja wakaan Jakobin wälillä käywän jyrkkää jyrkemmäksi. Ihmekö sitten että hän rakasti häntä ja rakasti häntä enemmän kuin Esauta. — Emme tahdo Rebekkaa tehdä wiattomaksi. Hänen rakkaudessaan oli ihmisheikkouttakin ja se saatti hänen synnillisiin toimiin ryhtymään. Esauhan oli myös hänen lapsensa. Ja jos Rebekka olisi osoittanut Esaulle wähän enemmän äidin rakkautta, niin olisi hän ehkä saanut hänestä kaswatetuksi kunnollisemman miehen kuin mikä hänestä tuli. Mutta hänen rakkautensa Jakobia kohtaan ymmärrämme me helpommin, kuin Isakin Esauta kohtaan. Molemmat owat

meidän sekä isille että äideille wakaana waroituksena. Kuskakin lapsessa on aina jotain Jumalasta lähtenyttä, jota saamme ja jota meidän tuleekin rakastaa. Tämä jumalallinen peru on meidän saaminen eleille, sitä meidän tulee wiljellä ja kehittää. Mutta hellitellä eli enemmän rakastaa — synnillisen mieltymyksen tähden — synnillisiä taipumuksia lapsissa, se on waurastuttaa synnin warttumista ja se tuottaa kaswattajalle itselle katkeria murheita.

II.

Esikoisuuden kauppa.

Koska Jakob oli keittänyt herkun, tuli Esau metsästä ja oli wäsyksissä. Ja Esau sanoi Jakobille: anna minun syödä tästä ruskiasta herkusta: sillä minä olen wäsyksissä. Sentähden kutsutaan hänen nimensä Edom. Mutta Jakob sanoi: myy minulle tänäpänä sinun esikoisuutes. Esau wastasi: katso, minä kuolen kuitenkin; mitä minun esikoisuudesta on? Ja Jakob sanoi: niin wanno minulle tänäpänä: ja hän wannoi hänelle, ja myi Jakobille esikoisuutensa. Niin Jakob antoi Esaulle leiwän, ja sen ruskian herneherkun, ja hän söi ja joi ja nousi ja meni pois. Ja niin Esau katsoi esikoisuutensa ylön. 1 Mos. 25: 29—34.

1. Panos ja woitto eli esikoisuus ja „herneherkku“.

Esikoisuudessa oli kaksi puolta: **ulkonainen** ja **sisällinen**, ajallinen ja ijankaikkinen. Ulkonainen puoli oli se, että esikoisella oli etuoikeus saamaan **korkeimman wallan**

ja arwon perhe= ja sukukunnassa, samoin kuin myös **kahdenkertaisen osan isän perinnössä.** Esikoinen oli perheen pää, sukukunnan ruhtinas ja tuomari, ja „ylimmäinen wallassa".

Sisällinen etuisuus oli se, että esikoinen oli **„Herralle pyhitetty"** ja lunastettawa olemaan perhekuntansa pappi ja profeetta. Hän oli wälittäjä Jumalan ja perheen wälillä. Mutta wielä tärkeämpi oli se, **että hän peri Abrahamin siunauksen,** joka lupasi hänelle omaksi luwatun maan ja saatti hänen kaikille kansoille siunaukseksi. Tosiaankaan sellaista kuninkaallista ja jumalallista oikeutta ei ole kellään toisella ihmisellä ollut mailmassa. Katsomattakaan esikoisuuden **ulkonaista** arwoa, jota ihmiset yleensä eiwät suinkaan hewin halwekst, oli patriarkan esikoinen poika niitten sanomattoman ihanain rauhan ajatusten perillinen ja wälittäjä, joita Jumala ajatteli langenneen ihmiskunnan autuudeksi. Esikoinen oli tawallansa **erittäin merkillinen ja arwokas** kaikkein ihmisten joukossa maailmassa, oli aiwan omituisessa suhteessa Jumalaan — oli **Jumalan lemmikki,** sillä häntä Jumala ensi kädessä rakkaudella ajatteli, hän oli kaikkein jalointa sukua ja suurimmassa kunniassa, kuin kukaan ihminen maan päällä woi olla. Niin, kukahan osaa kyllin kelwollisesti ja perin pohjin kuwata sellaisen miehen jaloutta ja kunniaa? Hänen arwonsa pysyy kautta wuosituhansien aina ijäisyyteen.

Esikoisena Esau oli tämän korkean etuoikeuden luonnollinen omistaja, **ja hän tiesi sen.** Mutta hän ei käsittänyt sen arwoa. Hän piti sen niin halpana että hän myi sen — **„herneherkkuun".** Niin kauan kuin mailma pystyssä pysyy, ei suinkaan wielä milloinkaan ole tehty niin kewytmielistä kauppaa ja niin erinkaltaisilla tawaroilla. Ei milloinkaan ole nähty sellaista houkkiota, joka niin halpaan

hintaan itseltään ja suwultaan on hukannut kuningaswallan ja erinomaisen aseman yhteiskunnassa. „Herneherkku", s. o. tawallinen halpa ruokalaji*) wain tilapäisen tarpeen ja hetkellisen himon tyydyttämiseksi, oli woittona tästä suunnattoman suuresta panoksesta eli maksusta!

Jos syystä sanotaan' sitä kewytmieliseksi, joka wähässä ajassa tuhlaa suuren perinnön, niin oli Esau **kewytmielisin** kaikista eläneistä. Tästä syytöksestä ei kukaan woi häntä wapauttaa, jos waikka mitä hänen puolustukseksensa wedettäisiin. Halpamainen aistillisuus eli lihallisuus juontaa kautta koko hänen olentoansa. Tämä taipumus wallitsi pian hänen täydellisesti ja sokaisi hänen näkemästä taiwaallisia tawaroita ja ijäistä ihannetta, niin että hänelle oli jonkin arwoista se, mikä woi tyydyttää **nautintohimoa** ja lihaa.

Kuinka aiwan toisellainen **Jakob** on silmissämme! Tosin täytyy moittia hänenkin käytöstänsä, kun hän waatii weljeänsä tähän kewytmieliseen kauppaan ja niin moitittawasti käyttää hywäksensä Esaun heikkoja puolia ja hetkellistä mielialaa. Tämä osoittaa Jakobissa sywästi juurtunutta itserakkautta, epäpyhää luonteen ominaisuutta. Mutta se osoittaa samalla sitä, että hänen mielensä taukoomatta tawoitteli esikoisuuteen kuuluwia jaloja etuja. Mikäli Esau halweksi näitä ijankaikkisia aarteita, sikäli rakasti Jakob niitä sellaisen sydämen sywyydestä, joka pyrkii ihanteensa perille. Nuorukaisen koko innolla ja hartaudella hän ajatteli niitä kerran saawansa omaksensa. Kaikki hänen pyyntönsä ja pyrkimisensä, koko hänen sydämensä ikäwä ja halu tarkoitti wain tätä. Epäilemättä sai hän äidiltänsä tietää, että Jumala oli hänelle luwannut esikoisuuden edut. Mutta hän pitkäksyi odottamista ja tahtoi ensi sopiwassa tilassa mail-

---

*) Herneruoka.

mankin silmissä saada asian selwille ja ihmistenkin tiettäwäksi wahwistaa oikeutensa. Edempänä saamme nähdä, kuinka wähän hänellä oli hyötyä tästä malttamattomuudestaan ja kokeestaan itse auttaa itseänsä ja kuinka hänellä päinwastoin oli siitä paljon wahinkoa. Hywä on aina odottaa Herran apua. Ajattomilla huolilla, murheilla, harmittelemisillä ei Jumala suo meidän mitään woittaa. Mitä hän tahtoo antaa, sen hän antaa toisella tapaa, nimittäin: rukouksen kautta.

2. Kaikellaisia ajatuksia kaikellaisille ihmisille.

Pyhä raamattu sanoo niitä oikeiksi **Abrahamin lapsiksi,** joilla on Abrahamin **usko.** Siis owat **ne** Esaun lapsia, jotka käywät Esaun jälkiä. Kumpikin mielensuunta on kulkenut perintönä Kainista ja Abelista asti ja kummallakin on kaikkina aikoina ollut edustajansa.

Pyhä raamattu puhuu meille **pyhäin esikois-oikeudesta.** Mikä se on? Se on siinä, että he owat **Jumalan lapset ja hänen perillisensä.** Eläwän uskon kautta Kristukseen, joka on wapahtajamme synnin wioista ja wallasta, istutetaan me hänen elämänsä ja henkensä osallisuuteen. „Se henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset". Hänen kauttansa woimme ja saamme huutaa: „Abba, rakas Isä". Ei tosin tarwita erittäin teräwää järkeä wähänkin ajattelemalla käsittää, että tämä etuisuus on ylönpalttisen jalo ja ihana, että me awuttomat, kodottomat ja onnettomat ihmiset pääsemme niin likeiseen ja sydämelliseen yhdistykseen suuren ja pyhän Jumalan kanssa, kuin lapsi isänsä kanssa. Mikä kunnia, mikä sanomaton onni, mikä autuaallinen toiwo, mikä suloinen lohdutus onkaan siinä kun tätä ajattelemme, tämän uskomme ja **tun-**

nemme. Tämä ihmisen suhde Jumalaan niinkuin lapsen isäänsä, sisältää **kaikki**, mitä ihminen ajassa ja ijankaikkisuudessa tarwitsee. Tämä on kaikkein ylhäisintä jalosukuisuutta. Ajatellessaan tätä puhkee **Pietari** edellisessä lähetyskirjassansa sanomaan: „Mutta te olette walittu suku, kuninkaallinen pappeus, pyhä kansa, omaisuuden kansa". Ja Johannes sanoo: „Hän teki meidän kuninkaiksi ja papeiksi Jumalan ja hänen isänsä edessä". Tämä esikoisen ja lapsen oikeus omanamme — ja se kaikkinensa tarjotaan meille — sehän on olla kuninkaana, olla kuninkaallisen kunnian ja arwon omistaja.

Mutta tämä on wain toinen puoli asiassa. Paawali sanoo lisäksi Romalaisepistolassa: „Jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Jumalan perilliset ja Kristuksen kanssaperilliset". Tämä onkin wallan luonnollista, sillä mitä isän on, se on lastenkin. — Mutta millaiseksi on meidän ajatteleminen tätä kuninkaallista perintöä? Mitä siitä sanoo pyhä kirja?

Ennen kaikkea lupaa se meille **kodon.** Maan päällä olemme wieraat ja muukalaiset eikä meillä täällä ole pysywäistä kaupunkia. Tulewassa mailmassa on kotomme ja sieltä on meidän sitä etsiminen. Jumalan sanan totuus tässä asiassa on niin päiwän selwä, ettei epäuskoisinkaan epäilijä taida sitä kieltää. „Me olemme muukalaiset eikä ole meillä täällä pysywäistä kaupunkia". Mutta samalla on kullakin ihmisellä sydämessään kieltämätön tarwe hankkia itsellensä **koto.** Olkoon koto waikka kuinkakin yksinkertainen, olkoonpa waikka koristamaton kamari tai halpa mökki maalla, kun sinne wain pääsee lewähtämään mailman melskeestä. Tämä kaipuu on niin waltaawa kunkin ihmisen sydämessä, että sopii sanoa **sen olewan hänen luontoansa.** Mutta jos n. s. maallinen koto on waikka kuinkakin kaunis ja ihana,

niin täydellisesti ei se kuitenkaan woi tyydyttää ihmistä. Rakkahinkaan koto maan päällä ei woi olla ihmissydämelle kylläksi, waikk'ei sillä muuta puutetta olisikaan, kuin ettei se ole pysywäinen, että se on katoowainen ja että meidän on täytymys se jättää. Kuinka waikea onkin tyydyttää ihmissydäntä! Ei ainoakaan ole maan päällä tullut täysin tyynnytetyksi ja tyydytetyksi. **Sydämemme tarwe wiittaa meitä kotohon yläpuolella tätä mailmaa. Täällä tuntee** kukin, onnellisinkin, ihminen itsensä **kodottomaksi.** Tämä tunne on wuoroin haikea, wuoroin hiljainen, saattaapa sitä, waikka wain ajaksi, painaa piiloon sydämen pohjaan, **mutta se on siellä sittenkin** ja usein se, tietämättä minkätähden, puhkee esille ihmeellisellä woimalla. Emmepä olekaan luodut muukalaisina pysymään muukalaisuuden pakon ja waiwan alaisina ja ainaisesti tuntemaan itseämme kodittomiksi, waan me luotiin ijäti olemaan autuaallisessa kodossa, olemaan onnellisia Jumalan lapsia. Että ihmisen sydän on kärsimysten alainen, ikäwöi ja halajaa eikä milloinkaan täällä lakkaa kaipaamasta, se parhaiten todeksi todistaa raamatun puheet ijankaikkisesta elämästä.

Kodon siis lupaa meille pyhä kirja ennen kaikkea perinnöksi. Ja mikä koto! „Rakennus Jumalalta, huone ei käsillä tehty, joka on ijankaikkinen taiwaissa". Asunto **Jumalan isänhuoneessa, kaupunki, Jumalan walmistama.** Apostoli Johannes kuwaa lyhyesti sen meille Ilmestysraamattunsa 21 luwussa. Kaikki, mikä mailmassa on kaunihinta ja kallihinta, näemme hänen siihen ko'onneen, kuwataksensa meille ijankaikkisen kotomme kiiltoa ja kirkkautta. Kultaa, hedelmiä, jalokiwiä ja kristallia mainitaan siinä rakennusaineina, joista meidän kotomme taiwaassa on rakennettu; ja sen kautta tahtoo raamattu epäilemättä kehoittaa meitä ajattelemaan suurinta rikkautta ja ihanuutta, mitä

ylewin mieli osaa kokoon sepittää ja kuwailla, siten saadaksemme wähänkin käsitystä tulewan oikean ja Jumalan määräämän kotomme kunniasta. Joka ottaa waiwaksensa wähänkin tutkia mitä raamattu opettaa ijankaikkisesta kodostamme, hänen täytyy wälttämättä huudahtaa: tätäpä minä tarwitsen, tätä minä ikäwöitsen ja tätä minä tietämättäni etsin, tämä minun tydyttää; kun tämän saan omakseni, niin olen onnellinen.

Mutta ei yksin tämä koto-ikäwämme täydellinen tydytys ole meidän jumalallista perintöämme, waan perinnössämme on paljon muutakin ihanaa. Emme ota puhuaksemme siitä, „ettei heidän siellä enää pidä isooman eikä enää janooman, eikä aurinko lankee heidän päällensä, ei myös yksikään palawuus“, ettei „kuolemata pidä silleen oleman eikä itkua eikä parkua eikä kipua pidä silleen oleman“, ja että „Jumala on pyyhkiwä pois kaikki kyyneleet itkewäisten silmistä“. Emme puhu siitä, ettei „pidä hänehen mitään saastuttawata tuleman sisälle“, waan ainoastaan ne, jotka „owat heidän waatteensa karitsan weressä walaisneet“ — että jaloimmat ihmiset, jotka owat mailmassa eläneet, siellä owat seuranamme; emme puhu siitä onnesta, että siellä saamme jälleen nähdä rakkaat Herrassa nukkuneet omaisemme, emmekä siitäkään „lewosta, joka wielä Jumalan kansalle on tarjona“, jolloin „me olemme niinkuin unta näkewäiset“; emme puhu näistä ja monista muista kallisarwoisista ja lohdullisista asioista, joista raamattu kertoo. Mainitsemme mieluummin tästä onnesta wain apostoli Paawalin lyhyen, mutta kaiken sisältäwän lauseen, jonka hän kirjoittaa korintilaisille: „joita ei silmä ole nähnyt, eikä korwa kuullut ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, ne Jumala on niille walmistanut, jotka häntä rakastawat!“ Paawalin sallittiin kerran nähdä Jumalan pyhään, ja hän näki ja „kuuli sano-

mattomia sanoja, joita ei yhdenkään ihmisen sowi puhua". Hän ei kyennyt itse niitä kertomaan ja kuwaamaan. Sen hän wain taisi sanoa: Sen loiston, rikkauden, kirkkauden ja kunnian, jota ei ihmissilmä ikänä ole maan päällä nähnyt; ne suloiset säweleet, ja sen autuaallisen taiwaallisen sopusoinnun, joita ei ihmisen korwa koskaan ole täällä kuullut, sen onnen, ilon ja autuuden, joka ei aawistuksenakaan ihmissydämeen ole astunut: sen on Jumala walmistanut lapsillensa. „Ijäinen ilo ja riemu on olewa heidän päällänsä". Herra Jesus itse wertaa ijankaikkisen elämän iloa „häihin, jotka kuningas teki pojallensa", joissa jokaisella pelastetulla on onni päästä kuninkaalliseksi morsiameksi. Siellä on kullakin „kyllä ja yltäkyllä olewa"; hänen onnensa on olewa suurempi kuin hän käsittää woi. Siellä kukin, „herättyänsä Jumalan kuwan jälkeen", rawitaan Hänen huoneensa runsaasta tawarasta". Autuaallinen, tätä ennen tuntematon sopusointuisuus on waltawa koko ihmisolennon; tuntematon sopuisuus on yhdistäwä kaikki autuaat. Ei wähintäkään epäsointua ole enää kuuluwa uuden taiwaan ja uuden maan awarassa waltakunnassa.

Tämä on himmeä kuwaus uuden liiton esikoisuudesta.

Luulisipa, että kun niin rauhattomalle, raskautetulle ja huokaawalle sukukunnalle, jollainen meidän nykyinen on, tehdään sellaiset tarjoomukset, luwataan sellaiset toiweet, — se haluisesti otaksuisi ja kiitollisesti noudattaisi laupiaan Jumalan tahtoa. Luulisi sellaisten toiweiden wiehättäwän ja innostuttawan kunkin ihmisen sydäntä. Mutta katsos, yhäti uudelleen tapahtuu se, minkä me äskettäin Esausta hawaitsimme niin käsittämättömäksi. Tämä suuri taiwaallinen perintö, joka jo täällä saattaisi tehdä jokaisen täysin onnelli-

seksi ja autuaaksi, osasta wälinpitämättömästi halweksitaan, osasta häwyttömällä pilkalla hyljätään. Esau oli kewytmielinen tyhmä; mutta hänen kaltaisensa kristityt owat wieläkin tyhmemmät, koska he jo nuoruudesta asti owat opetetut tuntemaan Jumalan waltakunnan suuret aarteet. Me olemme edelläpäin Esausta sanoneet, ettei kukaan — **mailman kannalta katsoen** — ole tehnyt niin kewytmielistä kauppaa kuin hän. Ja nyt meidän täytyy sanoa, että — **kristilliseltä kannalta katsoen** — suurin osa ihmisiä owat hänen kaltaisiansa. Hänen kauppansa onkin tullut sanantawaksi osoittamaan ijankaikkisten aarteittemme hukkaamista tämän elämän lyhyen lihallisen nautinnon tähden. Werrattuna meille aiwottuun ijankaikkiseen kunniaan ja siihenkin **lohdutukseen ja rauhaan, jota Jumalan lapsi jo tässä elämässä tuntee,** on kaikki, mitä mailma woi tarjota, totisesti wain herneruoka, joka ei sydäntä **täydellisesti** täytä eikä tydytä. Tosin, kun näkee, millä hillimättömällä himolla nykyinen sukukunta syöksyy juhlasta juhlaan, huwista huwihin; kun näkee kuinka nautintohimon tähden hukataan kaikki, aika, rahat, terweys, perheellinen onni, tulewaisuus: niin luulisi, — ja moni nuorukainen luuleekin, — että sydän siinä todellakin saapi täydellisimmän tydytyksensä. Sydän joutuu kyllä pyörteesen, joka peittää siltä usein kauankin elämän todellisuuden; mutta sydän käy kuitenkin yhä enemmän tyhjäksi, kolkoksi ja rauhattomaksi ja hawaitsee usein wasta liian myöhään, että se on kaikki hukannut; tai rupee sydän katkeraksi ja napisemaan ja syyttää muita siitä, mihin on itse syyllinen. „Esau etsi parannusta kyyneleillä", mutta liian myöhään. Kuinka onnellinen ja iloinen saattaisit olla, jos tahtoisit antaa sydämesi Jumalalle ja ottaa häneltä mitä hän sinulle tarjoo! Kuolla täytyy meidän kaikkien. Mutta kauhea on olewa herääminen, kun ihminen näkee mitä hän

olisi ollut tilaisuudessa saada, mutta minkä kaiken hän kewytmielisyydessä on kadottunut.

Waan wähänpä siitä apua, jos tässä rupeamme walittamaan kansan kewytmielisyyttä, jolla ei ole parempaa tietoa ja oltawaa, kuin mitä tämä kurja elämä heille tarjoo. Enpä pidäkään kewytmielistä joukkoa syyllisimpänä ihmiskunnassa. **Jotain** täytyy ihmisellä olla tarkoittaaksensa ikäwätä tai unhottaaksensa kurjuuttansa. Jolla ei ole omanaan tai joka ei tiedä jotain jaloa ja hywää, se tytyy huonoon ja halpaan. Minä puolestani katson wakaammat **kristillismieliset ihmiset** ja **etupäässä papit** syyllisimmiksi, jopa erittäin syyllisiksi tähän suureen uskosta luopumiseen, tähän sywän sywään kurjuuteen.

Sanon: etupäässä papit. Wielä muutama wuosikymmen sitten oli kirkkoherra, tuo korkiasti kunnioitettawa, yhtä suuressa arwossa kuin hän nykyään, kumminkin monissa paikoin, on halwekssittu. (Tätä en pidä minään onnettomuutena. Nyt ei kuitenkaan warmaan kukaan enää rupee papiksi, jota ei oma wakuutus siihen waadi ja joka ei ole walmis kärsimään pilkkaa Kristuksen tähden.) Mutta papit owat juuri itse syylliset asiain nykyiseen tilaan. Wallan surkeata on nähdä, miten monessa seurakunnassa papin wirkaa pidetään ja toimitetaan. Olin kuudentoista wuotias, kun tulin tuntemaan kirkkoherran eräässä Würtembergin kihlakunnan K. kaupungissa (Saksanmaalla). Tämä oli ensimäinen ja wiimeinen n. s. „seurassa", jossa kaupungin ylimykset oluthaarikan ääressä myöhään yöllä wiettiwät aikaansa kortin lyönnillä ja biljaardin pelaamisella. Hänen woitti silloin wain **yksi** oluen juonnissa, muutoin sai hän jokaisen kilpailijansa pöydän alle mykertymään. Kaksikymmentä wuotta myöhemmin, kun jo itse olin tullut papiksi, täytyi minun kerran kotomatkallani yötyä samassa kaupungissa. Kun as-

tuin kestikiewariin, istui ihan sama kirkkoherra taas ylinnä seurapöydässä, niinkuin ennen kaksikymmentä wuotta sitten. Onnessa sain olla kuulematta tämän miehen saarnaawan, waikka minulla olisi kyllä siihen tilaisuutta ollut — —. Sywästi surkuttelen pientä kaupungin seurakuntaa, joka rangaistukseksi oli saanut sellaisen paimenen. Onko sitten wielä ihmeteltäwää, jos hengellisesti niin hoidoton ja nääntynyt kansa riippuu kiinni wain **siinä**, mikä on silmäin edessä ja hylkää taiwaalliset tawarat, koskei se niitä tunne tai koska sille joinkin huolimattomasti niistä puhuu saarnaaja, joka itse mieluummin — syö herneruokaa, s. o. tytyy mailman rapaan?

Älköön sanottako häntä ainoaksi meidän aikanamme. Sellaisia sananpalwelijoita on muitakin, waikka toisentapaisia. — Tuolla maan-kylässä asuu pappi. Hän tuntee kaikki rippilapsensa nimeltä, hän tietää myös kutakuinkin, miten paljon kullakin on härkiä, lehmiä ja lampaita. Mutta muuta hän ei tiedä, eikä tahdokaan tietää. Hän istuu huoneessaan, polttaa pitkää piippua, istuttaa pappilan peltoon kaalia, lukee ja tutkii sen ohessa paljon, koska hän toiwoo kerran pääsewänsä kaupungin papiksi ja hänen silloin täytyisi siwistyneille kuulijoille pitää oppineita saarnoja. Sunnuntaina saarnaa hän asioita, joita ei kukaan ymmärrä tai jotka eiwät saa ketään hartaaksi, ajatuksia, jotka kuten kiiltäwät suopakuplat lentäwät pois yli kuulijain. Lapsena täytyi minun kylän koulupoikain kanssa mennä joka sunnuntai kirkkoon. Meidän penkkimme oli alttarin takana kuorissa. Edessämme oli waimowäki ja heidän yläpuolellansa parwella miehet. Siellä oli muutamia parantumattomia unikekoja, jotka usein kuorsasiwat niin, että meidän poikain oli waikea pidättää nauruamme. Koulumestari wiittaili kyllä urkujen äärestä parwelle päin, että kuorsaajat herätettäisiin. Mutta siellä

ei ollut hänelle kukaan avuksi, — he nukkuivat kaikki ylt'-ympäri.

Tosin ei jokaisella papilla ole lahjaa saarnata virkeästi, kansantajuisesti ja sydäntä voittavasti. Ei jokainen ole Ludwig Hofacker, jonka voimalliset sanat salvaavat sydämeen ja joka osaa pyhällä innostuksella puhua kristityn kunniallisesta kutsumuksesta. Varsin hiljattain kertoi muudan rouva minulle eräästä rakastettavasta, uskovasta pastorista Vaud-kanttoonassa Sveitsissä, joka ei saanut mitään aikaan. Mutta kansa olikin muka niin sivistymätöntä, että pastorin oli aivan mahdotonta alentua sen alhaiselle ajatuskannalle! — Sellainen pastori tekisi varmaan paremmin siinä, ettei enää kiusaisi itseänsä ja kurjia kuulijoitansa, vaan johonkin virkaan kelvataksensa, jossa häntä ymmärrettäisiin, rupeisi vaikka professoriksi **korkeammassa** kaunopuheliaisuudessa.

Mutta mitä varten lukevat ja tutkivat papit niin paljon ja niin kauan? Eivväthän toki oppiaksensa, miten tulla **käsittämättömiksi** kansalle, jonka opettamista varten he kuitenkin ovat olemassa? Onkos sitten tosiaankin vallan vaikeata puhua niin, että kansakin ymmärtää? Kansa (rahvas) on älykkäämpi, kuin tavallisesti luullaankaan, usein älykkäämpi kuin oppinut pappi, jonka saarnat se enimmäkseen osaa varsin oikein arvostella. Kansakin tietää, mikä on hyvä tai huono saarna. Puhukaa talonpojille asioista, jotka heitä miellyttävät, niin he kohta ymmärtävät teitä. Jollei ihmisellä laisinkaan ole halua siihen, mikä hänellekin on kaikkein kallihinta, niin on tämä halu hänessä rakkaudella herätettävä eleille. Pappi on tottunut tutkimaan. Tutkikoon siis **ihmissydäntä** ja **Jumalan sanaa**, joka puhuu niin yksinkertaisesti ja käytännöllisesti; rukoilkoon viisautta ja ennen kaikkia **rakkautta**, kyllä sitten rupee sujuumaan. Kansa huomaa piankin, taisteleeko pappi „Kristuksen rakkau-

den waatimana" woittaaksensa sieluja Herralle, tekeekö hän sitä sydämestä ja tosiharrastuksesta, tarkoittaako hän wakaisuudellaan ihmisten parasta ja pyytääkö hän sydämellisesti heitä autuaiksi, wai laatiiko hän saarnansa wain sitä warten, että taas wiikon työ olisi tehtynä. — Toiset papit taas owat keinotekoisten kukkas-tarhain hoitajain tapaiset. He tuowat joka sunnuntai niin hienosti tehdyn ja hywälle hajahtawan saarnan siwistyneen kuulijakuntansa eteen, että jokainen siwistynyt kuulija mielellään sitä haistelee ja ihailee, mutta — wain haistelee ja ihailee. Kukkakimppua ei käy kuitenkaan syöminen. Ihmisethän tarwitsewat hengellistä **rawintoa.** Ruwetkaamme kerran yksinkertaisiksi ja käytännöllisiksi. Kaukana siitä, että puolustaisin pintapuolista korupuheliaisuutta, waiwatonta ja walmistamatonta juttelua. Mutta kansa tarwitsee wähemmin kukkia ja enemmän elämään soweltuwaa hengen ruokaa. Niin siis, meissä papeissa on suurin syy siihen, että ihmiset luopuwat uskosta ja mailman katoowan rawan tähden hylkääwät Jumalan waltakunnan kalliit armon aarteet. Sentähden emme saa walittaa, „että tuomio Jumalan huoneesta alkaa" (1 Piet. 4: 17).

Mutta lähinnä pappia lankee suurin osa syytä myös **kristillisten uskowien** niskoille. **Hekin pitäwät esikoisoikeuttansa liian halpana, ja riippuwat sentähden sydämellään enemmän tai wähemmän tämän maailman herneherkuissa.** Taiwaallisen perintömme kirkkaus ja kunnia ei waikuta enää meidän aikaisten kristittyjen sydämiin sillä woimalla kuin sen pitäisi. Kristityt owat „sowittaneet itsensä tämän mailman menon jälkeen" ja usein löytäneet siinä mielestänsä suurenkin onnen. Se on aikakautemme suuri walhe ja petos, että ihmiset sydämessänsä yhdistäwät mailman ja Kristuksen. Ei toki tahdota kokonaan maistamatta käydä sen houkutteleman pöydän ohitse, jonka mailma

lapsillensa niin wiehättäwäksi kattaa. Nykyään on enemmän uskowia kristittyitä, kuin milloinkaan ennen mailmassa on ollut. Mutta he eiwät ole yhtä hywiä, kuin he owat monta. Rakkaus, tuo siweä sydämellinen rakkaus Herraan, on jo suuressa määrin kylmenemässä. Kreiwi Bismarck sanoi kerran riidan riehuessa wastustajillensa waltiopäiwillä: „Niin, hywät herrat, jos sanat olisiwat rahaa, niin ei meillä olisi teistä mitään walittamista“. Samoinpa sopii meidän huutaa nykyajan kristityille: Jos kauniit puheet olisiwat **kristillisiä töitä**, ei olisi meillä syytä walittaa kristityistämme. Kaanaan kieli on helposti opittua, ja moni luulee olewansa sitä täydellisemmän, jota sujuwammin hän osaa puhua uskon asioista ja sisällisistä kokemuksistaan, joita hän luulee tehneensä. Kuinka paljon luuloa, itsensä petosta, itsensä mielistelyä ja saastaisuutta siinä puikahtaa mukana, kuinka wähän raitista, wakaata koeteltua uskon elämätä tosiaankaan on olemassa, siitä todistaa jokapäiwäinen elämä, pahasti kyllä, usein surkuteltawimmalla tawalla. Nykyinen kristillinen elämä on käynyt niin mutkikkaaksi ja kristityt kaswatetaan usein nuoruudesta asti näin wilpillisiksi. Monella „on nimi, että hän elää, ja on kuollut“. Monelle onkin se pääasiana, **että hänellä on kristityn nimi.** Mutta „Jumalan waltakunta ei ole puheessa waan woimassa“, ja tämä uskon ja rakkauden woima, rakkauden, joka „kaikki peittää, kaikki uskoo, kaikki toiwoo, kaikki kärsii, eikä koskaan wäsy“, waan on woittamaton, se on kaikkialla niin harwinainen. Sen tietäwät ja huomaawat mailmallisetkin ihmiset ja senpätähden he halweksiwatkin kristityitä, jotka owat sanoissansa hurskaat mutta rakkaudesta köyhät. — Tarkastelepas waan kerran tyystemmin tuttawiesi joukosta ensimäistä kunnon miestä, waimoa, tytärtä, palweluspiikaa, jotka pitäwät kristillistä seurustelua. Kohta olet huomaawa, että he rukous-

tai rakennushetkillä owat wallan toisellaisia ihmisiä kuin perheessään, wirassaan, keittiössään, y. m. toimessa. Siellä wähäpätöinen asia tuottaa ilmi, että sama ihminen, joka taitaa niin kauniisti rukoilla toisten puolesta ja tietää niin paljon puhua rakkaudesta, kärsiwällisyydestä ja suloisista kokemuksista, saattaa olla hywinkin rakastamaton, kärsimätön, raaka, kateellinen ja kiukkuinen. Poikkeuksia tietysti tässäkin suhteessa on. Harwassa on kuitenkin **kristityitä, joilla on kristillisyyden woima.** Tulkoon Herra elähyttäwällä ja puhdistawalla hengellänsä pian awuksi, ja tehköön nykyajan kristityt jälleen todella „mailman walkeudeksi ja suolaksi"!

Olemme siis nähneet, että meidänkin ajallamme on monta Esau-miestä, jotka mailman katoowan himon tähden hukkaawat kalliin esikoisuutensa, mutta että siihen pääasiallisesti owat syypäät kansan hengelliset paimenet ja kansan oma penseys. Meidän täätyy, ennenkuin tästä luwusta luowumme, wielä lausua muutamia lyhyitä ajatuksia.

3. Puolusteita.

Käykö Esauta ja hänen kaltaisiansa puolustaminen? — Siitä saakka kun synti on tunkenut ihmiskuntaan, on ihmisillä ollut taipumus ja tarwekin puolustaa itseänsä, s. o. tehdä itsensä syyttömäksi. Sitä tekemään rupesi aluksi Aatami synninlankeemuksen jälkeen, ja Ewa seurasi kohta hänen esimerkkiänsä. Ja sillä kannalla owat asiat pysyneet aina tähän päiwään asti. Joka päiwä tarwitaan puolusteita, jotka niinkuin wirta wiruttaisiwat ihmiset puhtaiksi wioistaan toisiansa ja Jumalaa wastaan. Ihminen luonnostansa ei ole missäkään asiassa niin wiisas ja kekseliäs kuin wikojensa puolustuksessa; ei missään ilmaannu hänen rakastamattomuutensa ja turmeluksensa niin selwästi, kuin hänen

synnistänsä syyttäessään muita. Tässä suhteessa jokainen on syntyjänsä adwokaatti. **Kaikki** osaa hän puolustaa, pienimmästä wirheestä suurimpaan rikokseen. Ja kaikkia käy puolustaminen syyllisen kannalta ja pahan sydämen pahoilla juonilla eli mutkilla. Ihmekö siis, että ihminen ryhtyy mieluummin tähän helppoon ja mukawaan itsensä puolustamisen keinoon, kuin nöyryyttäwään itsensä syytökseen ja wikansa wilpittömään tunnustamiseen!

Me emme tiedä, millä Esau on tyhmyyttänsä puolustanut; mutta sen me tiedämme kuinka hänen noudattajansa puolustawat häntä ja itseänsä, ja tahdomme tuoda esiin ainoasti kaksi sellaista puolustetta.

Esau muka ei ole täydelleen tuntenut esikoisuutensa suurta merkitystä, — ja metsästyksestä wäsyneenä ja nälissään sortui hän muka nälän kiusauksen ja weljensä wiekkauden alle.

Minäkin luulen, ett'ei Esau täydelleen tuntenut esikoisuutensa kalleutta, muutoin ei hän olisi saattanut sitä niin halwekşia. Samoinpa luulen, että ihmiset, jotka nykyjään eläwät maan päällä ja hylkääwät uuden testamentillisen esikoisoikeutensa, eiwät oikein sitä tunne. Mutta sopii kysyä, onko tässä asiassa tietämättömyys luettawa puolustukseksi, wai eikö pikemmin kahdenkertaiseksi syyksi. **Mikä on tärkeintä, se pitää kunkin ihmisen tunteman.** Esau olisi woinut tuntea yhtä hywin kuin Jakob esikoisuuden arwoa. Hän oli tilaisuudessa saada siitä tietoja ja oli warmaankin kuullut siitä paljon puhuttawan. Tietämättömyys saattaa olla puolustukseksi wain sille, jolle on ollut mahdotonta saada opetusta siitä yhdestä, joka on tarpeellinen. (Luukk. ew. 10: 42). Kristus wetää myös tämän syyn wihollistensa puolustukseksi, rukoellessansa heidän puolestansa: „Isä, anna heille anteeksi; sillä eiwät he tiedä mitä he tekewät". Tämä

uskollinen ylimmäinen pappi ei olekaan kerran tuomitessaan eläwitä ja kuolleita unhoittawa tätä puolustuksen perustetta, waan käyttäwä sitä pakanain, juutalaisten ja kristittyin hywäksi siinä, missä se on paikallansa. Mutta warokaamme kuitenkin, ett'emme niin kewytmielisesti puolustaisi sydämemme penseyttä ja kylmyyttä Herraa kohtaan tai hänen waltakuntansa ijankaikkisten tawarain halweksimista. Herra itse waroittaa meitä siitä, wertauksessaan suuresta ehtoollisesta Luuk. ew:n 14: 16—24.

Tarkastakaamme toistakin puolustetta. Että Esau muka heikkouden hetkellä, kun hän wäsyneenä palasi metsästykseltä, sortui Jakobin wiekkauden kautta, ja että rangaistus, mikä sentähden kohtasi häntä, oli muka kohtuuton, — se wäite on yhtäwähän paikkansa pitäwä. Emme katsoisi waiwaa maksawan pitemmältä tästä asiasta puhua, ell'emme hawaitsisi nykyisten kristittyin samalla tapaa ajatteleman teoistansa. Että Jumala ijankaikkisesti kadottaisi muutoin „hywän ja oiwan" ihmisen sentähden, että tämä ihminen lyhyen maallisen elämänsä heikkoina hetkinä suostui johonkuhun synnin himoon, teki sen tai sen pahan työn, — tällaista ajatusta tuhannet paheksiwat ja parjaawat wääräksi, mahdottomaksi tai muka pappien ilkiäksi keksinnöksi. Kuinka suurta taitamattomuutta kristillisyydessä ja tietämättömyyttä Jumalan ja ihmisen keskinäisestä wälistä osoittaakaan tämä ja tämänlainen katsantotapa!

Syynä siihen, että Esau sisällisesti ja ulkonaisesti tehtiin perinnöttömäksi ei ollut nuot „heikot hetket". Tuona heikkona hetkenä ilmaantui waan selwemmin, mikä tähän asti hänen sydämessänsä oli ollut salassa. **Esau katsoi esikoisuutensa ylön,** ja sentähden Jumala hylkäsi hänen ja katsoi Jakobin häntä paremmaksi. Mutta tuona kiusauk=

sen hetkenä ilmaantui ulkonaisestikin silminnähtäwäksi kuinka hän sydämessään halweksi ja hyljeksi Jumalan kalliita tawaroita.

Meidän pitäisi puhuman pitkältä

4. Kiusauksenhetkistä.

Mutta me tahdomme lausua lyhyesti ajatuksemme. Jokaisella ihmisellä on kiusaushetkensä, senpätähden tuleekin jokainen tietämään, mitä niillä ymmärretään. Mutta minkätähden Jumala sallii kiusauksia? Mikä on niiden tarkoitus? **Niiden tarkoitus on parannus tai tuomio.** Herra opettaa meitä rukoilemaan: „Älä johdata meitä kiusaukseen". Hän kehoitti opetuslapsiansa rukoilemaan „ett'eiwät he kiusaukseen lankeisi". Herra on useasti lausunut sen ajatuksen, että kaikki on tulewa ilmi, eikä Hän ajatellut sitä tapahtuwaksi wasta wiimeisellä tuomiolla, waan jo tässä elämässä. Kaiken pahuuden, mi wielä itseltämme ja muilta salattuna piilee sydämissämme, täytyy tulla ilmi, etupäässä meille itselle, sentähden että me joko tieten tahtoen ja rukoellen siitä luopuisimme (sillä ei Herra wapahda meitä pahasta ilman meidän tahtoamme) tai että, jos me tieten ja wapaalla tahdolla siinä riipumme, meillä kerran siinä tuomiossa, jonka pahuudellamme olemme ansainneet, ei olisi yhtäkään puolustusta.

Ja ilmi tuodaksensa tuon salaisen pahuuden, käyttää Herra kahta keinoa: **Jumalan sanaa ja — kiusauksia.** Ken ei Herran pyhän sanan ja Hänen Henkensä waikutuksen kautta anna itseänsä perin pohjin tuomita, sydämensä sywyyttä ilmituoda, särkeä ja parantaa, hänessä woiwat kiusaukset wielä jotain toimeen saada, kuitenkin kipuisammalla tapaa. Raamattu osoittaa sen sattuwilla esimerkeillä. Apos-

toli Johannes tuli siksi, mikä hän oli, ainoastansa mestarinsa sanan kautta ja hänen kunniansa katselemisella. Hänen edistymisensä ei tapahtunut katkerain taisteluin, helteisten kiusausten, lankeemusten ja nousemusten kautta. Mutta niin tapahtui Pietarin. Tämä jalo mies, täynnä uskoa ja tulista rakkautta Herraansa, ei ottanut mestarinsa lempeistä eikä Hänen nuhtelewista sanoistaan parantuaksensa epäpyhästä itseensä luottamisesta. Kiusauksen ja katkeran lankeemuksen täytyi se tehdä. Herra ei rukoillut Pietarin puolesta ett'ei tämä lankeisi, eikä sitäkään ett'ei hän joutuisi kiusaukseen, — sillä tämä oli, kuten Herra hywin tiesi, ainoa keino särkemään Pietarin sydämen; mutta Hän rukoili Pietarin puolesta **ett'ei hänen uskonsa puuttuisi,** että hän langettuansa jälleen nousisi. Nyt oli hän parannettu. Nyt ei hän enää sano sokeassa itseensä luottamuksessa: „Jos wielä kaikki sinussa pahenisiwat, **en minä ikinä pahene**", waan nyt hän wastaa syhwästi nöyrtyneenä: „Herra sinä tiedät kaikki: **sinä tiedät,** että minä rakastan sinua". Jesuksen kysymykseen: „Simon Jonaanpoika, **rakastatkos minua enempi** kuin nämät?" wastasi Pietari wain: „Sinä tiedät että minä sinua rakastan". Ei hän enää ylpeillen ylentele itseänsä yli muita opetuslapsia. Kiusaus oli hänessä waikuttanut siunausta tuottawan tarkoituksensa.

Ei kuitenkaan kaikilla kiusauksilla ole yhtä hywää seurausta. Todisteeksi mainitkaamme wain yksi esimerkki — **Judas.** Judas oli apostoli. Hänkin oli innostuneena kaikki jättänyt ja liittynyt Herraan. Hän käytti itsensä kolme wuotta moitteettomasti, niin ett'eiwät apostolit Herran sanoessa heille: „Yksi teistä on minun pettäwä, wähintäkään ajatelleet, että Judas olisi pettäjä, waan kukin ajatteli pikemmin itseänsä ja jokainen kysyi: „Herra lienenkö minä se?" Herra yksin tiesi hänen. Johannes sanoo meille hänen sydämensä sa-

laisuuden: „Hän oli waras ja hänellä oli kukkaro, jossa hän sen kantoi kuin sinne pantu oli". (Joh. 12: 6). Judas oli siis rahaston hoitaja Herran ja hänen opetuslastensa yhteisessä taloudessa. Tämä oli suuri kunniawirka. Eikö ole ihmeellistä, että juuri Judaalle joutui tämä kunniawirka? Waikka hän intoisesti rakasti Herraa ja seurasi Häntä, niin hän kuitenkin säilytti sydämessään salaisen rakkauden maallisiin tawaroihin, niiden hankkimiseen ja omistamiseen. Siitä olisiwat kuitenkin Herran rakkaat ja wakaat sanat woineet häntä irroittaa, jos hän olisi niille awannut sydämensä ja sallinut niiden waikuttaa parannusta tässä kohden. Luulisi, että tuo ainoa Herran sana: „Mitä se auttaa ihmistä, jos hän kaiken maailman woittaisi ja sielullensa saisi wahingon?" — olisi ollut kylliksi parantamaan häntä. Mutta hän sulki siltä sydämensä. Kiusauksen piti siis tekemän tehtäwänsä. Judas sai kukkaron. Kiusaus oli jokapäiwäinen; joka päiwä woi hän sitä wastustaa tahi langeta. Jokaisen kiusauksen, jokaisen uskottomuuden perästä saattoi mestarin nuhtelewa silmäys ja wakaa sana sattua hänen omaantuntoonsa, musertaa hänen sydämensä ja parantaa hänet. **Judaalle oli syntiwelkansa warmaan tuttu.** Miks'ei hän siitä wapaantunut? No niin, hän on arwatenkin **puolustanut** syntejänsä, niinkuin useimmat ihmiset tekewät. Hänenpä oli käyminen ostoksilla useammin kuin muitten opetuslasten. Sentähden oli hänelle tulewakin joku palkkio. Eiwätkö muutkaan opetuslapset olleet myös itsekkäitä? Onhan Pietarikin kysynyt: „Katso, me luowuimme kaikista ja seuraamme sinua: **mitä siis meillä siitä on?**" Jos joku toinen olisi pidellyt rahoja, kylläkait hän olisi wieläkin paremmin osannut ottaa palkkansa. Herra tiesi warmaan, miksi hän minun hoitaakseni antoi rahat. Sellaiset oliwat arwatenkin ne puolustukset, joilla tuo onneton apostoli rauhoitti tuntonsa soi-

maukset ja yhäti sortui kiusauksissa. Tämä **tietty synti** wei hänen kadotukseen. Wielä wiimeinen kiusaus ja wiimeinen lankeemus — ja tuomio oli täytetty. Niinkuin Esau hukatessansa esikoisuutensa ulkonaisesti tuotti itsellensä sen tuomion, jonka hän jo kauan aikaa sisällisesti sydämmessään oli saanut walmistuneeksi, samoinpa Judas pettäessänsä ja myydessänsä Herran sai täyttymään sen tuomion, johonka hänen tähän-astinen elämänsä hänet pakoitti. Molempain tuomio tuotti ilmi ja saatti päätökseen heidän sisällisen synnisen elämänkehityksensä.

Lyhyesti, ken ei kohta anna itseänsä Jumalan sanan ja Hengen nuhdeltawaksi ja kaswatettawaksi, hänessä on kiusaus waikuttawa joko parannuksen tai tuomion. Niin sanottu „pienikin" synti woi, joll'emme anna itseämme siitä wapahtaa, turmella ja walmistaa meitä tuomion omiksi.

III.

Paljasta syntiä ja sydämen surua.

1 Mos. 27 luku.

1. Itsepäinen isä ja hänen rangaistuksensa.

Wasta tämä 27 luku saattaa meidät oikein käsittämään Isakin perheen jäsenten keskinäistä wäliä ja sisällisiä olosuhteita. Ja nämät oliwat sangen surullisét. Mutta Jumalan sana on niin jalo, että se koristelematta ja totuuden mukaisesti tuo ilmi ja nuhtelee sankariensa synnitkin ja tässä erittäin patriarkan perheen turmeluksen. Juutalainen tarinoitsija ei milloinkaan olisi kirjoittanut tällaista kertomusta. Katsastakaamme ensiksikin Isakia ja hänen toimiansa.

Eräänä päiwänä kutsui hän Esauta luoksensa ja sanoi hänelle: „Katso, minä olen wanhennut: enkä tiedä minun kuolemapäiwääni. Ota siis nyt sinun kalus, wiines ja joutses; ja mene kedolle ja pyydä minulle metsänotus. Ja tee minulle himoruokaa, senkaltaista, kuin minä rakastan, ja tuo syödäkseni: — että minun sieluni siunais sinua, ennenkuin minä kuolen".

Isak siis ajatteli kuolematansa. Eikä se ollut wäärin. Tuleehan meidän joka päiwä „toimittaa talomme" ja olla walmiit kuolemaan. Se olisikin hywä, jos moni ajattelisi useammin kuolemata, kuin ihmiset tawallisesti tekewät. — Mutta minusta näyttää melkein siltä, ett'ei Isakilla wielä erittäin ollut huolta kuolemisestansa, waan että hän on näillä juhlallisilla sanoillansa tahtonut perustella aikomustansa nyt jo asettaa Esau esikoiseksi. Sillä hän elikin wielä siitä pitäin muutamia kymmenwuosia, (joka tosin oli hänen mahdoton ennalta tietää) ja erittäin hänen halustansa saada syödä hienosti laitettua, totuttua metsänotusta sopii päättää, ett'ei hän ollut juuri hengen hiewerissä. Hän tahtoi samalla lopullisesti ratkaista tuon weljesten mieliä kiihoittawan kysymyksen esikoisoikeudesta, mutta tehdä sen **oman** tahtonsa jälkeen. Hän tiesi kyllä Jumalan tahdon Jakobin suhteen. Mutta kun ilmoitus tästä ei tapahtunut suorastaan hänelle, waan ainoasti Rebekan kautta, niin luuli hän sentähden saawansa jättää sen sikseen ja nyt täyttää oman mielitoiweensa Esaun suhteen. — Peläten Rebekan kiiwasta wastawäitettä panee hän hankkeensa toimeen salaisesti yksin Esaun kanssa, eikä, kuten hänen olisi pitänyt, juhlallisessa perheen kokouksessa. Tätä tehdessä hänellä ei warmaankaan ollut aiwan hywää omaatuntoa.

Tämä hänen jumalaton aikomuksensa tehtiin tyhjäksi yhtä jumalattomalla tapaa, ja wanhuksen täytyi katkerasti

hawaita, että, ken epäluuloa kylwää, se petosta niittää, ja että on waarallinen, wieläpä hyödytön yritys pyytää omaa tahtoansa täyttää wastoin Jumalan selwää tahtoa. Warmaan olikin Rebekan ja Jakobin häwytön ja lumoawa petos Isakin katkerimpia elämänkokemuksia. Mutta suuresti sopii iloita siitä, että Isak napisematta ja wihastumatta tyytyy tapahtumaan. Näyttää siltä, kun hän olisi kohta siitä oppinut jotain perin hywää. Hänen mielitehtoinen aikeensa on tyhjäksi rauennut ja wielä lisäksi on hän häpeällisesti petetty, — mutta hän waikenee! Hän on ojentunut opetuksesta.

Jospa mekin siitä ojentuisimme! Jumala on sanonut: „O joska sinä pitäisit minun käskyştäni waarin, niin sinun rauhas olis niinkuin wirta ja wanhurskautes niinkuin meren aalto". (Jes. 48: 18). Ken wilpittömästi koettelee itseänsä, hänen täytyy tunnustaa tuottaneensa itsellensä kaikkein waikeimmat hetket elämässään tekemällä oman tahtonsa ja tottelemattomuudellansa Jumalan tahdolle. Kullakin ihmisellä on oma tahtonsa ja mieluisat aikeensa. Jokainen toiwoo, että hänen tahtonsa olisi myös Jumalan. Usein saattaakin molempain tahto yhtyä, niinkuin Rebekan käwi Jakobin suhteen, mutta tällaiset tapaukset owat ani harwat. Useimmiten wastustaa meidän tahtomme Jumalan tahtoa. Silloin ei auta wääntäminen tai kääntäminen, tinkiminen tai kiertäminen eikä kinasteleminen, waan silloin on yksinkertaisesti murtaminen oma mieli ja mukaantuminen Jumalan tahtoon. Jota alttiimmasti tämä tapahtuu, sitä suurempi siunaus, rauha ja onni on ihmisellä olewa. Mutta joka tietää Jumalan tahdon ja kuitenkin tahtoo täyttää oman, wastakkaisen tahtonsa, se saapi siitä pelkkää sydämen surua ja tekee itsensä ja usein muitakin onnettomaksi.

Mutta se on jo ylönpalttisesti lohdullinen ajatus, että

tiedämme Jumalalla olewan meihin ja lapsihimme katsoen erityisen tahdon, hywän, armollisen ja isällisen tahdon; aikomuksen, joka ei muuta tarkoita kuin meidän todellista ajallista ja ijankaikkista onneamme. Eikö siis yksinkertaisinkin ajatus waadi meitä aina ja ennen kaikkia pyytämään ymmärtää Jumalan tahtoa ja alistua sen alle? Sekä elämämme suurissa, tärkeissä kohtaloissa että jokapäiwäisen elämän wähäpätöisissä asioissa muistakaamme wilpittömästi rukoilla ja huoata: „Ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, waan niinkuin sinä". Tässä onkin meidän rauhamme ja menestyksemme salaisuus kätkettynä. **Me olemme onnellisia aina siinä määrässä, kuinka tottelemme Jumalaa ja meidän tahtomme taipuu Hänen tahtonsa alle.**

Kuinka onnellista olikaan, että Isakin aikomus **tehtiin tyhjäksi!** Esauhan ei olisi ensinkään sopinut Jumalan wapahdus-ajatusten wälittäjäksi. Warmaan on Isak kohta hawainnut sen ja kiittänyt Jumalaa, joka ehkäisi hänen tuumansa. Mutta alussa se arwatenkin tuotti hänelle sywää tuskaa.

Eikö **meidänkin** käy monessa kohden samoin? Kuinka monet ihanat aikeet ja rakkaat toiweet meiltäkin owat rauenneet, usein kun luulemme olewamme jo ihan lähellä niiden toteutumista! Jumalan wälitön ryhtyminen kohtaloihimme asian haarain kautta tai wälillinen ihmisten, jopa pahainkin, kautta tekee usein ihanimmatkin toiweet turhiksi. Ja sen tekee Jumala erityisesti niille, joita Hän rakastaa, ja niillekin joista hän wielä pitää huolta. Jumalattomain sallii Hän usein menestyä itsepäisyydessään heille itselle rangaistukseksi. Mutta omia lapsiansa, puutteellisiakaan, ei Hän jätä heidän sokeuteensa. Hän sulkee heidän tiensä orjantappuroilla. Hän palauttaa heidät ja johtaa heitä oikialle tielle. Hän ottaa waarin heidän poluistansa ja katsoo kaikkia

heidän askeleitansa. Mutta kuinka tyhmästi käyttäwätkin itsensä monasti nämät niin uskollisesti warjellut lapset! Hekin walittawat ja napisewat, kun ei heidän oma tahtonsa menesty, kun heidän mielihalunsa ja maalliset toiweensa menewät tuhoon. Ja he tekewät sitä wieläkin katkerammin, jos se tapahtuu ihmisten kautta, warsinkin sellaisten, joilta ei sitä olisi odottanut, waan joilta päinwastoin olisi tohtinut toiwoa jotain parempaa. Warmaankin owat sellaiset kohtaukset meidän elämämme kowimpia kokemuksia. Silloin puuttuu parhaimmaltakin usein kärsiwällisyyttä. Eikä kuitenkaan niin saisi olla. Ken **täydestä todesta** uskoo, että Jumala Kristuksessa on hänen **isänsä**, jolla on ainoasti rauhan ajatuksia hänestä; että hänen isänsä on lukenut hänen päänsä hiuksetkin, etteikä yksikään niistä putoa maahan ilman hänen taiwaallisen isänsä tahtoa, hän taitaa myös seisoa wahwana sellaisissa koetuksissa, pysyä rauhallisena ja uskaliaana, antaa anteeksi sille wälikappaleelle, jota Jumala käyttää tuottamaan meille kärsimyksiä, — rakastaa wihollisiansa ja rukoilla heidän puolestansa.

2. Sokaistu äiti ja hänen palkkansa.

Rebekka oli warollansa. — Hän huomaa mitä Isak miettii, hän aawistaa hänen ajatuksensa, **kuuntelee** salaa ja kuulee Isakin ja Esaun keskustelun, hän tietää heidän aikeensa ja on kohta walmis tekemään sen tyhjäksi. Hän käyttää petosta petosta wastaan. Jakobin täytyy mennä laumasta noutamaan kaksi wohlaa, jotka Rebekka taitawana keittäjänä laittaa, niin että maistuwat kuten paras metsänotus. Jakobin täytyy Esaun waatteisin puettuna ja muuten myös Esaun tapaan siistittynä, kantaa keitos isällensä,

olla olewinansa weljensä ja siten kawaluudella wiedä isänsä siunauksen. Jakob panee tosin alussa arkaellen wastaan, mutta äiti rauhoittaa ja rohkaisee häntä, ja hän suostuu tuumaan. Isä rupeaa epäilemään, lieneekö tämä Esau; mutta Jakob kerran hohteessa pyrkii rohkeasti walheella perille, ja onnistuu täydellisesti. Jakob saa täydellisimmän, ihanimman esikoisuuden-siunauksen.

Ilo onnistuneesta petoksesta ei kestä kauan. Esaukin tulee wihdoin metsän otuksineen. Silloin hämmästyy ja tyhmistyy Isak, tuskallinen tunne ahdistaa Rebekan ja Jakobin sydäntä, katkerasti walittaa ja itkee Esau, joka yhäti huutaa: **„Siunaa myös minuakin, minun isäni“.** Siitä saakka oli Esau wihainen Jakobille, ja hän wannoi kostaaksensa hänelle kuolemalla. Jakobin täytyi jättää isän koti ja syödä kauan aikaa muukalaisen katkeraa leipää.

Mutta kuinka saattoikaan Rebekka niin tyhmästi ja syntisesti tehdä? Käykö häntä millään puolustaminen? Ei, totisesti ei millään. Häneltä itseltään ei suinkaan liene puuttunut puolusteita. Hän tiesi, että Jumala oli määrännyt Jakobin esikoiseksi. Hän kuuli, että Isak oli wastoin Jumalan tahtoa siunaamaisillaan Esauta. Silloin arwatenkin Rebekka joutui suureen sydämen ahdistukseen ja ajatteli, että se olisi kaikin mokomin estettäwä, ei ainoasti Jakobin waan myös Isakin tähden, joka tällä tottelemattomuudellansa Jumalan tahdolle olisi tekewä suuren synnin. Jumala ei auta, Jumala ei ryhdy asiaan, sentähden, ajatteli arwatenkin Rebekka, täytyy minun ryhtyä.

Mutta eikö sitten Jumala tosiaankaan enää olisi woinut auttaa? Hän kyllä sallii hädän kohota kowimmilleen. Mutta eikö Rebekka tietänyt yhtä hywin kuin me, että kun

hätä on kowinna, niin Jumala on lähinnä. Olipa hän ennen joskus ryhtynyt rukoukseen ja taisteluun Jumalan kanssa, miks'ei hän tehnyt sitä myös tälläkin kertaa? Jumala olisi warmaankin auttanut, Hän olisi pitänyt lupauksensa.

Me emme tahdo tuomita Rebekkaa. Hänelle käwi niinkuin aiwan usein meillekin. Hädässä oli häneltä uskon silmä himmentynyt, ja hänen hywä ja oikia harrastuksensa Jakobin eduksi wastoin isän wääryyttä esti hänen tywenesti harkitsemasta asiata ja wietteli hänen olemaan itse auttajansa. Hän sai siitä kowan rangaistuksen. Hänen lemmikkinsä pakoitettiin poistumaan ainaiseksi isän huoneesta ja äidin helmoista. Rebekka ei nähnyt häntä enää milloinkaan tässä elämässä. Kyllä kowa rangaistus rakastawalle äidille.

Niin, meidän Jumalamme on pyhä ja wanhurskas. „Kenelle paljo annettu on, siltä paljo etsitään". Rebekan synti on tullut waiheaidaksi, joka hänen eroittaa rakkaasta lapsestansa.

Tästä Rebekan teosta on kaikellaista opittawana. Ensinnäkin opettaisi se monelle, että epäluuloinen, utelias **salaa kuuleminen** on sangen paha eikä milloinkaan tuota mitään hywää. Erinomaisen houkuttelewaa kyllä on saada tietää, mitä ihmiset puhuwat ja kirjoittawat meistä ja tärkeistä asioistamme. Mutta tämä uteliaisuus on pahan omantunnon merkki, samalla kun se osoittaa sydämen wäärää suhdetta Herraan, ja joka tapauksessa wahingoittaa se enemmän kuin hyödyttää. Jos Rebekalla olisi ollut lapsellinen usko ja luottamus Jumalaan, niin olisi hän wähän huolinut siitä, mitä Isak ja Esau keskenänsä aikoiliwat. Hän olisi silloin myös tietänyt, että „mitä Herra lupaa sen Hän wahwana pitää" — ja heittänyt Hänen päällensä murheen. Hänen pensseytensä Jumalaa kohtaan teki hänet epä-luuloiseksi ja wietteli hänet salaa kuulemaan ja urkkimaan. Hän

tuotti itsellensä kowan rangaistuksen. — Tästä huolimatta tekee wielä nytkin moni Rebekka samoin. Waan joka on oikeassa suhteessa Herraansa ja pitää hywän omantunnon, hän saa olla lewollinen ja antaa ihmisten puhua, tietäen, että „jos jonkun tiet owat Herralle kelwolliset, niin Hän myös kääntää hänen wihamiehensä rauhaan“ ja saa ne waikenemaan. **Kaikellainen uteliaisuus**, sekaantuminen muiden tekemisiin ja jättämisiin on saanut jo sanomattoman paljon pahaa aikaan ja on meidän aikakautemme rutto. Monet ihmiset eläwät kuikenkin siitä. He owat kipeitä, joll'eiwät saa kuulla jotain kielitelläksensä muista. Mitä ikänä kuullaan, se on huwittawaista. Mahdottomimmat asiat uskotaan ja kulkewat suusta suuhun. Ken ei ole siitä jo saanut kärsiä? Jospa Jumalan lapset aina wähemmän noudattaisiwat tätä perkeleellistä tapaa! Sillä eipä sitä saa kokonaan juurineen häwitetyksi tässä mailmassa.] Mutta jos moni uutisten urkkija kielittelijä, joka suuremmalla halulla, kuin katujen lakasija, tekee likaista työtänsä, — jos hän tietäisi kuinka paljon tuskaa, huokauksia ja kyyneleitä hän panetuksellaan on uhreistansa pusertanut ja minkä tuomion hän sillä itsellensä tuottaa: niin hän peljästyksellä luopuisi panettelija-toimestaan, waikkei hän olisi kristittykään.

Rebekka on kuitenkin petoksellaan tarkoittanut hywää, hänellä on ollut hywä aikomus. Hän tahtoi sillä täyttää Jumalan tahdon Jakobin suhteen. Mutta me näemme sittemmin hänen toimistaan, **ettei hywä tarkoitus pyhitä huonoa keinoa**, waikka huonolla ja hyljättäwällä keinolla saawutettaisiinkin hywä tarkoitus. Samalla opimme myöskin, ett'ei kelpaa hywä aikomus eli tuo tawallinen puolustus „minä tarkoitin hywää!“ Kuinka paljon pahaa kuitenkin sillä pyydetään puolustaa, että sanotaan hywää tarkoittaneen. Hywillä aikomisillaan toiwowat monet mielestään tai-

waasen pääsewänsä. Pyhä kirja sanookin kyllä, että Herra katsoo sydämeen, s. o. mielialaan. Ja jo wanhat Roomalaisetkin tiesiwät, että waikka kaksi tekee saman työn, ei se kuitenkaan ole saman arwoista. Kussakin teossa tulee myöskin kysymykseen tekijän mieliala eli tahto, josta se lähtee. Mutta emme milloinkaan saa puolustaa **pahaa** tekoa hywällä aikomisella. Pyhän Jumalan silmiä ei tässä pääse lumoamaan. Jumala tuomitsee tarkasti pahuuden. Walhe ja petos pysywät selwinä syntinä Jumalan silmissä, waikka äiti sillä woisi pelastaa lapsensa onnettomuudesta, tahi lapsi äitinsä. Meidän welwollisuutemme ja onnemme ei ole siinä, että **luulemme hywää tarkoittaneemme** ja hywillä aikomisillamme lohdutamme itsiämme, waan siinä, että **kaikissa asioissa teemme Jumalan pyhän tahdon.**

Se hetki, jolloin Isak tahtoi antaa Esaulle esikoissiunauksen, oli Rebekalle **uskon koettelemus.** Näytti siltä, kuin ei Jumala ryhtyisikään estämään Isakin jumalatonta ai'etta. Rebekka kesti kehnosti uskonsa koettelemuksen. Pahalla tapaa itseänsä auttamalla osoitti hän selwimmästi epäuskoansa. Jumala tahtoo kutakin Hänen kouluansa käwijää saattaa wahwaan uskoon. Sitä warten käyttää hän uskon koettelemuksia. Yhäti uusia ja waikeampia koettelemuksia panee Hän heidän kestettäwäksensä. Usein sallii Hän hädän nousta äärimmilleen, siten joko kunnialla kruunataksensa kestäwäistä uskoamme tahi oikein selwästi osoittaaksensa uskomme heikkoutta.

Surullisinta koko tässä kertomuksessa on kuitenkin se **ytimessään turmeltunut perheelämä,** jonka se meille kuwaa. Perhe on olewa **rakkauden koto maan päällä.** Rakkaus taas perustuu kunnioitukseen ja luottamukseen. Mutta jos kunnioitus on kadonnut tai luottamus menetetty, niin on rakkauskin haihtunut ja awiollinen elämä tulee kuor-

maksi, raskaimmaksi kuormaksi. Lukemattomia awioita on, joilla on täydellisen, sydämellisen onnen kaikki ulkonaiset ehdot, mutta jotka kuitenkin owat perin onnettomia, sentähden että keskinäinen luottamus on järkähtynyt tai kunnioitus on kadotettu. Ja kuinka wähällä awiollinen onni, tuo hento, wieno kukka, saadaan kuihtumaan. **Oikia** awiollinen rakkaus on wirran kaltainen. Wuorissa, joissa sen lähde on, ei se ole leweä eikä sywä, mutta kohisee kowasti. Ei tiedä wielä miksi se paisuu. Jota pitemmältä seuraa sen juoksua, sitä leweämmäksi, sywemmäksi ja **rauhallisemmaksi** näkee sen tulewan. Yhäti sywemmäksi, yhäti tyyneemmäksi. Wihdoin kyllin syäwksi kantamaan raskaimpia laiwan lastia merelle. Sellainen on oikea, uskollinen rakkaus. Monta awioliittoa sitäwastoin sopii werrata wirtaan, joka kohta laaksoon tultuansa haaraantuu ja haaraantumisellansa tekee koko seudun rämeiseksi, ikäwän luontoiseksi ja epäterweelliseksi. Jalot kaswit eiwät siinä wiihdy.

3. Hempeä poika ja hänen kuritukscensa.

Surkuteltawin tehtäwä tässä rumanlaisessa perhe-elämän tapauksessa on selwästikin **Jakobilla.** Kuten pieni lapsi, jota hän kuitenkaan ei enää ollut, **antaun** hän eksyneen' äitinsä eksytettäwäksi, ja menee ehdottomasti ja tottelewaisesti hänen asioillensa. Ei milloinkaan ole lapsellista kuuliaisuutta pahemmin käytetty. Hän tosin arasti wastustaa äitiänsä, mutta sitä ei hän tee wälttääksensä wääryyttä ja törkeätä syntiä, joka hänen nyt oli tehtäwänä isäänsä ja weljeänsä wastaan, waan pelosta ett'ei se ehkä onnistuisi. „Kukaties, isäni siwelee minua, ja **luulee** minun häntä pettäwän: ja minä saatan päälleni kirouksen, ja en siunausta“.

(27 luwun 12 w.). Muutoin häntä ei siis ensinkään olisi arweluttanut. Olla pettäjä, se ei näy erinomaisesti loukanneen Jakobin omaatuntoa, mutta että häntä **luultaisiin** pettäjäksi, se oli hänestä ilkeätä.

Kun minä käwin wielä kylän koulua ja juuri olin oppinut kymmenet käskyt, kysyi opettaja meiltä, tietäisimmekö kuinka **yhdestoista** käsky kuuluisi. Ei kukaan tietänyt. Silloin sanoi hän sen kuuluwan näin: älä älmisty eli älä anna itseäsi kiinni. Parhaan kykymme mukaan painoimme kohta, pahasti kyllä, tämän „käskyn" muistoomme emmekä noudattaneet sitä ainoastaan silloin, kun talwella ihanana pyhäaamuna mieluummin menimme mäkeä laskemaan, kuin jääkylmään kirkkoon istumaan, waan myös, mikä pidettiin pahimpana syntinä, silloinkin kun syksyllä omenista taipuneet puut opettajan puutarhassa houkutteliwat meitä puoleensa. Hywä Jumala antakoon opettajalle anteeksi „yhdennentoista käskyn" ja meille sen noudattamisen! — Melkeinpä luulisi Jakobilla olleen tällaisen opettajan. Ainakin näkyy hänen äitinsä samaan suuntaan waikuttaneen häneen. Yksin Rebekan kiitokseksi ei suinkaan tule se, että Jakobista wielä tuli kelpo Jumalan mies, yhtä wähän kuin se on mainitun opettajan ansio, ett'eiwät kaikki hänen oppilaansa joutuneet perikatoon.

Aiwan surkeata on, että **tunnollisuus** ja **Jumalan pelko** owat katoomassa, ja se onkin nykyisen sukupolwen erityinen synti, sillä kaswattajat yhä enemmän laiminlyöwät teroittaa näitä hywiä awuja nuorison sydämiin. Hyödyllisyyden periaate wallitsee kaikkialla, eikä katsota oikeutta. Tämän periaatteen hedelmät ilmestywät jo runsaasti ja tulewat yhä enemmän näkywiin. **Ulkomuotoa pidetään pääasiana.** Ydin eli tosi olento katoo. Wielä tahtoo paha ihminen olla **hywä muiden silmissä.** Mutta tämäkin kohta

on muuttuwa, niin pian kuin hywyydestä ei enää ole maallista etua. Tuo piika ei warmaankaan ole ainoa lajiansa, joka äskettäin tawattiin wettä kaatamasta herraswäkensä maitoon, kun oli siitä ensin kerman suuhunsa kuorinut ja joka sitten pyysi, ettei sitä sanottaisi rouwalle, sillä saattaisihan tämä luulla häntä huonoksi palwelijaksi. Lukemattomat ihmiset eiwät soisi itseänsä suljettawan pois taiwaasta, waan toiwowat kerran autuaasti kuolewansa, mutta heidän sydämensä tila on niin perin kurja, että pitäwät walhetta, petosta, uskottomuutta, siweettömyyttä, warkautta, jopa kaikellaisia syntiä wähäpätöisinä ja yhdentekewinä, niinkauan kuin woiwat säilyttää nuhteettomuuden warjon, ja niinkauan kun eiwät ulkonaisessa elämässään joudu pahaan huutoon. — **Kuka on tämmöisen kurjan sukukunnan kaswattanut?** Eikö jo olisi aika kohta „kyntää ja kylwää wastuudesta“? Mitä pyhä Jumala ajattelee, kuinka **Hän** tuomitsee, siitä ei ensinkään huolita, kun waan maailman silmissä saadaan hywä ulkomuoto säilytetyksi, joka nyt wielä on tarpein.

Tällä elämänsä kannalla Jakob kuwaa täydellisesti nykyistä sukupolwea, kun kuulemme hänen sanowan: „Kukaties, isäni siwelee minua, ja luulee minun häntä pettäwän: ja minä saatan päälleni kirouksen, ja en siunausta“. Tämä kuuluisi nykyisessä kieliparressa näin: Kehnoa keinoa en kammoisi, jos waan tietäisin saawuttawani sillä tarkoitukseni. Eikö ole paljo ihmisiä, jotka tahtowat rehennellä rehellisinä eiwätkä kuitenkaan kammo yhtäkään keinoa, kun oma woitto tulee kysymykseen? Ainoa arweluttawa asia, jonka he wielä ottawat huomioon, on se, onnistuuko heidän tuumansa wai onko siitä enemmän wahinkoa kuin hyötyä. Mutta jos onnistuminen on heille joinkin tietty, ryhtywät he rohkiasti toimeen huolimatta siitä, joutuuko heidän lähimmäisensä, weljensä, sen kautta perikatoon ja wihoittawatko sillä Jumalan.

„Kukas olet minun poikani?" kysyy sokea isä ja Jakob wastaa: „minä olen Esau sinun esikoises". Nyt ei auttanut jäädä puolitiehen, ja tullaksensa perille täytyi Jakobin käyttää jumalatonta walhetta awukseen: „sepä onkin pahanteon kirous, että sen yhäti uudelleen täytyy synnyttää pahuutta", sanoo Schiller. Walehteleminen ja petos on jumalattomille mailman mielisille tawallista, eiwätkä he sitä oudoksu. Mutta tässä on edessämme **Jakob**, jonka olemme oppineet tuntemaan uskon mieheksi, joka ikäwöitsee Jumalaa ja Hänen autuuttansa. Ja katso, hän seisoo tuossa Esaun waatteissa, Esaun käsin ja Esaun sydämin walehtelemassa ja pettämässä. Sellaisia eiwät saisi Jumalan omat olla. Ja woi kuitenkin kuinka paljon walhetta, epärehellisyyttä ja kaikellaista mailmallisuutta wielä tawataan kristityissä!

Mutta tuomion pitää Jumalan huoneesta alkaman. Jumala waatii omiltansa enemmän kuin mailman lapsilta. „Teidän puheenne pitää oleman on on, ei ei: mutta mitä siihen lisätään, se on pahasta", sanoo Herra. Jokaisesta turhastakin sanasta waatii Hän meitä kerran tiliä tekemään. Totuus on Jumalasta, walhe perkeleestä. Walhetellessansa asettuu ihminen perkeleen puolelle ja hänen waltansa alle. — Jakobin täytyi paeta isän huoneesta. Hänen syntinsä eroitti hänet kodostaan. Kuritus seuraa kohta syntiä, sillä **Jumala on pyhä.** — Älköön wihdoin yksikään synti eroittako meitä Jumalastamme ja autuaallisesta kodostamme! „Mutta ulkona owat kaikki ne, jotka walhetta rakastawat ja tekewät". Ilm. 22: 15.

Walhe wierii wuosituhansia sitten niinkuin synkkä wuolle kautta ihmiskunnan, häwittäen elämän, rauhan, ilon ja onnen. Se turmelee awiopuolisojen, wanhempain ja lasten, sisarusten, weljesten, haltiain ja palkollisten ja yleensä kristittyjen keskinäisen wälin. Walhe on salainen myrkky,

joka turmelee sydämen, raskauttaa omantunnon ja tekee elämän epäsointuisaksi.

Mua, Herra, kaswata,
Kaikesta wapahda
Mi täällä sitoo, painaa!
Ei sydän kahleissa
Woi luokses' kohota,
Ei saada rauhaa taiwaan.

Mua Herra kaswata
Ja täällä johdata
Sieluni omaksesi!
Nuo siteet salaiset,
Kun itse hawaitset,
Häwitä armollasi!

IV.

Taiwaan tikapuut.

Niin Jakob läksi Ber Sabasta; ja meni Haraniin. Ja joutui yhteen paikkaan, ja oli siinä yötä, sillä aurinko oli laskenut, ja otti kiwen siitä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa. Ja näki unta, ja katso, tikapuut seisoiwat maan päällä, joitten pää ulottui taiwaasen: ja katso, Jumalan Enkelit käwiwät ylös ja alas niitä myöten. Ja katso, Herra seisoi niiden päällä, ja sanoi: minä olen Herra, Abrahamin sinun isäs Jumala, ja Isakin Jumala: tämän maan, jonka päällä sinä makaat, annan minä sinulle ja sinun siemenelles. Ja sinun siemenes pitää oleman niinkuin maan tomu, ja sinun pitää lewiämän länteen ja itään, pohjaan ja etelään päin. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman, ja sinun siemenessäs. Ja katso, minä olen sinun kanssas, ja warjelen sinua, kuhunkas ikänänsä joudut, ja saatan sinun jällensä tälle maalle: sillä en minä hylkää sinua siihen asti, että minä kaikki teen, mitä minä sinulle puhunut olen.

Koska Jakob heräsi unestansa, niin hän sanoi: totisesti on Herra tässä paikassa: ja en minä sitä tiennyt. Niin hän pelkäsi ja sanoi: Kuinka peljättäwä on tämä paikka! ei tässä muu ole kuin Jumalan huone ja taiwaan owi. Ja Jakob nousi warhain aamulla, ja otti kiwen, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja pani sen pystyälle muistopatsaaksi: ja wuodatti öljyä sen päälle. Kutsui siis sen paikan BethEl; waan muinaisiin aikoin se kutsuttiin Lus. Niin Jakob teki lupauk-

sen, sanoen: jos Jumala on minun kanssani, ja warjelee minua tällä tiellä, jota minä waellan, antaa myös minulle leipää syödäkseni ja waatetta werhokseni: ja tulen takaperin rauhassa kotia isäni tykö: ja Herra on minun Jumalani; niin tämä kiwi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone: ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenekset. 1 Mos. 28: 10—22.

1. Yksinäinen pakolainen.

„Ehtoona taitaa toisin olla kuin aamulla oli". Kuinka aiwan toisellaisiksi owat nyt kerrassaan olot Isakin teltissä muuttuneet. Tähän asti eli pieni patriarkan perhe rauhassa. Waikka luonteet oliwat erillaiset, wallitsi kuitenkin sopu ja suosio perhekunnassa. Ei kukaan häirinnyt toistaan omituisuuksillansa. Toinen kärsi toistansa rakkaudessa. Missä rakkaus ja awosydämisyys wallitsee, siinä on kyllin tilaa kullekin erinluontoiselle ihmiselle. Mutta missä itsekkäisyys ja walhe saa wallan, siellä on kohta rakkaus ja sopu kadonnut. Niin tapahtui Isakin kodossa. Yksi petos oli turmellut kaikki. Rakkaus muuttuu wihaksi, — ja kodon rauha on kadonnut. Esau miettii weristä kostoa. Jakob ei saa enää kotona asua. Hänen täytyy jättää isän rakas, turwallinen teltta, erkaantua luwatun maan pyhiltä mantereilta ja armailta laitumilta, joissa hän kaitsi isänsä rauhallisia karjalaumoja, ja waeltaa wieraasen, kaukaiseen, kolkkoon mailmaan. Wiimeisen kerran halaa hän rakasta äitiä, wiimeisen kerran luo hän silmänsä rakkaasen seutuun, jossa hän oli elänyt ihanan, onnellisen nuoruutensa ajan. Suloisten muistojen mailma oli hänen takanansa. Ja mikä hänellä nyt oli odotettawa? Woi, sumea, kolkko, raskas tulewaisuus, tulewaisuus täynnä murheita, kärsimistä ja epätietoisuutta.

Hänen takanansa on autuaallisten toiweitten mailma, ja wastassa — pelkkä toiwottomuus. Lyhyesti: tätä ennen hän oli wielä paimentolaisruhtinaan rikas perillinen, ja nyt kurja, yksinäinen pakolainen. Mikä on tehnyt tämän kamalan muutoksen? Synti, häwytön, törkeä synti isää ja weljeä wastaan.

Kuinka paljon sydämen surua onkaan jo synti saattanut ihmisille! Kuinka monta rakasta liittoa sen kautta jo on särkynyt, kuinka monen elämän onni turmeltunut, kuinka moni iloinen sydän on syösty murheesen ja tuskaan. **Sinunkin** elämäsi päiwät kuluiwat ennen rauhallisesti ja onnellisesti. Mikä on ne tehnyt niin ikäwiksi ja surullisiksi? Mikä tuotti tyytymättömyyden ja kodittomuuden tunteen? Mikä teki sinun sydämesi niin lewottomaksi? Woi, se on aina sama wihollinen, se on synti. Jokaisen, ku on itsellensä wilpitön, täytyy tunnustaa syntinsä saattaneen hänelle suurimmat surut. Miksi elää moni ihminen niin lewottomana mailmassa? „Näitä sinä itselles teet, ettäs hyljäät Herran sinun Jumalas, koska hän sinua tahtoo wiedä oikiata tietä. Sinun pahuutes tähden sinua nuhdellaan ja sinun tottelemattomuutes tähden sinua kuritetaan; niin tiedä ja näe, kuinka wiheliäinen ja surkia se on, ettäs hyljäät Herran sinun Jumalas ja et pelkää minua, sanoo Herra, Herra Zebaoth". Jer. 2: 17, 19.

Noin kymmenen wuotta sitten tuli eräänä päiwänä Brasilian pääkaupungissa luokseni muudan mies pyytäen hankkimaan hänelle työtä. Hän olisi mielellään ruwennut opettajaksi koulussani. Mutta kun ei se käynyt päinsä, sanoi hän olewansa walmis jokaiseen, jopa nöyryyttäwimpään työhön. Minä hain hänelle paikkaa, mutt'en löytänyt ainoatakaan. Muutaman päiwän perästä tuli hän taas ja pyysi saadaksensa luonani kirjoittaa isällensä kirjeen ja halusi illalla nauttia Herran ehtoollista kirkossa. Siinä tilassa ei saisi

kukaan muu kuin minä olla läsnä. Minä annoin hänen ensimäiseksi kertoa elämänsä waiheet. Silloin sain kuulla seuraawaa: Hän oli saksalaisen kaupungin pastorin poika, aikoi lukumieheksi, rupesi kewytmieliseksi, teki welkoja ja sai tutkinnossa repposet. Sitten aikoi hän upsieriksi, ja onnistuikin muutamassa wuodessa päästä luutnantiksi. Pian olikin hän kewytmielisyydessä rohkeimpia ja urheimpia upseereja. Hänen sywästi huolestunut isänsä wihdoin ei enää jaksanut maksaa hänen welkojansa. Silloin pakeni tämä nuori mies Englantiin ja sieltä Eteläamerikkaan. La Plata waltiossa joutui hän wuorottain opettajaksi, karjanpaimeneksi, sanomalehden kirjoittajaksi ja jos joksikin. Welkojainsa ahdistamana jätti hän waatteensa ja tuli merimiehenä Rio de Janeiroon. Täällä sai hän työtä eräässä hattutehtaassa. Mutta hattujen teossa ei hän ollut juuri kätewä. Neljäntoista päiwän kuluttua sai hän kelpaamattomana työstään eron. Ja sitten tuli hän mainitulla pyynnöllänsä luokseni. Ei hän saanut kuukautista huoneen hyyryänsä maksetuksi, hänellä oli rikkiöimet kengät ja waatteet yllään, ei minkäänlaista työnansiota toiwottawana. Hän näytti minulle isänsä kirjeitä, jotka todeksi todistiwat pääkohdat hänen elämän-kertomuksessaan ja samalla myös osoittiwat hänen isänsä olewan hurskaan, uskowaisen miehen. Minun on katsominen se Jumalan johdatukseksi, että tämä onneton haaksirikkoinen ajelehti minun kotiini. Osoitin hänelle huoneen, jossa hän saisi kirjoittaa kirjeensä, lähetin hänelle suurusta ja kutsutin hänen wiiden aikaan päiwälliselle, annoin waatteistani hänelle liina- ja pitowaatteet sekä rahaa uusien saappaitten ostamiseen, maksoin kahden kuukauden hyyryn ja kutsuin hänen luonani atrioitsemaan joka päiwä, kunnes saisin hänelle jonkin toimen. Käwimme sitten kirkkoon. Siellä kuulin tunnustuksen, jota en ikänä ennen enkä jälkeen ole kuullut. Hänen omatun-

tonsa sai puhua, ja säästämättä syytti hän itseänsä, sanoen saattaneensa jalon äiti raukkansa ennen aikaan hautaan sekä tehneensä rakkaan isänsä elämän murheelliseksi. Hän melkein raukesi itkusta ja tuskasta. Hän tunsi Jumalan käden painastawan. Minä neuwoin häntä, lohdutin wakuuttamalla että hänen näin totisesti katuessansa pyhä Jumala ja hänen isänsä antaisiwat hänelle anteeksi. Pian onnistuin saada hänelle työtä, ja hänen isältänsäkin saapui suosiollisia tietoja ja rahaa kotimatkaa warten.

Kuinka kurjaksi teki tämä lahjakas mies elämänsä kewytmielisyydellään, kun hän sitäwastoin uskollisuudella ja kuuliaisuudella olisi woinut tehdä sen ihanaksi ja siunausta tuottawaiseksi. Kuinka paljon kärsimisiä ja nöyryytystä tarwittiin murtamaan hänen sydämensä ja jälleen parantamaan sen!

Kuten tämä tuhlaajapoika ja muinoin pakenewa Jakob, waeltawat wielä tänäpäiwänä tuhannet mailmassa kodottomina, rauhattomina, syntiensä ajamina, eroitettuina taiwaallisesta isästänsä ja hänen huoneestansa. Turhaan etsii ihminen **wieraassa maassa** rauhaa ja kodon onnea. „Ihmisen sydän ei pääse rauhaan, ennenkuin se lepää Jumalan isänsydämellä". Sentähden pysähdy, muukalainen. Ajattele minne pyrit. Muista mistäs tulet. Ajattele kotoa, rakasta, ihanaa kotoa. Muista isääsi, joka suree eksynyttä lastansa. Onnellisen lapsuuden paradiisi ei ole kadonnut, se on isän luona. Käänny, mene isän tykö, heittäy katuwaisena hänen helmaansa. Hän parantaa haawasi ja liewentää kaiken tuskan. Miksis tahdot hukkua tässä ikäwässä, wieraassa maassa?

Kuitenkin palaamme wielä kerran Jakobiin. Yhden päiwän matka on jo päättynyt. Hän on kulkenut poikki Jor-

danin. Jo eroittaa hänet wuoret ja laaksot rakkaista, kotoisista majoista. Aurinko laskee. Jakobin täytyy ajatella yösijaa. Eikä missään näy wieraswaraista telttaa. Ensikerran hawaitsee hän olewansa yyö yksin autiossa erämaassa. Hän laittaa leposiansa awaran tähtitaiwaan alle paljaalle maalle. Kiwi on hänellä pään aluksena. — Jakob raukka! — Siinä lepää nyt yksinäisenä, hyljättynä, köyhänä rikkaan ja mahtawan Abrahamin, Jumalan ystäwän, pojanpoika. Sadottain palwelijoita wartioi hänen isänsä karjalaumoja, ja hän, perillinen, makaa turwatonna ja hyljättynä erämaassa.

Mitähän lienee Jakob ajatellut ja tuntenut? Mitkähän lienewät hänen matka-ajatuksensa tänä pitkänä päiwänä, mitkä hänen ajatuksensa lewolle mennessänsä? Helpostikin ne arwaa. Ne oliwat osasta aiwan tärkeitä ja hänen elämällensä ratkaisewia, osasta ihan inhimillisiä ja luonnollisia. Se odottamattoman suloinen ja lohdullinen uni, jonka murheellinen ja wäsynyt waeltaja sinä yönä näki, näkyy olleen Jumalan wastaus muutamiin Jakobin ajatuksiin. Niin ihanaa ilmestystä ja niin suuria lupauksia olisi meidän warsin mahdoton ymmärtää, joll'ei tällä wäliajalla Jakobin synnin jälkeen jotain tärkeätä olisi tapahtunut hänen sydämessään. Ja hänen isän huoneessa tekemänsä synnin ja tämän ihanan Jumalan ilmestyksen wälillä on yhden päiwän matka yksinäisyydessä ja ensimäinen lewolle menonsa erämaassa. Tuhannet tunteet ja ajatukset lienewät liikkuneet hänen sydämessänsä. Mutta kaikista oli warmaankin **katumuksen ja sydämellisimmän parannuksen tunto** waltaawin. Jota katkerammaksi hän tunsi syntinsä seuraukset, sitä palawammin lienee hän sydämensä syywyydestä anonut isäinsä Jumalalta anteeksi antamusta ja armahtamista. Jakob olisi ollut perin paatunut, joll'ei hänen syntinsä kowat

seuraukset ja tämä kirwentelewä kuritus olisi saattanut häntä katumaan syntiänsä. Ne saattiwat häntä katumukseen, ja Jumala katsoi hänen murheellista sydäntänsä ja wakuutti hänelle armoansa. Nyt oli hän tosin wielä yksinäinen muukalainen, ja hänen täytyi päähän asti kärsiä syntinsä ulkonaiset seuraukset. Mutta hän kärsi ne nyt aiwan toisin. Hänellä oli nyt lohdutus ja rauha sydämessään, ja sehän kaikki maalliset kuormat kewentää.

Kuinka mielellään laupias Jumalamme tahtoisi läsnäolollansa, lohdutuksellansa ja rauhallansa walistaa ja huojentaa kaikkien syntiänsä murehtiwien muukalaisten waikean waelluksen tässä maailmassa! Mutta waikka monet ihmiset synneissään ja welassaan owat Jakobin wertaiset, niin harwat owat kuitenkin hänen kaltaisensa parannuksessa. Eikä kuitenkaan ole ilman parannusta anteeksi-antamusta, eikä ilman anteeksi antamusta rauhaa. Sentähden

Käänny, käänny sinä, joka
Olet syntiin eksynyt.
Surewaisna, särjettynä
Herran eteen heittäy!
Riennä sinne syntinesi,
Isän syliin haawoinesi.
Sanassansa lupaa Herra
Katuwille armoa,
Etsii sua eksyksistä.
Riennä Hänen helmaansa!

Mutta tämän katumuksensa ohessa oli Jakobilla muunkinlaisia ajatuksia. Hän itse ilmaisee ne meille aamulla. „Jos Jumala on minun kanssani ja warjelee minua tällä tiellä, jota minä waellan, antaa myös minulle leipää syö-

däkseni ja waatetta werhokseni j. n. e." Siis Jakobilla on sydämmellään **murheita** — tawallisimpia, luonnollisimpia murheita — **elatuksen murheita.** Hänen synkkä tulewaisuutensa ja turwaton tilansa rasittiwat kowasti hänen sydäntänsä, ja lisäksi siihen tuli koto-ikäwä. Kummallista! Abrahamin rikas perillinen suuresti huolissaan elatuksesta ja waatteista.

Eikö wielä tänä päiwänä monenkin „Abrahamin-lapsen", täydy eläissänsä muukalaisena mailmassa samaa kokea? Ihmeellistä! Kristityn, suuren kaikkiwaltiaan Jumalan lapsen, täytyy täällä elää köyhyydessä ja puutteessa. Tämä ei suinkaan ole kristittyjen pienimpiä kiusauksia. Ja kuitenkin, jos maallinen tawara olisi hurskauden palkka, kuinka paljo olisikaan mailmassa hurskaita! Silloin ei woitaisi tarpeeksi asti kirkkoja rakentaa. Sehän olisi liian mukawata ja edullista saamaan jokaista kristityksi. Kuitenkin osoittaa meille Jakobin elämänwaiheet ja wieläkin paremmin „Isän ainoan Pojan elämä, jolla maan päällä ei ollut kuhunka päänsä kallisti", ettei Jumala tässä mailmassa palkitse lastensa uskollisuutta, ei ainakaan ulkonaisesti. Täällä owat he wieraat ja muukalaiset. Täällä heillä ei ole liian hywää eikä kodikasta oltawaa.

Jakob heitti surunsa Herran päälle, ja Herra piti hänestä murheen. Mekin saamme kaikissa asioissamme tulla hänen kaswoinsa eteen, ja meillä on se lupaus, ettei hän tahdo meitä hyljätä eikä unhoittaa. „Jumala panee kuorman meidän päällemme; mutta hän myös auttaa meitä".

Samalla tahdomme myös oppia Jakobista **kohtuullisuutta.** Hän sai kotonansa äidiltään armatenkin monta herkkupalaa. Mutta nyt hän ei ajattele niitä. Hänen rikoksensa oli saattanut hänet tähän tukalaan tilaan. Tissä

tyytyy hän **leipään ja waatteisiin.** Eikä Jumala antanutkaan häneltä niitä puuttua.

Meidän aikaan on tyytywäisyys kowin wähenemässä. Jokainen tahtoo elää „isoisesti, ihmisarwon mukaisesti". Mutta sellaisella elämällä ymmärretään elämää waiwaa näkemättä, yltäkylläisyydessä. **Jokapäiwäistä leipää,** wälttämättömimpiä tarpeita saamme aina Jumalaltamme pyytää, ja meillä on ihanimmat lupaukset, että Hän meidän murehtimattamme on ne meille antawa. Ylellisyys, jota useimmat nykyjään ihanteenansa ihailewat, ei ole Jumalan mieleistä, eikä sillä ole yhtään lupausta. „Mutta se on **suuri woitto olla jumalinen ja tyytyä onneensa".** Woitto! Kukahan tahtoisi elämässä olla jotain woittamatta? Tyytywäisyys on **suuri** woitto! — Jumalan wiisaus, tee meitä wiisaiksi!

Niin on siis Jakob oikein käyttänyt kodittomuutensa ensi päiwän. Jumala sai hänessä waikutetuksi sen, minkä Hän aina ja kaikkialla hädän ja ahdistuksen kautta tahtoo waikuttaa. Jakob rukoili. Hän rukoili warmaankin enemmän ja hartaammin, kuin milloinkaan onnen päiwinä. Awuttomuudessaan piti hän kiinni Hänestä, jonka tykönä yksin oli apu saatawana. Hätä opetti hänen rukoilemaan. Samoin se wieläkin usein opettaa muutamia, muttei kuitenkaan kaikkia ihmisiä. Hätä ajaa Jumalan tykö wain niitä, joitten sydämen suunta jo on hänen puoleensa. Milloin tämä on asian laita, silloin hädällä aina on meissä siunausta tuottawa tehtäwänsä. Siunaus seuraa hätää usein kohta, niinkuin nyt näemme Jakobille tapahtuwan.

2. Autuaallinen uni.

Me olimme nykyiseksi kuwailleet Jakobin mielialaa. Me näimme hänen sydämensä särjetyksi ja olleen täynnä

katumusta, murhetta ja tuskaa. Me näimme hänen taistelewan ja rukoilewan isänsä Jumalaa ja sitten wäsyneenä waipuwan uneen, — pää kiwellä. Jakob nukkuu. Mutta „katso, joka Israelia warjelee, ei se torku eli makaa". Hän on nähnyt lapsensa tuskan ja kyyneleet; hän on kuullut hänen huutonsa. Hän hankkii wastausta. Yhtä totinen ja harras kuin hänen istuimensa eteen tullut rukous oli, yhtä ihana ja lohdullinen on wastauskin olewa. Se on monin kerroin woittawa kaikki toiweet. Se on julistawa suurinta laupeutta. Taiwaalliset sotajoukot käsketään liikkeelle ja kiiruhtawat esille. Autuaat olennot! kuinka onnelliset olette saadessanne kodottomien murheellisten waeltajien silmistä pyyhitä kyyneleet ja julistaa heille pyhän Jumalan rauhan terwehdyksen!

„Jakob näki unta, ja katso, tikapuut seisoiwat maan päällä, joitten pää ulottui taiwaaseen: ja katso, Jumalan Enkelit käwiwät ylös ja alas niitä myöten. Ja katso, Herra seisoi niiden päällä ja sanoi: ..... tämän maan, jonka päällä makaat, annan minä sinulle ja sinun siemenelles .... Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman, ja sinun siemenessäs. Ja katso, minä olen sinun kanssas ja warjelen sinua, kuhunkas ikänänsä joudut, ja saatan sinun jällensä tälle maalle: sillä en minä hylkää sinua siihen asti että minä kaikki teen, mitä minä sinulle puhunut olen".

Oliko tämä uni? Oli niinkin. Mutta se oli muutakin kuin uni. Se oli Jumalan ilmestys. Jakob ymmärsi sen kohta. Ja jokaisen, ku on jo kokenut Jumalan isällistä kaitsemusta ja huolenpitoa, on aiwan helppo uskoa sitä. Se oli Jumalan armollinen wastaus Jakobin rukoukseen, ihanimmassa ja merkillisimmässä muodossa.

Ennen kaikkka piti Jakobin oppia uskomaan, ettei hän

yyö yksin kulkenut tietänsä, waan että näkymättömät saattajajoukot häntä ympäröiwät. Tästä ilmestyksestä oli hän ottawa sen lohdutuksen, että hän oli Herralle rakas ett' eikä Jumalalta puuttunut luotuja olentoja, palwelewaisia henkiä, suojellaksensa yksinäistä ystäwäänsä keskellä erämaata kuninkaallisella henkiwartiolla. Kuinka huojennetulla ja rohkaistulla mielellä kulkikin Jakob siitä lähtien eteenpäin! Kuinka turwattuna ja rauhallisena olikin wastedes autiossa erämaassa laskewa lewolle! Onnellinen Jakob! Sinulla oli kyllä pitkä ja työläs matka; mutta, tehtyäsi sellainen kokemus, mikä ei enää olisi helppoa?

Miks'ei Herra wielä nyt niin ihanalla ilmestyksellä tule wäsyneitten murheellisten lastensa awuksi? Kyllä hän tekee niin wieläkin siellä täällä, waikkei juuri samalla tapaa. Mutta kaikkitenkin on tässä Jakobin kokemus julistamassa meillekin, mitä se muinoin hänelle julisti. Ja tämän kaltaisia on monta muuta Jumalan ilmestystä, joilla on sama tarkoitus ja jotka kaikki eiwät tarkoita **yhtä ainoata** ihmistä, waan puhuwat kaikille, joitten tila ja mieliala on samanlainen. Mutta jos epäilisimme, saanemmeko tuta samaa enkelien warjelusta kuin Jakob, niin täytyisipä epäilyksemme tässä kohden Wapahtajamme suloisen wakuutuksen kautta kokonaan haihtua. Antakaammepa ensin Herran Jesuksen awata silmämme oikein näkemään enkelien autuaallista tointa ihmisten hywäksi, ja hän on meille sanallansa todeksi todistawa, mitä Jakob muinoin unessa näki. Taiwaan tikapuut, Jumalan enkelien astuminen ylös ja alas ei ole ainoasti kerran tapahtunut, yksityinen ilmiö eli tapaus, waan se on enkelien yhäti kestäwä **tila ja toimi**, siitä saaten ja niin kauan kuin sellaisia ihmisiä mailmassa on, joilla on Jakobin kohtalo ja mieliala. „Eiwätkö he kaikki ole palwelewaiset henget palwelukseen lähetetyt niille, jotka autuuden perimän pi-

tää?" Sanoohan meille Herra, että „näiden pienempäin enkelit taiwaassa näkewät aina hänen Isänsä kaswot, joka on taiwaissa". Kuinka lohdullisen nä'yn suo Herra meille näin tuodessansa ilmi näkymättömän mailman ja sen asujamet sekä näitten autuaallisten olentojen käytöksen meitä ihmisiä kohtaan! Jakob ei pitkään aikaan enää nähnyt enkeleitä. Mutta hän uskoi niitten kuitenkin wartioiwan häntä. Ja jokainen, ku wähänkin luottaa Herran sanaan, uskoo ja hawaitsee myös tämän uskollisen Jumalan kaitsewan ja hallitsewan hänen omaa elämäänsä, kotiansa, lastenkamariansa ja awaraa mailmaa.

Aiwan paikallansa ja aineelliselle ja hengettömälle nykyajalle myös tarpeellista olisi juurta jaksain kirjoittaa käytöllinen tutkistelemus enkeleistä ja heidän toimistaan ja näkymättömän mailman suhteista näkywäiseen. Me jätämme tämän tutkistelemuksen muitten tehtäwäksi, mutta meidän täytyy tässä kuitenkin lausua asiasta muutaman sanan.

Aikaan nähden owat enkelit Jumalan ensimäiset luodut, sillä he oliwat jo silloin olemassa, kun Jumala nykyisen mailmamme ja ihmiset kutsui olemaan. „Koska aamutähdet ynnä minua kiittiwät ja kaikki Jumalan lapset riemuitsiwat". (Jobin kirja 38: 7). Heidän ilmestymisensä kuwaa raamattu tapahtuwaksi pitkäisen tulissa ja tulen leimauksissa, lumiwalkeissa waatteissa, kirkkaalla kiiltäwällä ruumiilla. Heitä on lukematon määrä. Heidän woimansa ja kunniansa käy yli ymmärryksemme. He owat jaetut waltakuntiin. Sillä pyhä raamattu puhuessansa enkeleistä mainitsee heitä olewan „thronit ja herraudet, wallat ja hallitukset, kerubit, serafit ja ylimmäiset enkelit". Heillä on erityiset nimensä, niinkuin **Mikael, Gabriel**. He asuwat Jumalan pyhässä ja nauttiwat hänen kunniansa katsomisessa häiritsemätöntä, täydellisintä, sopusointuisinta onnea ja autuutta.

Heidän ilonsa ja halunsa on Herraa kiittää ja lakkaamatta ylistää heidän autuutensa ja elämänsä antajaa. Heidän **työnsä** on tehdä Jumalan tahtoa ja toimittaa hänen käskynsä. He owat Jumalan sanansaattajat eli käskyläiset koko awaraan luomakuntaan katsoen. Sentähden on heillä woima ja walta hallita luontoa ja sen elementtiä, ottawat waikuttawasti osaa sekä kansakuntien että yksityisten ihmisten elämään, joko tuoden Jumalan siunauksia tai toimittaen hänen tuomioitansa.

Enkelimailmassa alkoi **pahuuskin,** ja sieltä se lewisi ihmiskuntaan. Yksi korkeimmista enkeleistä käytti wäärin wapauttansa ja waltaansa luopumukseen ja kapinaan Jumalan tahtoa wastaan ja weti monta muuta enkeliä mukanaan lankeemukseen. Hän siitti ja synnytti itsestään synnin ja muodostaa alamaisinensa pimeyden wallan, joka pyrkii ja pyytää häwittää Jumalan waltakuntaa. Jumala on rajoittanut hänen aikansa. Hänen waltansa otetaan kerran häneltä pois. Mutta siihen asti on se hänellä wielä. Hänen nimensä on **tämän mailman päämies, tämän mailman jumala.** „Ei meillä ole sota werta ja lihaa wastaan, waan pääruhtinoita ja waltoja wastaan, mailman herroja wastaan, jotka tämän mailman pimeydessä wallitsewat, pahoja henkiä wastaan taiwaan alla“. (Efes. 6: 12).

Tämä armollinen silmäys, jonka Jumalan sana suo meidän luoda näkymättömään henkimailmaan, on täynnä lohdutusta ja ankaruutta. Se on lohdullinen, kun nyt tiedämme että meitä ja pienokaisiamme ympäröi rakastawaiset, pyhät olennot, jotka suojelewina toimiwat meidän ulkonaisessa ja sisällisessä elämässämme. Me tiedämme, ett'emme täällä mailmassa yksinämme ole, emme yksinämme taistele ja sodi. Kuinka onkaan moni isä, jonka liian aikaiseen täytyi jättää omaisensa, ja jolle kuolema tuntui kowalle näh-

dessänsä awuttomia lapsiansa, jotka hänen täytyi jättää tuettomiksi turwattomiksi tunnottomaan mailmaan, — kuinka onkaan hän hämmästywä, kun hän toisessa maailmassa näkee ja hawaitsee, kuinka uskollisesti suuri Jumala pitää huolta hänen lapsistansa, minkä kuninkaalliset wartijat hän on käskenyt heitä suojelemaan ja hoitamaan! Toisessa mailmassa on kukin ymmärtäwä, ett'ei Herra häntä tarwinnut kauemmin maan päällä. Siellä on jokainen ylistäwä taiwaallista isäänsä. Oi jospa se peite, joka meiltä kätkee näkymättömän mailman, hetkeksi siirtyisi silmäimme edestä, minkälaisia ihmeitä näkisimmekään! Kuinka moni lasten huone, joka useinkin näyttää kyllä kurjalta, loistaisi silmissämme kirkkaudesta ja kunniasta! Me saisimme siellä nähdä taiwaan tikapuut täydessä todellisuudessa. Kuinka aiwan toiselta kannalta katselisimme ihmisiä! Tuolla tien wieressä leikittelee köyhä, likainen lapsi. Käyt ohi etkä ole sitä huomaawinasikaan. Tai jos näetkin sen, niin kohta luot silmäsi toisaalle — sehän on niin likainen ja inhottawa lapsi. Ei ole rakastawaista, jolla olisi aikaa tai halua hoitamaan pienokaista. Mutta — jospa näkisit! — tuolta ylhäältä katselee sitä rakastawa uskollinen silmä, ja ylt'ympäri sitä seisoo wartijoita, niin ihania, ettei kellään kuninkaan lapsella maan päällä ole semmoisia. — Tuolla taas terwehdit hywin kohteliaasti iloista herraa tai hienohelmaista wallasnaista. Ja woi, jos näkisit, kuinka kauhistuneena kääntäisit silmäsi heistä pois! Yölliset pimeyden haamut, pahat henget heitä ympäröiwät. Heidän sydämensä on paha, elämän tiellä eiwät he waella. Paha tekee heissä työtänsä. Kyllä oli tälläkin herralla ja rouwalla ennen Jumalan käskyläiset seuranaan. Mutta miks'ei nyt enää? **Kuinka kauan** pysyiwät Jumalan enkelit pienokaisen luona? — Niin kauan kuin heille on **mahdollista.** Niin kauan kuin lapsi waeltaa Jumalan teillä,

elämän tiellä. Jos hän rupee käyskentelemään Jumalalle tottelemattomana mailman ja synnin teillä, niin on näitten pyhien olentojen mahdoton enää häntä seurata. Murheellisina palaawat he kotia ja kertowat mitä tapahtunut on. Kuinka monta walitusta eli kannetta on Jumalan istuimen edessä kuuluwa näitä wiettelijöitä wastaan, jotka pahentawat lapsen ja joista Wapahtajakin huudahtaa: „woi sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee"!

Tästä ymmärrämmekin helposti Herran sanat: „Niin myös, sanon minä teille, pitää ilon oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itseänsä parantaa". Kun ihminen, josta Jumalan käskyläisten, enkelein, on täytynyt luopua, jälleen käänty, tekee parannuksen, etsii Jumalaa, katuwaisena rukoilee armoa, silloin on enkeleille, joitten hoidettawana ihminen on ollut, sekä mahdollista että luwallista palata jälleen hänen luoksensa, kunnes he wihdoin saawat korjata hänet kotio ilon asuntoihin, siihen maahan, jonne hän pyrkii, Jumalan isän-huoneesen.

Me näemme, ja sehän on ankaraa, **ett'emme milloinkaan ole yksinämme.** Meidän seuranamme on joko Jumalan enkelit tai pimeyden wallat. Missä ikänä olet, lepäät tai teet työtä, iloitset tai murehdit ja itket, niin olkoon se paikka, jossa taiwaan tikapuut owat pystyssä, jossa Jumalan pyhät enkelit astuwat ylös ja alas ja josta Herra armollisena ja siunaawana katselee alas sinuun; ja silloin saat rohkiasti kulkea eteenpäin, käyköön sitten tiesi joko rauhallisten kotokenttien poikki tai korpien ja erämaiden läpi. Silloin saat rauhassa kerran matkasi päättää ja lewolle laskea. Kaikki on onneksi olewa.

Me Herraa hywää täällä palwellaan,
Ja Isäks' nimittää myös häntä saamme.

Kun hänen teillään taiten käymme waan,
Niin rakkautens' hehkuu kohtahamme;
Ja sana woimaa antaa taistohon:
Hän hywä on.

On hywä hän ja runsasanteinen,
On yltä rikas, jakain aarteitansa.
Hän meitä seuraa aina kysellen,
Meill' onko tarwis hänen lahjojansa.
Se Herra hywyydess' on werraton,
Hän hywä on.

---

3. Lohdutettu muukalainen ja hänen kiitollisuutensa.

Sywästi liikutettuna tästä ihmeellisestä ilmestyksestä heräsi Jakob aamulla. Kukahan osaakaan kuwata hänen tunteitansa? Hänpä oli tässä Jumalan ilmestyksessä saanut wakuutuksen synteinsä anteeksi saamisesta, Jumala lupasi uudelleen hänelle armonsa. Suurin kiitollisuus liikutti Jakobin sydäntä ja tulee ilmi niissä kolmessa lupauksessa, jotka hän tässä juhlallisesti tekee. „Jos Jumala on minnn kanssani ja warjelee minua tällä tiellä, jota minä waellan, antaa myös minulle leipää syödäkseni ja waatetta werhokseni, ja tulen takaperin rauhassa kotia isäni tykö: niin *) Herra on minun Jumalani; — ja tämä kiwi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone; — ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenekset".

*) Saksal. raamatun käännöksen mukaan.

Katselkaamme näitä kolmea lupausta wähän tarkemmin.

a) „Niin Herra on minun Jumalani". Mitähän Jakob sillä tahtoi sanoa? Ehkä sitä, että hän tästä lähin muka tahtoi Jumalaksensa tunnustaa eläwän totisen Jumalan yksin ja häntä ainoata kunnioittaa eikä enää milloinkaan pakanain tawoin palwella turhia epäjumalia? Enpä luulekaan hänen sanoillaan sitä tarkoittaneen. Taipumus epäjumalisuuteen ei häntä kiusannut. Hän tiesi epäilemättä yhtä hywin kuin mekin, että ihminen kyllä woi tietää, kuka totinen Jumala on, eikä sittenkään aina ja kaikissa kohdin häntä Jumalanansa rakastaa, kunnioittaa ja hänehen yksin turwata. Ja siis Jakob, minun luullakseni, tarkoitti lupauksellansa tätä: tämän suuren, armollisen ja laupiaan Jumalan oma on tästä lähtien koko sydämeni ja rakkauteni olewa. Hän on olewa minulle kaikki kaikessa. Häntä tahdon elämälläni ylistää ja kunnioittaa. Hänelle yksin tahdon minä elää. En tahdo enää olla oma haltijani, itseni auttaja, en ole enää epäilyksilläni häntä murheelliseksi saattawa, en enää turwaa itseeni tai muihin ihmisiin; waan kaikissa elämän kohdissa, synkimmissäkin, silloinkin kun Jumala näyttää waikenewan, niin kuin muinoin, koska isäni tahtoi siunata Esauta, annan Jumalan wallita, tahdon yksin häneen toiwoa ja luottaa, hänehen kaikissa asioissa ehdottomasti uskaltaa. Tätä minun mielestäni merkitsee Jakobin suussa nuot sanat: „Herra on minun Jumalani". Ja siten on hän luwannut tehdä suuren, ihanan ja waikean työn. **Waikean** työn, joka kowasti koettelee tuota ylpeätä ja arkaa ihmissydäntä, ja jota ani harwat tässä mailmassa oikein pyytäwät oppia tekemään ja täyttää.

Ja kuitenkin pitäisi Jakobin lupauksen olla jokaisen kristityn lupaus. Eikö meillä ole yhtä ihania jopa kalliimpia lupauksia Jumalalta? Lupauksia, joita meille ei unissa

ole ilmoitettu, waan ainokaisen Pojan suun kautta! Eikö hän tahdo myös meitä saattaa „takaperin rauhassa kotia Isämme tykö?" Eikö hän meille ole luwannut, ett'ei „hius-karwaakaan pidä meidän päästämme hukkuman"? Emmekö saa häntä **Isäksemme** nimittää? Sellaisiin ihaniin. Jumalan sanoihin pitäisi sentään jokaisen kristityn sydämen kiitollisimpana wastaaman: „Niin Herra on minun Jumalani". Tälle uskolliselle Isälle tahdon antaa sydämeni kokonansa. Häntä tahdon minä rakastaa, häntä yksin. Häneen tahdon uskaltaa, aina, ylitse kaikkia, ehdottomasti. Häntä tahdon kunnioittaa elämälläni. Ainoasti hänen suosiotansa tahdon minä pyytää. — Miks'ei monen kristityn sydämen tila ole tällainen? Minkätähden sydän on niin kylmä ja niin tyhjä? Minkätähden on sydän täynnä kaikellaista muuta, täynnä himoja, murheita ja tuskaa? Miks'ei Herra ole ilosi, linnasi ja turwasi? Sentähden ett'et uskonut hänen lupauksiansa, et uskonut niitä täydestä sydämestäsi. — Herra, lisää meille uskoa! Minä uskon, Herra, auta minun epäuskoani!

b) „Tämä kiwi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone". Tämä lupaus on yhteydessä ensimäisen kanssa. Se on tawallansa saman asian ulkopuoli. Muinoisella Jumalan kansalla oli kaunis tapa muistopatsailla pyhittää ne paikat, joissa Jumala armollisesti oli alentunut sen puoleen. Niin teki tässä Jakob, samoin myöhemmin Josua ja Samuelikin, jonka Eben-Etser-kiwi on tullut saarnaksi kaikille ajoille. (1 Sam. 7: 12). Ne oliwat luonnollisia wuolemattomia kiwiä tai kiwialttareja, jotka eiwät kauan kestäneet ajan kuluttuwaista waikutusta, ja joista jo ammoin ei ole jälkeäkään löydettäwissä. Ja kuitenkin, koska ne pystytettiin uskossa ja kiitollisesta rakkaudesta eläwää Jumalaa kohtaan, oliwat ne kestäwäm-

mät ja merkitykseltään tärkeämmät, kuin kaikki muut ihmisten ja kansakuntain taidokkaasti tehdyt suuremmoiset muistopatsaat. Kuinka wähäpätöiseksi käykään Egyptin mahtawain pyramiidein hyöty ja komeus, jotka wielä tänä päiwänä pysywät pystyssä, tuon jo aikoja sitten kadonneen pienen kiwen rinnalla, jonka hurskas Samuel muinoin Mitspassa pystytti, saarnaamaan kansallensa Jumalan armollista tekoa: „tähän asti on Herra auttanut meitä". Niin kauan kuin mailma pystyssä pysyy, on se yhäti wielä saarnaawa, ja jo miljoonat ihmisiä owat elämänsä tiellä pystyttäneet hengessä samanlaisen Eben-Etser-kiwen. Meidänkin ajalla on pystytetty monta muistopatsasta, mutta harwoin Jumalan ylistykseksi, waan enimmästään ainoasti ihmisten ja usein **pahain** ihmisten kunniaksi. Nämät eiwät kuitenkaan kestä kauan. Wuosituhannen jälkeen, jolloin Jakobin ja Samuelin kiwet seisowat saarnaamassa, saawat ihmiset taas, — jos silloin ollenkaan enää toimitaan tämän maan päällä, — ruhasta ja murasta siellä täällä kaiwaa esiin tunnettuja tai pikemmin tuntemattomia suuruuksia eli urhojen kuwia, ihmetellä ja sääliä kadonneen sukukunnan tyhmää turhuutta, joka maan tomua, jopa likaa jumaloitsi.

Jakob teki lupauksen, että se paikka, jossa hänelle niin suuri armo tapahtui, oli olewa Jumalan huone. Siellä oli lapsille ja lastenlapsille kiittäin muistutettawa ja saarnattawa Jumalan armotekoa. Jakob muisti myös lupauksensa, kun 20 wuotta myöhemmin jälleen sai palata Kaanaanmaalle. Hän meni Beth-Eliin ja „teki siihen alttarin Jumalalle, joka siellä hänelle ilmestyi, koska hän pakeni weljensä Esaun edestä".

Jokaisen elämässä on monta sellaista paikkaa, joita hänen tulisi muistopatsaalla merkitä ja Jumalan huoneeksi pyhittää! Tiellä kehdostasi hautaasi on niin monta paikkaa,

jossa Jumala ilmestyi sinulle, lähestyi ja siunasi sinua, teki kanssasi liiton ja julisti sinulle armoansa ja sanomatonta laupeuttansa; monta paikkaa, jossa hän antoi anteeksi syntisi, **antoi sinulle paljon syntejä anteeksi**, kohensi, lohdutti ja wirwoitti sinua, kuiwasi kyyneleesi ja poisti tuskasi; monta paikkaa, jossa hän näkywäisesti siunasi ja ilahutti sinua ja tasoitti elämäsi tien. Mitä olet tehnyt niistä paikoista? Oletko ne unhoittanut? Tai oletko ne synneilläsi saastuttanut? Millainen on nykyinen asuinpaikkasi? Onko se mieluinen, rakas, wai päinwastainen? Mintähden on se sellainen? Mintähden olet siellä niin iloinen tai murheellinen? Koettele toki itseäsi tässäkin kohden. Tutki sydämessäsi, millaiseksi olet tehnyt asumasijasi. Ryhdy kerrankin tekemään Jakobin päätös: **tämä paikka on olewa Jumalan huone!** Sillä täällä on Jumala sinua siunannut ja tahtoo wastakin odottomattomalla ja ihmeellisellä tapaa sinua siunata. Wierasten huoneesi, lepokammiosi, keittiösi, wirkahuoneesi, werstaasi on tehtäwä Jumalan huoneeksi, paikaksi, jonkas pyhität rukouksella, kiitoksella kiittäin Isääsi, joka salaisuudessa näkee, ja lapsellisella hurskaalla elämällä Jumalan edessä. Kuinka usein tällaiset paikat saastutetaan jumalattomilla puheilla ja töillä! Olojen pitää ja täytyy toisellaiseksi muuttua. Ja samassa määrin kuin olot parantuwat, muuttuwat myös olin- ja asuinsijat **suloisiksi**, näyttäköööt ulkonaisessa suhteessa waikka kuinkakin halwalta. „Jumalan asuinsijat owat ihanat“, sangen ihanat, ainoat ihanat tässä mailmassa, sen tiesi jo 84 Psalmin sepittäjä. Kuinka suloinen olisikaan elämä maan päällä, jos jokainen talo, jokainen mökki, jokainen paikka, missä waan kuolematon ihmissydän sykkii, olisi Jumalan asuinsija! Silloin kaikkialla ei muuta kuulisikaan, kuin sitä „mikä rakastettawaa on, mikä hywältä kuuluu“; silloin kaikuisi wuorilla ja laaksoissa „kiitoswirret ja hengel-

liset laulut", — kaikkialla wallitsisi „wanhurskaus ja rauha ja ilo Pyhässä Hengessä". Siksi kunnes tämä päämäärä kokonaisuudessaan saawutetaan, tahdomme kukin omasta kohdastansa Jumalan temppeliksi pyhittää jokaisen paikan, jossa Herra meille ilmestyi.

c) „Ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenekset".

Tärkeä luku raamatussa. — Kun muinoin Abraham woittajana palasi kuningasten taposta, meni häntä wastaan Melkisedek, Salemin kuningas ja sen korkeimman Jumalan pappi, ja siunasi häntä. Abraham antoi silloin hänelle kymmenekset kaikista. Tässä luemme ensi kerran raamatussa mainittawan kymmenekśistä. Kymmeneksien anto oli kiitollisuuden osoite Abrahamilta Jumalaa ja hänen pappiansa kohtaan. Jakob tiesi kait kyllä tämän tapauksen isoisänsä suusta ja noudatti hänen kaunista esimerkkiänsä. Kuitenkin oli molempain wälillä ero. Abraham oli jo rikas mies, kun rupesi kymmeneksiä antamaan. Mutta Jakob lupasi kymmeneksiä, kun hän wielä oli köyhä, perin köyhä. Ei hänellä ollut wielä muuta kuin Jumalan lupaukset. Niiden kautta oli hän kuitenkin jo rikas, sangen rikas, ja siinäpä suhteessa hän eroo monesta muusta ihmisestä.

Että nämät Jumalan miehet osasiwat oikeuden ja wapaasti tunnustiwat ja tekiwät Jumalan tahdon, näkyy selwästi siitä, että Jumala sittemmin sääsi Israelin kansalle erityisen käskynkin kymmeneksien antamisesta. Jopa kahdenkertaisten kymmeneksien antaminen käskettiin, osaksi temppelipalweluksen toimittamiseksi, osaksi waiwaisten hoitamiseksi. Sillä Jumalan kansan seassa ei saanut ainoatakaan kerjäläistä olla.

Mutta katselkaamme wielä wähän tarkemmin Jakobia ja hänen lupaustansa. „Kaikista, jotkas minulle annat, an=

nan minä tosin sinulle kymmenekset". Kuinka lapselliselta kuuluukaan tämä lupaus! Jakobilla ei ole mitään, ja hän tekee tässä nyt kuitenkin rikkaalle Jumalalle, kaikkein lahjain antajalle lupauksen, että hän mielellään tahtoo antaa hänelle kymmenekset kaikesta minkä hän Häneltä saa. Se kuuluu melkein keinottelewalta kaupanteolta. Sillä jokainenhan mielellään tekisi rikkaan, anteliaan miehen kanssa sopimuksen antaaksensa hänelle puolestansa kymmenekset jokaisesta hänen antimestaan! Luulisi tämän ajatuksen luonnolliseksi ja selwäksi jokaiselle köyhälle, awuttomalle ihmiselle. Warsinkin meidän aikaan luulisi, että niin toimellisia kaupantekijöitä olisi montakin. Waan se ei ole asian laita. Jakob on jokseenkin yksinäinen; hänen noudattajansa owat harwat. Ensi silmäyksessä näyttääkin siltä kun ei Jakobin lupaus juuri olisi esikuwaksi kelpaawa. Jos hän olisi ollut rikas mies, niin olisi toista. Silloin olisi hänen lupauksensa waatinut uhrausta. Mutta hänen köyhyydessään kuuluu se tosiaankin keinottelemiselta.

No niin. Jakob pyrki rikkaaksi. Hänenkin sydämessään asui sama halu, minkä jokainen itsessään tuntee. Rikkaan paimentolaisruhtinaan poikana tunsi hän köyhyyden kahdenkertaisesti katkeraksi. Sitä pait oli hänelle rikkautta luwattu. Mehän olemme kaikki luodut rikkaiksi, sen tuntee jokainen, ja senpätähden on köyhyys kullekin rasittawa, kumminkin niin kauwan kunnes hän lapsellisessa nöyryydessä tyydy kohtaloonsa ja uskossa käsittää ijankaikkiset taiwaalliset aarteet. Me tahdomme siis mielellämme suoda Jakobille sen anteeksi. Jos ei hän tässä suhteessa ole jalompi kuin useimmat muut ihmiset, niin on meillä kuitenkin toisaalta paljon hänestä opittawaakin. Ennen kaikkia se että hän tiesi ja uskoi wahwasti sen, että **kaikki maalliset tawarat on Jumalan lahjoja** etteikä maallisissa asioissa ihminen taida

mitään ottaa, ellei hänelle anneta taiwaasta". Tässä olisi nyt tosin kaikkein useimmilla ihmisillä, ja useimmilla kristityilläkin, syytä noudattaa Jakobin esimerkkiä. Yhäti enemmän unehtuu nykyajassa tai kumminkin syfätään syrjään se tosi-asia, että kaikki, — elämä, terweys, kyky, työn saanti, ansio, elatus, jopa hielläkin ansaittu elatus, — että perhe, waimo ja lapset, koto ja kartano, kutsumus ja wirka, että kaikki nämät owat suuren Jumalan **lahjoja!** Jos'ei asian laita olisi sellainen, niin olisi ihmisillä enemmän tyytywäisyyttä ja kiitollisuutta, wähemmän walitusta ja murisemista. Kuinka monta ihmistä sentään elää maan päällä, jotka eiwät kertaakaan ota eläwästi tunteaksensa näitä yksinkertaisia totuuksia. Ja kuinka moni muu, joka nuoruudestaan saakka tuntee ne, kantaa mukanaan ne kuolleena, hyödyttömänä pääomana, joka woisi tehdä heidät rikkaiksi ja onnellisiksi, jos he uskossa käyttäisiwät sitä, mutta joka heidän kurjalle elämällensä ei penniäkään kaswa korkoa.

Mutta sittenkin on Jakob, tarkemmin katseltuna, todenperäisesti jalo tehdessänsä lupauksensa, ja kelpaisi rikkaille ja köyhille, warsinkin nuorille, esikuwaksi, jota heidän sopisi noudattaa. Jakobilla ei ole muuta kuin matkasauwa, mutta lupaa antaa Jumalalle kymmenekset kaikista, mitä hän ansaitsisi. Hän on tehnyt työtä, raskasta työtä, niinkuin hän tästälähin itse kertoo. Ei hän perustanut tulewaisuuttansa „hywälle onnelle", waan uskolliselle työlle, ja lupasi **työllä ansaitusta** tawarastansa kymmenekset. — Moni nuori mies menestyisi paremmin elämässään, jos hän kodostaan lähteissään tahtoisi oikein tarkoin katsella Jakobin elämää ja lupauksia ja ottaa siitä oppia.

Mutta jos me nyt kymmeneksiä waatimalla astuisimme — en tahdo sanoa yhteisesti ihmisten eteen, waan ainoasti kristittyin; niin hywin moni meidän waatimustamme pahek-

suisi. On olemassa suuri joukko rikkaita, maallisesti siunatuita kristityitä. He antawat Jumalan waltakunnan edistämiseksi apua, suurtakin apua; mutta harwoin tuloista tehnee se kymmenekset. Aiwan luonnollista! Kymmenekset eli kymmenes osa muutamista miljoonista, — sehän on melkoinen summa! Se on liian paljo. Niin paljoa eihän sowi minua waatia antamaan, arwelee rikas. Kymmenesten kymmeneksistä woipi jo jakaa sinne tänne „kauniita lahjoja". Ja warattomankin, joka niukalla ansiollaan elää, pitäisi siitäkin wielä antaman kymmenekset! Se ei käy oikein laatuun. Eihän se tahdo mitenkään muuten riittää. Niin, sanoo hän, jos olisin rikas ja minulla olisi wähemmin huolia, jos turwallisesti saisin odottaa tulewaisuutta, niin tahtoisinpa minäkin mielelläni ottaa tuollaisen lupauksen täyttääkseni. Niin muistaa kukin mutkan puolustaaksensa itseänsä. — Siitä, että Abrahamin usko ja Jakobin kiitollisuus käywät niin harwinaisiksi, tulee sekin, että myös tällaiset miehet, kuin rikas Abraham ja köyhä Jakob, lupauksineen owat jokseenkin yksinäiset.

Mutta waatimaan kristityiltä sitä, että hekin tekisiwät Jakobin lupauksen, siihen meillä, niin sanotaan, ei ole ensinkään oikeutta. Siten jouduttaisiin wanhan testamentin eli lain kannalle. Uudessa testamentissa ei missäkään ole kymmenesten antamista käskettu.

Joku aika sitten waadittiin minua pitämään puhetta eräässä lähetysjuhlassa. Minua neuwottiin puhumaan wiimeksi ja awaamaan ihmisten sydämet ja kädet lähetyksen hywäksi. Pitkän puheeni pääsisällys oli silloin melkein tämä, että meidän kristittyinä pitäisi tottuman **säännöllisesti** apua antamaan Jumalan waltakunnan rakentamiseksi, joka on meidän tehtäwämme, eikä ainoasti silloin antaman, kun meille siitä saarnataan. Wiittasin Paawalin käskyyn 1 Kor.

16: 2 ja Jakobin esimerkkiin, joka nyt on meidän tutkittawanamme. Olen myös sittemmin seurakunnalta kirjeitten kautta saanut todistuksia siitä, ett'en ollut turhaan puhunut. Mutta juhlaan osaa ottawien pappien kanssa jouduin pulaan. Tuskin olimme kirkosta tulleet, kun he joinkin yksimielisesti rupesiwat ahdistamaan minua, sanoen melkein näin: „Joka liikoja waatii, ei se wähääkään saa". Sitäpaitsi oli heidän mielestänsä kymmenesten antaminen wanhantestamentillinen käsky, mutta kristityille Paawalin sanain mukaan ei yleisesti tässä suhteessa ole muka yhtään käskyä annettu. Annoin myrskyn pauhata, tutkin itseäni ja asiata; mutta tähän päiwään saakka en ole hawainnut erehtyneeni, enkä sitäkään usko, **että wanhantestamentin kansalla,** sentähden että se oli lain alainen, **olisi ollut suuremmat welwollisuudet kuin meillä kristityillä,** sentähden ett'ei meille ole siinä suhteessa aiwan samanmuotoista käskyä annettu.

Mutta katselkaamme kuitenkin asiaa wähän tarkemmin. Todella ei kymmenesten antaminen olekkaan uudessa testamentissa käsketty. Mutta mitähän on meille siellä käskettynä? Eikö mitään? **Wanhurskaalle** tosin ei ole laki pantu. (1 Tim. 1: 9). Mutta kuka on tämä **wanhurskas?** Jokainenko kristitty? Aiwan, niin pitäisi oleman; mutta walitettawasti niin ei ole. Jokainen joka **tekee Jumalan tahdon** tässäkin suhteessa, se on wanhurskas tässäkin kohden. Mikä on Herran tahto? Jokaisen ku tarkasti lukee Matt. 6: 24—34, Matt. 13: 44—46, Luuk.: 16, 2, Kor. 8: 9 ja wielä monta muuta paikkaa uudessa testamentissa; niinpä jokaisen, joka on elänyt eli tunkeunut uuden testamentin henkeen, täytyy tunnustaa, että kristityille maallinen tawara on yleisesti ainoasti wälikappale jalon tarkoituksen saawuttamiseksi, Jumalan waltakunnan rakentamiseksi. Kristityllä **ei ole laisinkaan maallista omaisuutta.** Se on hä-

nelle „toisen omaa", hänelle Jumalan tahdon jälkeen hallittawaksi **uskottu** tawara, **katoowainen, wäärä Mammona,** jolla hänen tulee tehdä itsellensä ystäwiä lähellä ja kaukana, sellainen tawara, jonka käyttämisessä Herra tahtoo **koetella** ihmisen **uskollisuutta** ja tietää, **missä hänen sydämensä on.** Joka on kokonansa antanut **itsensä** Herralle, kuinka taitaakaan hän enää todenteolla puhua omasta tawarastansa, omasta omaisuudestansa, waikka hän sillä ymmärtäisi muutakin, kuin Herraa ja Hänen taiwaallisia tawaroitansa? Joka todellisesti on kokonansa Herran oma, se on Hänen omansa **kaikkinensa, mitä hänellä on** *), eikä wain **kymmenekkinensä** tawarastaan, ja woisi sentähden myös, kutenensimäiset kristityt, jos tarwe waatii, antaa Herralle kaiken tawaransa tai kumminkin enemmän kuin kymmenekset siitä, tai **wähintäinkin kymmenekset,** joita jo Wanhassa Testamentissa **käytyi** antaa. Mutta joka luulee saawansa ajatella Uuden Testamentin kristillistä wapautta sellaiseksi, että hänen, maallisesti huolta pitäissänsä itsestään ja perheestään, **ei** tarwitse antaa **mitään,** tai ainoasti surkean wähän Kristuksen waltakunnan hywäksi, se on waarassa olla, ei Wanhan eikä **Uuden Testamentin,** waan rikkaan nuorukaisen kannalla (Matt. 19: 22), waikkei hänellä olisikaan yhtä paljo tawarata kuin tällä oli. Meidän aikaan saarnataan niin paljo „pyhityksestä uskon kautta", ja minä pidän sen hywänä asiana ja olen siitä iloissani. Mutta minä luulen, että se on tyhjäin tähkäin puimista, niinkauan kuin pysähdytään paljaisin ajatuksiin, eikä ryhdytä jokapäiwäiseen elämään. Moni antaa ajatuksissaan **itsensä** kymmenen kertaa mieluummin Herralle, kuin toden teolla wain kymmenekset omaisuudestansa tai työ-

---

*) Calwinin mielilause oli: Minä olen kaikkineni, mitä minä olen ja mitä minulla on, Jesuksen oma, enkä pyydä mitään muuta kuin ainoastaan hänen kunniatansa!

palkastaan. Hän arwelee **sen** käywän huokeammin päinsä. Hän pettää warmaan itsensä ja saa kerran hawaita, että hän eli itsensä petoksessa. **Pyhitys on käytännöllistä laatua, se on elämän asia.** Enhän tietysti tahdo sanoa sen olewan wain kymmeneksien antamisessa. Moni saattaa antaa kymmenekset, jopa enemmänkin Jumalan asian edistämiseksi ja joutuu kuitenkin hyljätyksi, ja moni muu on taas **usein** antanut **oman itsensä** Herralle — ja se oli waan paljaita akanoita. Herra tehköön kansansa wiisaaksi, uskolliseksi ja uljaaksi. Sitä me tarwitsemma tänä hajanaisena ja kewytmielisenä aikakautena.

Mutta jos kristitytkin rupeawat niin ajattelemaan omaisuudestaan, kuten kerran eräs muuten rakastettawa kristitty, joka juuri oli raamatun myyjä, tästä asiasta keskustellessamme, sanoi, että omaisuus olisi „leiwiskä, jonka Herra on heille uskonut“: niin sellaiseen luuloon en minä suinkaan suostu. Sehän olisi tosiaankin mukawaa. Silloinhan ei ihmisellä, kristityllläkään, olisi jalompaa tehtäwää, kuin pyytää perityllä pääomalla, niin sanotulla „leiwiskällä“, woittaa toista kymmenen leiwiskää, — tehdä se kymmenkertaiseksi ja siitäpä hän wihdoin wiimeisellä tuomiolla muka saisi Herraltakin kiitoksen!

Kuitenkin selwittäkäämme asia. Herra on antanut meille käskyn rakentaa Hänen waltakuntaansa. Tämä on pyhä welwollisuutemme ja samalla korkein kunniamme. Meidän tulee jokaisen työllä ja toimella ryhtyä asiaan, missä waan woimme. Mutta meidän toimialamme on ahtaalle rajoitettu. Ei jokaisen sowi lähetyssaarnaajaksi ruweta tai kotimaisen lähetyskoulun perustajaksi. Muut tekewät sen meidän puolestamme ja **odottawat siihen meiltä apua.** Mutta nyt nähdään kaikkialla, että tällaisten yritysten alkajat pettywät meihin nähden. Pitkään aikaan ei ole luettu minkään

kristillisen yrityksen vuosikertomusta tapaamatta vaillinkia, varain puutteen valitusta ja vaativia avun pyyntiä. Elo on kaikkialla korjattavaksi tuleentunutta. Herra raivaa tietä. Mutta kristityt eivät anna varoja edistymistä varten. Mikseivät? Senkötähden ettei heillä ole mitään? Mitä vielä! Herra antaa varoja lapsillensa, joille Hän antaa käskynkin. Hän ei milloinkaan anna käskyä antamatta keinoja sen täyttämiseen. Mutta Hänen lapsensa, jotka ovat saaneet varoja Jumalan valtakunnan rakentamiseen, aprikoivat ja ajattelevat, eikö olisi parempi ostaa pelto tai huone tai hankkia itsellensä jokin elämän mukavuus ja kaunistus. Mailmankin lapset tekevät samoin. Vaatisiko Herra, että heillä, Jumalan lapsilla, olisi mailmassa huonommat oltavat? Olisiko hän antanut heille varoja muuhun tarkoitukseen, kuin juuri siihen, että he saisivat tehdä elämänsä niin suloiseksi kuin mahdollista? Jumalan lapsihan tekee sitä siivommin kuin mailman lapset. Antaapa hän myös jotain Herrankin asian hyväksi, — mutta hirveän vähän. Hän pitää enimmän osan itseänsä varten.

Olen vakuutettu, että useimmilla kristityillä, jotka toimivat Jumalan valtakunnan asioissa ja havaitsevat kaikkialla suurta kurjuutta, yksityisen uhraavaisuutensa suhteen ei ole aivan levollista omaa tuntoa. Monen kristityn omatunto tosin ei häntä siitä soimaa; hänellä, näet, ei ole tehtävää minkään muun kanssa, kuin oman itsensä.

Se kuuluu myös Kristuksen **valtakunnan kunniaan** täällä maan päällä, että **se on köyhä.** Kristus, valtakunnan kuningas, eli köyhimpänä tässä mailmassa; hänen valtakuntansa laita on sama. Mutta että niin on, se ei ole kristittyjen kunniaksi. Yhä harvinaisemmaksi käy lesken ropo, Luuk. 21: 3, 4. s. o. sellaiset lahjat, jotka kysyvät altista itsensä kieltämistä. Annetaan se mikä on liikaa; mutta jolla

ei ole liikenemään, se ei anna mitään. Ja eläen nykyajan tawoin ei useimmalla ole juuri mitään liikenemään.

Aina on sentään poikkeuksiakin. Joku aika sitten tulin eräässä raamatun selityksessä tähänkin asiaan ja lausuin siitä suoraan ajatukseni. Kohta sen jälestä sain seurakunnastani eräältä rakastettawalta, köyhältä kelpowaimolta ystäwällisen kirjeen, joka sisälsi kymmenekset hänen pienen ammattinsa kuukaustulosta sekä lupauksen, että hän tästä lähin Herran awulla tahtoi joka kuukausi antaa kymmeneksensä. Tämä waimo, jonka pahanelkinen miehensä oli hyljännyt, elättää ja kaswattaa ilman muitten apua yksin omalla työllään neljä pientä lasta. Hän lähettää nyt kuukausittain lahjansa, usein 20 francia *) kerrassaan. Eräänä talwena, jolloin yleisen rahapulan ja työlakkautuksen johdosta tuhansien työmiesten ja heidän perhettensä täytyi elää muitten hywäntekewäisyydestä, on tämä waimo lähetyksen hywäksi antanut 120 franc'ia. Minun wakuutukseni on, että tämä waimo kokoo lapsillensa Jumalan pankkiin aarteen, joka on heitä enemmän hyödyttäwä, kuin mikä maallinen perintö tahansa. Jospa piankin ilmaantuisi monta sellaista uskossa anteliasta! Silloin päästäisiin ehkä niinkin pitkälle, että saisi Uuden Testamentin liitonkansasta sanoa samoin, knin wapautetusta Israelista 2 Mos. 35 ja 36 luwussa on kirjoitettu, josta erittäin 36 l:n 5 wärsyssä kuuluu: „Kansa tuo ylön paljon; enemmän kuin tämän palweluksen rakennukseen tarwitaan, jonka Herra on käskenyt tehdä".

Onko sitten kukaan sen tähden köyhtynyt, että hän Herralle kuuliaisena iloisella alttiudella on antanut lahjoja Herran asian edistämiseksi? Sitä en usko. Waan uskon, että asian laita on päinwastainen. Ja siinä suhteessa muistuu

*) 1 franc = 1 Suomen markka.

mieleeni seuraawa kertomus, jonka hiljattain olen jossakin lukenut. Köyhä raajarikkoinen tyttö halusi mielellään tehdä jotain Herran asian eduksi ja päätti antaa wiikottain 3 kreutseriä *). Pieni perunamaa, jota hän wiljeli, siunattiin sinä wuonna niin runsaasti, että hän wuoden lopussa saattoi arwata omaisuutensa 120 guldeniksi *), ja nyt hän päätti antaa **joka päiwä** yhden kreutserin. Seuraawan wuoden lopussa oli hänellä wieläkin runsaampi siunaus, ja kiitollisuudesta päätti hän panna joka päiwä 3 kreutseriä Herran asian waralle. Wuosi wuodelta oli hänellä yhä suurempi menestys, ja tämän uskollisuuden harjoituksessa oli hänellä kymmenennen wuoden lopussa 3,000 guldenin omaisuus ja ilolla uhrasi hän **joka päiwä yhden guldenin.** „Joka siunauksessa kylwää, sen pitää myös siunauksessa niittämän. Iloista antajaa Jumala rakastaa".

Moni työmies pääsisi pienellä palkallaan parempiin waroihin, jos hän Herralle uhraisi rowon; ja moni pääoma ei olisi jo mennyt tai wasta menewä hukkaan, jos siitä rehellisemmin annettaisiin Herralle osansa. Herra tosin ei tarwitse meitä eikä meidän rahojamme; mutta me tarwitsemme Häntä ja hänen siunaustansa.

Aiwan tuttu lienee jokaiselle tuo pieni kertomus pastori **Oberlin'istä,** kuinka eräänä päiwänä, kohta hänen rouwansa kuoleman jälkeen, palwelustyttö pelästyneenä tulee kamariin ja huudahtaa: Herra pastori, hiiret owat hakanneet liinawaatteita! Pastori rauhoitti uskollista piikaa ja arweli, ett'ei tämä kuitenkaan ollut auttamaton asia. Sopisihan hänen leikata erilleen ehjät kaistaleet ja kahdesta pöytäliinasta ko'ota yksi j. n. e. Mutta niin pian kuin piika oli mennyt, tuntui tämä tapaus Oberlinillekin raskaaksi ja

*) 1 gulden = 2 s. markkaa 11 penniä; 1 kreutseri = $3^1/_3$ p:niä.

hän kysyi rukouksessa Jumalalta, miksi Jumala oli antanut tämän hänelle tapahtua. „Ensin olet ottanut minulta rakkaan waimoni, ja nyt annat hiirten syödä liinawaatteeni!", Kun hän taas rupesi lukemaan Jumalan sanaa, tuli hän luoneeksi silmänsä siihen paikkaan, jossa **kymmenekfistä** puhutaan. Hän hämmästyi. Hän wertaili muitakin kohtia ja tutki asiaa ja tuli siihen päätökseen, että kristityilläkin on welwollisuus antaa kymmeneksiä, niinkuin Israelille oli käsketty. Oberlin nöyryytti itsensä Herran edessä sentähden, että hän tähän asti oli Jumalalta pidättänyt kymmenekset, ja hän antoi siitä pitäin kymmenekset, waikka hänellä oli pienetkin tulot.

„Tapahtukoon teille teidän uskonne jälkeen".

„Niinkuin kirjoitettu on: joka paljon kokosi, ei hänellä ollut liiaksi; ja joka wähän kokosi, ei häneltä mitään puuttunut".

V.

Wieraassa maassa. Perhe-elämän perustaminen.

1 Mos. 29 ja 30 luku.

1. Tärkeä kohtaaminen ja sen seuraukset.

„Minun ajatukseni ei ole teidän ajatuksenne, ja teidän tienne ei ole minun tieni, sanoo Herra". — „O joska sinä pitäisit minun käskyistäni waarin, niin sinun rauhas olis niinkuin wirta". Jes. 55: 8; 48: 18.

Elämässään tapaa kukin ihmisiä, joitten **kohtaaminen** on erittäin tärkeä ja waikuttaa elämämme juoksuun, kääntäen sen hywään tai pahaan suuntaan. Tyyneesti miettimällä selwiää tämä monelle selwäksi, toisille jää se salatuksi ilmestyksen päiwään ijäisyydessä. Toisen ihmisen waikutus toiseen merkitsee paljon enemmän, kuin tawallisesti luulemmekaan. Moni **mainio mies** ei olisi tullut siksi, joksi hän tuli, ellei hän otollisella aikaa olisi toiselta saanut yllykettä. Ja moni **synnin orja** wieteltiin pahan seuran kautta turmion tielle. Aiwan usein owat rikokselliset wankeudessa minulle tunnustaneet, että jonkun erityisen ihmisen tuttawuus on saattanut heidät kurjuuteen. Jos se tuttawa olisi ollut jalo, hurskas ihminen, kuinka aiwan toisellaiseksi olisi tämän elämä käynyt, joka niin waromattomasti antautui tuttawansa waikutuksen alaiseksi. „Sentähden walwokaat ja rukoilkaat, ett'ette kiusaukseen lankeisi", sanoo Herra.

Erittäinkin waikuttawat **ensi kohtaamiset** elämässä sywästi ja usein ratkaisewastikin nuoren, waromattoman ja kokemattoman sydämeen. Ja kuinka monen hywää tarkoittawa elämä on jo sen kautta turmeltunut, kuinka monen elämänonni raunioksi rauennut! Wanhemmat eiwät siis kylliksi woi rukoilla lastensa puolesta, eiwät kylliksi neuwoa ja walwoa heitä. Eikä sekään ole yhdentekewä, millaisen kumppanin rinnalla lapsesi koulussa istuu tai millainen lapsenpiika lastasi katsoo. Mutta kun nuorukainen, poika tai tyttö, kodostaan menee maailmalle, jossa hän, tuntiessansa itsensä yksinäiseksi kohta taipuu kenenkä hywänsä puoleen, joka häntä ystäwällisesti kohtelee, niin silloinpa kahdenkertainen waara häntä uhkaa. Kuinka usein olikaan ensi kohtaaminen ratkaisewa! Laupias Jumala, joka etsien käy meidän jäljessämme, woipi tosin monta kohtaa hywäksi muuttaa;

mutta se tapahtun monen kärsimisen ja kiwun kautta, josta ihminen muutoin olisi päässyt wapaaksi.

Niinpä Jakobin käwi. Emme tiedä kuinka kau'an hänen matkansa kesti: kertomus, puhuttuansa taiwaan tikapuista, kuwaa meille kohta hänen tuloansa Haaranin kaiwolle. Tässä näemme merkillisen wastakohdan ilmaantuwan Jakobin sydämessä, ja se osoittaa, että ihmissydän kaikkina aikoina on ollut waihemielinen, ylpeän ynseä ja arka pelkuri (Jer. 17: 9). Tuskin on hän päässyt ahdistuksesta ja waiwalloisen matkan huolista, niin hänen sydämensä, joka hädässä niin kiinteästi tarttui Herraan, on jälleen weltostunut ja tullut jokaiselle kiusaukselle alttiiksi. Hän näkee orpanansa Rahelin. Ja niinkuin merimiehen sydän, kun hän pitkällisen, myrskyisen merimatkan perästä näkee kotoiset rannat, ilosta sykkii, niinpä kodontunne waltaa Jakobinkin. Hän terwehtää Rahelia, suuta antaa hänelle ja itkee. Tosin oli Rahel hänelle outo, hän ei ollut häntä ikänä nähnyt; mutta olipa hän hänen sukulaisensa, ja senpätähden sopisi hänelle suoda anteeksi tämä raju terwehdys. Mutta Rahel oli kaunis ja sen huomasi Jakob heti. Ja kertomus panee edempänä meidät huomaamaan, että Jakob täällä kaiwon tykönä kohta hukkasi sydämensä, ja että tähän liian sydämelliseen sukulaisterwehdykseen sekaantui toinenkin tunne. Emme tahdo tiedustella, mitä Rahel lienee ajatellut tästä odottamattomasta tunteen ilmauksesta muukalaisen puolelta, jonka waatepartta olisi paremmaksikin suonut. Hän salli tapauksen tapahtua ja kiirehti isänsä luokse. Närkästynyt ei hän silleen ollenkaan ollut, kuten tulewaisuus osoitti.

Tässä olisi sopiwa tilaisuus antaa Rahelin nykyaikaisille sisarille kaikellaisia hyödyllisiä neuwoja. Arkaluontoinen asia kuin tämä on, emme siitä nyt tahdo sen pitemmältä puhua. Sopiwassa tilassa saawat he siitä jotain wielä

kuulla. Täksi kertaa vain tämän verran. Sanotaan että naiset juuri mielellään suovat miesten ratkaisevissa kohdissa olevan rohkeita. Arkoja ja kainoja miehiä he mielellään pilkkanansa pitävät. Jos niin on, on se oikein mieletöntä. Moni mies, eikä suinkaan kehnoimpia, on naisia kohtaan usein hyvinkin kaino, usein arka, erittäin kun on jostain tärkeästä asiasta kysymys.

Mutta katselkaamme ensiksi Jakobia ja ottakaamme hänestä oppia. „Se on hyvä, että sydän vahvistuu". Jakobin sydän ei ollut vielä vahvistunut. Ei se kova ahdistus, josta hän äskettäin kirvoitettiin, eivätkä nuo ylön ihanat kokemukset Jumalan uskollisuudesta ja laupeudesta saaneet hänen olentoansa vakaammaksi. Tarvittiin vain kauniit naisen kasvot viettelemään häntä sellaiseen tekoon, joka vastusti Jumalan aikomusta. Hän on kohta paljon unhottanut eikä suuria oppinut. Ja kuinka moni kristitty on hänen kaltaisensa! Kun murhe ja hätä, joihin itse on syypää, on käsillä, silloin huutaa sydän Herraa ja ihminen luulee nyt ainaisesti päässeensä kaikesta tyhmyydestä ja kaikesta kevytmielisyydestä vapaantuneensa. Mutta niin pian kun Jumalan armollisen avun kautta ahdas, synkkä tie aukenee avaraksi ja valosaksi, niin unohtuu tuska ja myös kaikki hyvät päätökset. Rukous käy harvinaiseksi ja hitaaksi, silmä kääntyy taas maailman puoleen, sen sijasta kuin sen pitäisi katsoman taivasta kohti ja tuo muutoin aivan arka sydän paisuu entistään ynseämmäksi ja kevytmielisemmäksi. Silloin on kiusaaja päässyt voitolle. Helposti viettelee hän heikon sydämen uudelleen varomattomaksi ja lyö meihin haavoja, jotka eivät milloinkaan eheäksi arvetu. „Herra, ota vaari minusta!" Auta valvomaan ja rukoilemaan!

Jakob oli kowasti kiedottu. Tuskin oli hän ollut yhden kuukauden tässä perheessä, ennenkuin hän juhlallisesti kosii Rahelia Labanilta ja maksaa hänestä kalliin hinnan. **Seitsemän wuotta hän palwelee Rahelin tähden.**

Tässä Jakobin teossa on jotain kiitettäwää, runollista ja sankarillista, ja se todistaa hänessä olleen totisen sywän rakkauden Raheliin. Tämä on wielä huomattawampi, kun wertaa sitä siihen, miten nykyinen sukupolwi rakentaa awioliittoja. Kuinka harwoin on kuitenkin monen monituisen miehen puolelta todellinen rakkaus, rakkaus joka myös on alttiiksi antawainen, waikuttimena awioliiton rakentamiseen. Kuinka monasti owat tässä waikuttamassa alhaiset syyt, jotka ehkä usein jääwät itse miehelle täydelleen selwiämättä, mutta joita jokaisen kunnon miehen pitäisi häpeämän. Mutta jos miehen nytkin täytyisi yhtä kalliisti hankkia itsellensä waimo — saamatta laisinkaan myötäjäisiä — kuinka harwalla miehellä olisikaan siihen kylliksi rohkeutta ja mielen lujuutta! Jakob palweli Rahelin tähden seitsemän ajastaikaa: „ja ne oliwat hänen silmissänsä niinkuin muutamat päiwät, rakastaessansa häntä" — eikä sittenkään hän saanut ensiksi Rahelia, waan appensa petoksen kautta Lean. Sitten palweli hän Rahelin tähden wielä seitsemän wuotta! Tosiaankin näemme Jakobissa lujan luonteen, täyden miehen, joka tiesi mitä hän tahtoi; joka sydämensä asioissa ei sallinut itseänsä häpeään häätää, jolle rakkaus oli pyhä asia, — me näemme hänessä miehen, jonka wertaista mailmanhistoriassa ei ole monta ja nykyajassa ehk'ei ainoatakaan. Eikä se ollut paljasta haaweilua, jota kyllä tähänkin aikaan on olemassa ja joka eksyttää ihmisiä ja wiepi usein itsemurhaankin; sitä se ei ollut, waan se oli uskollinen, totinen rakkaus, joka neljätoista wuotta horjumatta kesti työläintä palwelusta.

Mutta wielä toinen kysymys. Oliko Jakobin rakkaus

Raheliin myös Jumalan mieleinen ja heidän awioliittonsa Jumalan tahdon mukainen? Siitä, mitä tähän asti olemme katselleet, luulisi sen siksi. Me arwelisimme niin hartaan ja sydämellisen rakkauden, jolla Jakob rakasti Rahelia, olleen wain Jumalan waikuttaman, — eikä kuitenkaan niin ollut. Jakob warmaankaan ei tässä noudattanut Jumalan tahtoa.

Etenkin pistää silmään tuo hätäinen kiire, jolla Jakob tätä asiaa ajaa. Arwatenkin oli hänelle tuttu tuo kaunis kertomus, miten muinoin uskollinen Eleasar menetteli lähdessänsä Jakobin isälle emäntää kosimassa; mutta tästä uskollisesta palweliasta ei hän kuitenkaan ole mitään oppinut. Ei hän kysy Jumalaltansa neuwoa, ei rukoile hänen johdatustansa. Hän toimii oman aistillisen tunteensa mukaan. Hän ei tullut mieltänsä malttaneeksi, ei ensi neljässä wiikossa, ei seitsemässä wuodessa, eipä sittenkään, kun hän Jumalan sallimuksesta oli saanut Lean waimoksensa. Siltä näyttää, kuin ei hän tässä asiassa laisinkaan olisi Jumalan tahtoa kysynyt, waan pyrkinyt oman tahtonsa perille. Ja sehän on aina kelwotonta.

Jakob on täten saattanut itsellensä kaksi waimoa, mikä seikka warmaankin oli **wastoin** Jumalan tahtoa, waikka senaikuiset ihmiset siitä päätteliwät toisin kuin nykyiset. Senkautta laittoi hän itsellensä ikäwän, kodottoman perhe-elämän, jossa wallitsi kateus ja riita, rauhattomuus ja sydämen kipu. Sitä ei Jumala tahtonut, waan se oli Jakobin oman tahdon seuraus. **Ihmisen itsekäs tahto ei ole milloinkaan hänelle onneksi, waan usein kiroukseksi.**

Mutta eniten todistaa Jakobin ja Rahelin awioliittoa wastaan se seikka ett'ei Rahel, waan Lea, tullut Wapahtajan kantaäidiksi. Jakobille oli annettu tuo suuri lupaus tulla Wapahtajan esi-isäksi. Ja niinkuin Jumala hänen

armosta oli siksi walinnut, niinpä hän warmaankin jo ennalta oli sitä warten hänelle määrännyt auttajan, s. o. waimon, eikä se ollut tuo kaunis Rahel, waan halweksittu, silmistään pehmiä Lea. „**Herra katsoo sydämeen**, mutta ihminen näkee waan sen kuin silmäin edessä on“ ja antaa pahasti kyllä ulkomuodon olla määrääjänä. Se on suuren Jumalan laupias menettelytapa että hän walitsee „ne alimmaisesta suwusta ja ylönkatsotut maailmassa ja ne jotka eiwät mitään ole, ettei hänen edessänsä yksikään liha kerskaisi“. Jos Jakob tässä tärkeässä asiassa olisi menetellyt raittiimmasti, ja rukouksessa tuonut sen Jumalan eteen, pyytänyt tietää Jumalan tahtoa, niin olisi Jumala warmaankin johdattanut häntä oikealle tielle, ja Jakob olisi jollakullakin waimolla tullut onnellisemmaksi awiomieheksi, kuin hän nyt tuli. Kaikissa tapauksissa olisi hän ja hänen perheensä päässyt monesta sydämen kiwusta. Kuinka paljon tarwittiin Jumalan puolelta waiwaa, kuinka paljon rakkautta ja wakawuutta, kuinka paljon nöyryytystä ja kuritusta ennenkuin Jakob pääsi itsestänsä wapaaksi ja yksinkertaisesti ja lapsellisesti antoi itsensä Jumalan johdattawaksi!

Jospa toki ihmiset uskoisiwat, että Jumalamme pitää uskollista huolta meistä, että hän on järjestänyt meidän elämämme juoksun, jopa määrännyt sen pienimmätkin tapaukset! Jospa etenkin nuoret uskoisiwat, että Herra on kullekin walmistanut suotuisan osansa, totisen, joskin waatimattoman elämänonnen! Koska hän on lukenut päämme hiukset, niin ett'ei karwaakaan pidä hänen tahtomattansa hukkuman, niin eipä hän jätä sinua ratkaisewissakaan kohdissa awuttomaksi. Erittäinkin elämäsi tärkeimmässä yrityksessä, waimon walinnassa, johdattaa hän sinua, jos annat itsesi hänen johdatettawaksensa. Jos sen teet, jos odotat

Jumalaasi, että käyskentele omia mielitehtoisia teitäsi, niin on tosiaankin onni sinua noutawa.

Mutta tästä tahdomme ottaa aihetta lausumaan wilpittömiä sanoja naisille, erittäinkin **kristillisille äideille** ja neitseille. Jakob oli perustanut oman talouden. Mutta **rakasta kotia ei** hän siinä löytänyt. Siihen oli hän etupäässä itse syypää ja myöskin hänen waimonsa.

2. Sananen naisille.

Se on yhtä tärkeä kuin waikeakin aine, jota nyt tulemme tarkastamaan. Waikea, koska emme ota puhuaksemme ainoasti sen kauniista ja ihanteellisesta puolesta, waan koska meidän kohta täytyy muistuttaa, että olewat olot tällä alalla niin perin wähän wastaawat ihannetta. Tässäpä onkin syynti tehnyt suurimpia häwityksiä.

Emme liikoja sano, kun wäitämme, että waimolla seuraelämässämme on ensi sija. Kaikki keskittyy enemmän, kuin ensi silmäyksessä luulemmekaan, naisten ympäri. Perheessä, yleisissä ja yksityisissä seuroissa wallitsee waimowäki, usein tietämättänsä seuraa. Miehet owat naisten läsnäollessa kohta toisenlaiset, ne käyttäwät itseänsä uljaasti tahi kehnosti aina sen mukaan, millaiset ne naiset owat, joiden kanssa he seurustelewat. **Miehet owat, pahasti kyllä, naisten rinnalla useastikin heikko sukupuoli.** Waimo woipi useammissa tapauksissa tehdä miehestä mitä hän tahtoo. Sekä pienissä että suurissa, sekä hywissä että huonoissa asioissa sopii monen miehen, kuten Adaminkin, waimostansa sanoa: „Waimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin". Kaikkina aikoina on enimmäkseen siweellisesti hywät työt ja pahat teot saaneet naisista alkunsa. Työ,

hyöriminen ja pyöriminen, taide, ilo ja huwi, kaikki se liikkuu ahtaissa taikka laajoissa piireissä naisen ympäri, tai tarkoittaa häntä päämääränä. Jos woisi monen suuren ja historiassa uutta ajanjaksoa alkawan miehen töitä eritellä ja niistä eroittaa naisten, äidin tai waimon waikutuksen, kuinka wähän jäisikään monelle miehelle omaa ansiota! Ja jos taas monen pahuuden sankarin elämästä, olkoon hän sitten kuningas tai kerjäläinen, woisi eroittaa naisten waikutuksen siihen, kuinka aiwan toisenlainen olisi tulos!

Nämät muistutukset olemme edeltäpäin tehneet, osoittaaksemme sitä tärkeätä asemaa, ku naisella on yhteiskunnassa, ja teroittaaksemme hänelle sitä suurta wastuunalaisuutta mikä hänellä senwuoksi on. Sangen tarpeellista on tosiaankin, että nainen tulee tuntemaan waikutuswaltaansa, käyttääksensä sitä oikein. Naiselle neuwotaan liian wähän sitä, mikä on hänen welwollisuutensa, ja josta hän on wastuunalainen. Kuinka aiwan toisellaisiksi muuttuisiwat seurat ja perheolot, jos naiset olisiwat toisellaisia ja järkewästi käyttäisiwät waikutuswaltaansa hywään suuntaan, jos he enemmän muistaisiwat wastuunalaisuuttaan. Katsellessamme sitä kauheata ruumiillista ja hengellistä kurjuutta, mikä rasittaa ihmiskuntaa, sitä sanomatonta kärsimystä, sitä sywää turmelusta ja ahdistawaa hätää, — emme tahdo wähäksi arwata miesten syyllisyyttä — täytyy meidän kuitenkin sanoa, että suuri, jollei suurin syy siihen on naisten, sanomattakaan sitä, että moni heistä ei sitä aawistakaan, waikka hän samassa saa kärsiä kyllä paljonkin.

Tätä suurta waikutuswaltaa, josta puhumme, ei tosin naisilla aina ole ollut, eikä heillä ole sitä wielä nytkään kaikkialla. Wasta kristinusko, **ewankeliumi**, kohotti waimon **miehen wertaiseksi**. Pakanuus ei tuntenut tätä yhdenwertaisuutta, eikä tunne sitä wieläkään. Emme ota puhuak-

semme siitä, että kristikunta ehkä kallistui toiseen liiallisuuteen naisia jumaloidessaan, että se korottaa naista sitä ylemmäksi yli luonnollista asemaansa, jota alemmaksi pakanuus häntä alentaa. Emme myöskään tahdo luetella niitä häiriöitä, jotka owat syntyneet tästä asian luonnottomasta tilasta; me tahdomme päinwastoin naisille sydämestämme suoda kaiken sen kunnioituksen ja suosittelun, mikä heille osoitetaan seuraelämässä, mutta sentähden emme saa jättää heitä muistuttamatta heidän sitä **suuremmasta** wastuunalaisuudesta. „Sillä kenelle paljo annettu on, siltä paljo etsitään". Mutta erittäinkin tulee meidän kehoittaa naisia welwolliseen kiitollisuuteen Herraa ja hänen ewankeliumiansa kohtaan, jota heidän on sanomattoman paljon kiittäminen. Ewankeliumi on tuottanut meille kaikille wapahduksen synnistä, wapauden, elämän ja autuuden. Mutta naisille on se paitsi näitä hengellisiä lahjoja tuottanut myös werrattomia maallisiakin etuja. Se on korottanut heidät sywästä häpiästä ja alennuksesta, arwottomuudesta, ylönkatseesta ja pakanallisesta orjuudesta ja jälleen heitä ihmisiksi jalostuttanut.

Sentähden tulee kunkin kristityn naisen erittäin kiittää ewankeliumia suurimpana hywäntekiänänsä. Tätä kiitollisuutta tulee hänen osoittaa siten että hän rohkeasti pitää ewankeliumin puolta, tunnustaa sitä ja jo mainitulla waikutuswallallansa kokee kaikkialla sitä edistää ja lewittää. Naiset olisiwat parhaat waikuttamaan kotimaisessa lähetyksessä, jos he wain tahtoisiwat. He woisiwat perheissä ja seuraelämässä antaa ewankeliumille arwaamattoman paljon kannatusta, awata sille niissä waikutusalaa, herättää kunnioitusta ja rakkautta sitä kohtaan, hankkia sille ystäwiä, jos he tahtoisiwat, jos he tunnustaisiwat welwollisuutensa, jos ewankeliumi olisi heille itsillensä kallisarwoinen. Pyhä raamattu sekä apostolisen kirkon historia näyttää meille joukon

loistawia kristillisten naisten esikuwia, jotka tunnustiwat ja täyttiwät tätä naisen korkeata kutsumusta ja osoittiwat ewankeliumille kiitollisuuttansa hiljaisella, iloisella, alttiilla rakkauden elämällä sen palwelukfessa. Näitä jaloja naisia, niinkuin Maariata, Herran äitiä, Maariata ja Marttaa Betaniassa ja monta muuta sekä noita kristityitä naissankaria kirkon ensi wuosisadoilta, niitä tulisi nykyisten naisten useammin katsella, tyystemmin tarkastella ja sitten ahkerammin seurata. Silloin syntyisi ihan itsestänsä hiljainen, monipuolinen, siunausta tuottawa toiminto perheissä, jonka seuraukset piankin huomattaisiin yhteiskunnallisessa elämässä. Silloin moni mies päiwätyönsä päätettyään mieluummin wiihtyisi kodokkaassa, hupaisessa perheessä, kuin missäkään olut- ja wiinaseurassa. Silloin tulisi monelle lapsiparalle köyhinkin mökki rakkaaksi kodoksi, jossa se olisi sydämellisesti onnellinen, koska se siellä saisi hengittää ikäänkuin taiwaallista ilmaa. Silloin moni lapsi menisi mailmalle wähemmän köyhänä, wähemmän tyhjänä, kuin tawallisesti. Silloin koulut, kadut ja julkiset paikat, työpajat, kansan oikeuspaikat ja neuwoshuoneet näyttäisiwät pian toisilta, — **sillä äidit kaswattawat kansan.**

Mutta jos naiset laiminlyöwät tämän korkean welwollisuutensa ja unhottawat kiitollisuutensa Herraa kohtaan, on seuraus siitä raskaammasti kohtaawa heitä itsiänsä. Jos waimot salliwat tuon perheistä yhäti waltawammin wirtaawan uusaikaisen pakanuuden päästä woitolle, silloin on ewankeliumin hyljännyt koto joutuwa paljon pahempien henkien hallittawaksi kuin milloinkaan ennen, ja naisen wiimeinen orjuus on olewa kahta kauheampi kuin ensimäinen. Muinaisten pakanain kesken, ennen Kristuksen syntymää, wallitsi tosin moniwaimoisuus; nykyisten anti-kristillisten pakanain keskeen puhutaan häpeämättä yhteiswaimoista. Mikä

orjuus olisi waimolle kowempi, mikä häwäistys häpeällisempi, sekö josta hän on pelastettu, wai se, johon hänen on joutuminen, — wastaus tähän kysymykseen on yksinkertaisellekin selwä. Suokaa anteeksi, te äidit ja naiset, jotka luette tämän, että lausun teille koko ajatukseni näin wapaasti ja suoraan. Se on koko kristillisen naissuwun häpeä että sallitte nykyisessä „siwistyksen aikakaudessa" rohkeasti ja julkisesti puhuttawan yllämainituista asioista ja ujostelematta lausuttawan pyrintöjen päämääräksi teidän häwäistyksenne, naisen sywin häwäistys, mitään paheksumista kuulumatta teidän puoleltanne, teidän kaikkien miehissä nousematta sitä wastustamaan. Se on häpeäksi kullekin kristitylle äidille, niin kuningattarelle kuin kerjäläiswaimollekin, että meidän historiamme aikakirjat tietäwät kertoa sellaisia asioita. Tosin ei tämä pahe wielä ole päässyt suureen waltaan, tämä rietas pyrintö on wasta alussa, ja ainoasti yksi yhteiskunnallinen puolue, sosialismi, pyytää sitä toteuttaa; mutta me olemme jo punehtumatta tottuneet tähän alkuun, niinkuin meidän aikana yleensä helposti kaikkiin totutaan. Tämä alku, joka muistuttaa naisille heidän syyllisyyttänsä, pitäisi myös heitä kaikkia muistuttaman heidän pyhästä welwollisuudestaan, koska tämä alku nyt jo osoittaa häwytöntä naisen halweksimista.

Mutta miten woin minä yksityisenä neitona tai äitinä sitä wastustaa? Näin on warmaankin moni kysywä. Wastaus ei ole wallan waikea. Uusaikaisen waltion pakoittawa walta on toistaiseksi torjuwa tämän uhkaawan waaran, mutta se aika mahdollisesti tulee, jolloin tämä walta ei enää riitä sitä wastustamaan, jollei sillä wälin tule apua toisaalta, nimittäin: perheestä eli tarkemmin sanoaksemme: perheenäidistä. Kukin äiti laskee joukon lapsia perheestään maailmalle. Jos heillä on sydämessään ewankeliumi, woiwat he

sillä miehuullisesti wastustaa syntiä, mutta jos he ewankeliumia tuntematta tyhjin sydämin menewät mailmalle, tulewat he tahallansa tai tahtomatta edistämään wihollisen työtä. Tämä yhteiskunnallinen tehtäwä tulee perheen suorittaa, jos se on saatawa oikein ja onnellisesti suoritetuksi.

Täten olemme lopullisesti lausuneet yleiset muistutuksemme naisten welwollisuudesta, ja koetamme nyt lyhykäisesti **kuwata kristillistä äitiä Jumalan sanan walossa.**

Sittenkun Apostoli Paawali 1 Tim. 2: 8 on osoittanut miehille heidän tehtäwänsä: „että he rukoilewat joka paikassa, pyhiä käsiä nostawina, ilman wihata ja riidata", kääntyy hän waimojen puoleen ja jatkaa 9 wärsyssä: „Samoin että waimot kaunistawat itsensä kauniin siistillä pukimella, kainoudella ja kohtuudella". Ja 15 wärsyssä: „jos he pysywät uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä sekä kohtuullisuudessa". — Ja Pietari antaa samallaisen kehoituksen waimoille seurakunnissaan, kun hän sanoo: (1 Piet. 3: 1—4): „Samoin awiowaimot, alamaisina omille miehillensä, että joskin ei muutamat usko sanaa, he waimoin waelluksen kautta ilman sanata woitettaisiin, kuin omin silmin näkewät teidän puhtaan waelluksenne pelwossa. Joitten koristus älköön olko ulkonainen, hiusten palmikoimisessa ja kullan ympäriripustamisessa taikka waatetten pukuimessa, waan sydämen salattu ihminen lakean ja tywenen hengen katoomattomassa menossa, joka on kallis Jumalan edessä" *).

Näistä raamatunpaikoista astuu esiin erittäin kaksi

---

*) Katso Ingmann'in Raam. selit. II & V.

Suoment. muist.

kohtaa, joihin tämän tutkistelemuksemme rajoitamme: kristillisen perheenäidin **sisällinen elämä** ja hänen **ulkonainen esiintymisensä.**

Kristillisen waimon **sisällisen elämän** kuwaa meille Pietari, kun hän sanoo „salatun ihmisen" kaunistuksen, joka on Jumalalle kallis, olewan sydämen wiattomuudessa ja „lakiassa, hiljaisessa hengessä". Ja samaa Paawalikin tarkoittaa sanoillansa: „jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhyydessä siweyden kanssa". Tätä kristillisen waimon perusluonnetta ei saawuteta eikä saada omalla luonnollisella woimalla. Lakia ja hiljainen henki, usko, rakkaus ja pyhyys owat **rukouksen** ja alituisen Herran kanssa seurustelemisen hedelmiä. Tätä Paawalikin tarkoittaa puheensa käänteessä, kun hän, kehoitettuaan miehiä rukoilemaan, jatkaa: **„niin myös** että waimot" j. n. e. Mutta waikk'ei tätä welwollisuutta pyhässä raamatussa sanallisesti teroitettaisikaan, täytyy meidän kuitenkin etupäässä puhua rukouksesta, kaiken woiman lähteestä.

Kuitenkin tulee meidän tässä kohta osoittaa eroituksen olewan miehen ja waimon rukouksella. Miehen tulee johtaa perheen jumalanpalwelusta ja perheenpappina huonekuntansa kuullen ääneen lausua rukous. Mutta waimoa neuwoo Apostoli sydämen hiljaisuuteen. Waimon tulee siis harjoittaa hiljaista rukousta, tulee „rukoilla lakkaamatta". Hänen tulee pitää wireillä pyhä tuli perheen temppelissä, sydämensä alttarilla. Emme tarkoita sitä, ettei myös miehen tulisi „lakkaamatta rukoilla", mutta julkisen kutsumuksensa tähden **ei hänen** useinkaan **käy** sitä niin harjoittaminen, kuin sitä kussakin perhekunnassa tulee harjoittaa. Sentähden on Jumala hänelle antanut „awun" s. o. auttajan, joka totisesti olisi hänelle apuna, ei ainoasti ruumiillisesti waan myös hengellisesti, joka tukisi häntä rukouksellansa.

Siis on waimollakin papillista tointa perhekunnassansa tehtäwänä. Yhdeksi yhtyneenä miehensä kanssa, tulee hänen myöskin ottaa osaa miehen papilliseen toimintaan. Hänen tulee edistää, laajentaa, täydentää miehen perustawaista hengellistä työtä. Rukouksen waikutusta perheen ulkonaiseksi ja sisälliseksi menestykseksi ei woi kyllin suureksi arwata. Lähinnä Jumalan sanaa on rukous se woima, joka kaikki perheessä kannattaa ja muodostaa, se on perheen hengellisen yhteiselämän suonentykytys ja henkiminen. Rukous on perheen sielu. Mutta missä sielu puuttuu, siinä ei ole elämää, siinä on perhe kuin kuollut ruumis. Mutta missä elämä puuttuu, siinä puuttuu kaikki, siinä ei ole ensinkään iloa, rauhaa, onnea nähtäwänä, siinä asuu ainoasti kuolema ja kuoleman kipu. Mutta koska kuitenkin kukin perheenjäsen janoo iloa, sywästi ikäwöi onnea ja hauskuutta, niin hän pyytää tätä janoa sammuttaa toisin tawoin, — hän kääntyy mailman kelwottomain kaiwoin puoleen, sekaisten wetten ääreen ulkopuolella kotoa, jotka tosin aluksi makialle maistuwat ja mieltä hurmoawat, mutta jotka owat katkeran karwaita ja myrkyttäwät sekä yksityisen että koko perheen elämän.

Mutta kunkin äidin tulee siitä wastata, löytäwätkö hänen huonekuntansa jäsenet onnellisuutta ja kotoa **hänen luonaan**, tyydytetäänkö kotona se sywä onnen ikäwöiminen, joka on kullekin sydämelle luontainen, wai täytyykö heidän ikäwöiden, janoten kääntyä muuanne. Sanon, äidin tulee siitä wastata. Sillä äiti on perhe. Hänestä saa se luonteensa: millainen hän on, sellainen on perhe. Tawallisesti nimitämme isää perheen **pääksi**, mutta äitiä saamme syystä sanoa perheen **sydämeksi**. Mutta sydän määrää ihmisen arwon tai arwottomuuden, eikä pää. Monella on „hywä pää" ja on kuitenkin mitätön mies, ja joutuu rappiolle huonon sydämensä tähden. Päinwastoin taas on monellakin

huono pää ja on hän kuitenkin saanut paljon elämässään aikaan, saanut kunniata ja arwoa, sillä hänellä oli hurskas, rehellinen, uskollinen sydän. Mutta samapa on perheittenkin laita. Niissä saattaa pää, isä, olla wallan kelpo mies ja kuitenkin on perheen ulkonaiset ja sisälliset oltawat sanomattoman surkeat, koska sydän, äiti, on kelwoton. Toiselta puolen saattaa mieheltä paljonkin puuttua ja kuitenkin perhe olla rakastettawa rauhan asunto, jos äiti on wilpitön, uskollinen ja hurskas. Mutta jos pää ja sydän owat täydessä sopusoinnussa ja molemmat oiwallisia, jos isä ja äiti tuntewat korkean ijankaikkisen päämääränsä, työskentelewät sen saawuttamiseksi ja rakkaudessa täydentäwät toinen toistansa: niin on heidän perheensä olewa autuaallisen sointuisuuden kuwa, rakkauden koto maan päällä. Jospa toki kaikki äidit tuntisiwat rukouksen jaloja etuja; jospa he kaikki kokisiwat autuaallista onnea ja siunausta lapsellisesta seurustelemisesta heidän taiwaallisen isänsä kanssa; jospa he „maistaisiwat ja katsoisiwat kuinka Herra on suloinen!"

Aihetta sellaiseen alituiseen sydämen seurusteluun Jumalan kanssa, sellaiseen hiljaiseen keskusteluun ja huokaukseen Isän edessä, eihän keneltäkään perheenäidiltä ole puuttuwa. Päinwastoin, — kuinka äärettömän paljon on tarkkasilmäisellä äidillä joka päiwä kiittämistä ja rukoilemista, kun hän katsoo **itseänsä, perhettänsä, puolisoansa ja wakaista lastansa!**

Itsehensä, sydämeensä tulee hänen ennen kaikkea joka päiwä katsoa. Hänestä, joka on perheen sydän, wuotaa sen elämän sulous. Hänen sydämeensä tulee Jumalan rakkauden säteitten kokoontua ja sieltä jälleen, kuten särmiöstä, lewitä muille perheen jäsenille. Niinkuin kukka kääntää kupunsa aurinkoa kohti, niinpä tulee äidinkin yhäti aina kääntää sydämensä taiwaallisen armo-auringon puoleen, täytty-

äksensä niistä walowirroista, jotka ylhäältä wuotawat. Hän woi antaa ainoasti sen, minkä hän itse ensin on omaksensa saanut. Että waimo yhä lujemmin tulisi perustetuksi **uskossa**, yhä warmemmin panisi turwansa Jumalan suuriin lupauksiin, yhä syyemmin laskisi ankkurinsa Jumalaan, toiwonsa kallioon, ja aina kiinteämmin tarttuisi Jumalan isälliseen käteen; että hän, heikko waimo, aina enemmin puettaisiin ylhäältä uskon woimalla, kestämään rauhallisena, rohkeana, iloisena, woitosta warmana kaikkia niitä myrskyjä, jotka kohtaawat hänen perhettänsä: sen panee Apostoli Paawali kristillisen waimon **korkeimmaksi** päämääräksi, että waimo siten saattaisi itsensä ja omaisensa autuaiksi.

Mutta tämän sisällisen uskonelämän tulee sitten myös ulkonaisesti ilmaantua siinä, että waimo **pysyy rakkaudessa.** Ja tämä on tapahtuwa kahdessa mielessä. Ensinnäkin siinä mielessä, jossa täältä eroawa wapahtaja orwoille opetuslapsillensa sanoi: „pysykäät minun rakkaudessani". Niinkuin näitten tuli koroitetun herransa rakkaudessa löytää lohdutusta kaikissa tulewissa kärsimisissä, iloa kaikissa mailman ahdistuksissa, woimaa jokaisessa murheessa, rohkeutta woittamaan kaikki wastukset waiwaloisessa työssään; niinpä tulee kristillisen äidinkin pitää kalliimpana tawaranansa sitä rakkautta, jolla hän tuntee wapahtajansa häntä rakastawan. Tämän hänen herransa laupiaan rakkauden, joka käy yli kaiken ymmärryksen, tulee olla hänen turwansa kaikissa elämän kohtaloissa ja kowissa koetuksissa; tulee olla se aurinko, jonka walossa hän aina mieluummin wiihtyy. Tämän rakkauden tulee olla hänen lohdutuksensa, hänen mielihalunsa ja hänen onnensa, jota paitsi hän ei woi elää. Jesuksen rakkauden tulee olla hänen **pysywäinen** elo-ilmansa. — Tästä seuraa sitten ihan itsestänsä toinenkin mieli näissä sanoissa: jos hän pysyy rakkaudessa. Perhekunnan ahtaassa

yhteiselämässä on pahasti kyllä paljonkin syytä rakkauden ja rauhan häiritsemiseen. Silloin tulee äidin olla yhdistäwänä **rakkauden siteenä.** Mutta joll'ei hän aina pysy rakkauden hengessä, jos hän kadottaa kärsiwällisyyden, jos hän käy tylyksi, niin koko perhe-elämä hajaantuu. Mutta pyhitetyn, kukistumattoman äidinrakkauden hiljainen hallinta tekee wasta perheen siksi, millainen sen tulee olla Jumalan edessä. Tämä rakkaus on se aurinko, jota kaikki kaswit hywin menestyäksensä tarwitsewat. Missä tämä kestäwä, kaikki woittawa, kaikki peittäwä, kaikki kärsiwä, kaikki toiwowa äidinrakkaus puuttuu, siinä on perhe-elämä kylmän, aution, synkän talwimaiseman kaltainen, jossa kolkot myrskyt kaiken elämän häwittäwät. Kuinka tärkeää on siis, että jokainen äiti oppii pysymään Jumalan rakkaudessa ja sitten elämään tätä rakkauden elämää!

Mutta Apostoli Paawalin kolmaskin neuwo äidin yksityiselämälle: että hän pysyisi **pyhityksessä ja kohtuullisuudessa,** on waimolle tärkeä eikä sitä saa jättää huomaamatta. Niin, tämä neuwo on kaikkein tärkein, sillä se on perustuksena molemmille edellisille, erittäinkin on se rakkauden lähde. Hänen täytyy joka päiwä käydä puhdistuksen lähteelle pesemään kaikki saastat, kaikki heikkoudet, joita hänen wielä täytyy itsessänsä hawaita. Hänen tulee alituisesti asettua pyhän hengen nuhdeltawaksi ja mielellään sallia itsellensä huomautettawan kaikkia salaisia ja julkisia wikojansa. Ainoastaan siinä määrässä, kuin hän jokapäiwäisen parannuksen kautta kaswaa pyhityksessä, on hän myös warttuwa uskossa ja rakkaudessa: tämä on se sydämen salatun ihmisen koristus, joka on kallis Jumalan edessä, ja jolla Pietari kehoittaa kristityitä waimoja koristamaan itsiänsä.

Eikö tässä ole kristilliselle perheäidille runsaasti aihetta **rukoilemaan lakkaamatta?** Ja me olemme nyt puhu-

neet ainoasti siitä, mikä kuuluu äidin yksityiseen kohtaan. Oikea perheen äiti ei saa kuitenkaan elää ainoasti itselleen. Eikä siinäkään ole kyllikfi, että hän **ulkonaisesti** harrastaa muitten etua, mutta sisällisesti elää wain itselleen. Hänen tulee molemmissa, sekä ulkonaisessa että sisällisessä suhteessa, elää palwelewaista, altista äidinelämää, ja siinä katsoa etupäässä **miestänsä** ja hänen tarpeitansa.

Kuinka tärkeä rukouksentoimi onkin jokaisella kristillisellä waimolla tehtäwänä mieheensä katsoen! Tätä tointa emme woi paremmin kuwata kuin Moses on sen kauniisti kuwannut neljätuhatta wuotta sitten Israelin historiassa. Moses kertoo meille 2 Mos. 17: 8—11: „Niin Amalek tuli: ja sotei Israelia wastaan Rafidimissä. Ja Moses sanoi Josualle: walitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekiä wastaan: huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauwan kädessäni. Ja Josua teki niinkuin Moses sanoi hänelle, ja sotei Amalekiä wastaan. Mutta Moses, Aaron ja Hur astuiwat mäen kukkulalle. Ja tapahtui, että koska Moses piti kätensä ylhäällä, woitti Israel; mutta koska hän kätensä lasti alas, woitti Amalek". Tämän sangen merkillisen tapauksen on Moses muistiin pannut lähinnä oman kansansa opiksi ja mietittäwäksi; mutta sillä on myöskin kaikille ajoille merkityksensä, ja sitä sopii sowittaa monenlaisiin oloihin. Wallankin opettawainen on se perheenäidille. Miehen täytyy mennä julkisen elämän taisteluun, jossa hänellä on aiwan monta ottelua oteltawana wihollismielisen Amalekin kanssa, ja jossa hän, waikka olisikin uskollinen, urhoollinen Josua, ei kuitenkaan aina pysy woittajana, joll'ei joku hiljaisuudessa taampana Moseksen tawoin nosta rukoilewia käsiä taiwasta kohti. Kuinka monta mieliharmia ihmisistä, wastusta ammatissa, luonnistumatonta työtä, pettynyttä toiwetta; kuinka monta koettelemusta, kii-

hoitusta ja kiusausta syntiin ajatuksissa, sanoissa ja töissä, ahdistaa ja masentaa miestä mailman menoissa, itsekästen mailman lasten seassa! Kuinka monasti alakuloisuus ja nulous, katkeruus ja nyreys, kärsimättömys ja heikkous wal- taa siellä miehen mieltä! Kuinka monta tappiota ja haawaa saapi hänen sisällinen ihmisensä! Moni mies menee aamulla isoisena työhön, mutta palaa sieltä illalla huonolla tuulella ja masennettuna. Jos ei hänellä silloin kotona ole ketään, joka ymmärtää hänen tilaansa, joka rakkauden ja lohdutuksen sanalla häntä wirwoittaa; jos hän kaikissa taisteluissaan tuntee itseänsä yksinäiseksi, ja neuwottomaksi: kuinka raskas on silloin hänen elämänsä, kuinka pian woi hän kadottaa kaiken lujuutensa! Tässä on kristillisellä waimolla kallis tehtäwä. „Ei ole hywä ihmisen **yksinänsä** olla; minä teen hänelle **awun,** joka hänen tykönänsä oleman pitää". Tätä kallista tehtäwää, olla miehen auttajana, tulee waimon täyttää kahdella tapaa. Ensinnäkin siten, että hän hiljaisuudessa antaa miehellensä tukea hänen taisteluissansa; että hän lakkaamattomalla rukouksellaan seuraa häntä: että hän alati uskoo hänen Jumalan isälliseen haltunn, niin että hänen rukouksensa huokaukset kuten tulinen muuri suojellen ympäröi häntä, ja mies tuntee itsensä näkymättömän woiman kannattamaksi. Sitten tulee hänen kohdella kotiintullutta rasitettua ja useinkin masennettua miestänsä sywällä, Jumalasta ammennetulla rakkaudella. Uskollaan tulee hänen jälleen kohentaa häntä ja hajoittaa ne synkät pilwet, jotka sumentawat hänen mieltänsä, ja auttaa häntä jälleen saawuttamaan täydellistä sydämen rauhaa Jumalassa. **Tarkka** waimo huomaa kohta hennolla tunteellansa miehensä mielialan. Mitä mies tuskin itsekään on selwästi käsittänyt, sen waimo jo kaukaa aawistaa ja tuntee ja kiirehtii kohta torjumaan pois uhkaawat enteet, eikä lewähdä ennenkuin hän taas on

saanut toimeen täydellisen rauhan ja sointuisuuden. Missä sellainen perheenäiti wallitsee, siinä tuntee mieskin wetämystä kotohonsa. Kuinka hän kiirehtii kotia, joutohetken tullessa! Kuinka kalliiksi ja rakkaaksi käy hänelle olo kodossa!

Rakkaat perheen äidit, miksi te walitatte, ja miksi teillä on niin paljon walittamista miehistänne, kuinka toiweet owat pettyneet, rakkaus kylmennyt? Älkäät enää walittako. Ryhtykää uljaasti toimeen ja tehkää kaikessa hiljaisuudessa kestäwällä uskollisuudella tätä yllä mainittua työtä, tätä **autuaallista** työtä, niin kohta huomaatte missä tähän saakka wika oli. Tulette huomaamaan ja tuntemaan, että **rukous** on woimallinen, että „kaikki owat uskowaiselle mahdolliset"; tulette kokemaan, että maan päällä on olemassa onnea, totista, runsasta, sydämellistä onnea.

Mutta emme wieläkään ole päässeet päähän, puhuessamme perheenäidin hengellisestä waikutusalasta. Laajempi työala hänen rukouksillensa ilmaantuu, kun katselemme **perhettä** kokonaisuudessaan ja erittäinkin **lapsisarjaa.** Älköön kuitenkaan kukaan luulko, että me liikoja waimolta waadimme, että me häntä ylön määrin rasitamme. Me pikemmin tarkoitamme saattaa hänelle huojennusta ja neuwoa häntä kuinka hänen kuormansa keweentyisi. On sellainen työ, joka kaikki muut työt huojentaa; — ja se työ on: **rukous.** Tämä työ on ennen kaikkia muita tulewa miellyttäwäksi lempityöksi, jota kauemmin ja ahkerammin sitä harjoitetaan. Senpätähden me tahdomme wielä tutkia tätä kolmattakin työalaa, jota äidin on wiljeleminen.

Meidän elämämme, ja erittäinkin waimon, perheen ahtaassa piirissä, on koottu **pienistä asioista.** Nämät yksityiset pienet asiat merkitsewät kuitenkin sangen paljon, koska juuri ne kaikki yhteensä tekewät kokonaisuuden. Senpätähden Herrakin pitää niin suuressa arwossa uskollisuutta

wähässä. Mutta kuinka tukalaksi elämä tulee monien pienten alituisten wastusten kautta, sen saa kukin jossain määrin tuntea, erittäinkin perheenäidit. Emme nyt ai'o luetella kaikkia mahdollisia ja mahdottomia pieniä wastuksia perheenäidin elämässä. Me tietäisimme tuskin mistä alottaa, missä päättää. Me tahdomme ainoasti osoittaa tawallisia ja joka päiwä uudistuwia wanhoja ja uusia huolia; noita tuhansia töitä ja koettelemuksia, joissa kysytään kärsiwällisyyttä; pieniä mutta kuitenkin häiritsewiä wastahakoja; huonoja tapoja, jotka lapsissa tai palkollisissa, tai molemmissa yht'aikaa, aina uudelleen ilmaantuwat ja tuottawat äidin sydämelle kipua ja tuskaa; kaikkia niitä pieniä kiusoja, jotka niinkuin neulanpistot tunkewat hänen hellään mieleensä ja joita hän ei woi miehensäkään waiwoiksi walittaa, wielä wähemmin wieraalle luetella, waan joita hänen täytyy aiwan yksinänsä kärsiä ja hiljaisuudessa selwitellä. Kuinka raskas ja surullinen onkin äidin elämä **itsessään**, jollei rukouksen woima sitä walaise ja kewennä! Tosin tottuu moni waimo wähitellen ikäwään oloonsa eikä sanottawasti enää tunne kuormaansa; mutta **onnellinen** ei hän silleen ole, ja wielä wähemmin tekee hän ketään omaisistaan onnelliseksi. — Ja kuitenkin on tarjolla keinoja kewentämään, sulostuttamaan ja kirkastamaan tätäkin elämänalaa. Kun Herra, ja hänen jälkeensä Apostolit, niin ystäwällisesti waroittawat „suremasta, mutta heittämään surunsa Herran päälle, sillä hän meistä murheen pitää"; ja kun hän kehoittaa: „rukoilkaat, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen", mikä autuaallinen etuoikeus murheettomuuteen suodaan tässä perheenäidille! Ja kun Herra kuwaa meille Jumalamme sanomattoman uskollista huolenpitoa lapsistaan niin tarkaksi, että myös „kaikki meidän päämme hiukset owat luetut", ettei yksikään hiuskarwa putoo hänen tahtomattansa, ettei mitään

tapahdu sattumalta, waan että kaikki asiat, pienimmätkin, tapahtuwat Jumalan isällisellä johdatuksella, hänen sallimuksestaan ja hänen kaitsennollaan, niin „että ne parhaaksemme kääntywät“: niin mikä ihana toiwe saada autuaallisinta lepoa Jumalassa tässä on tarjona äidille, jonka ulkonainen elämä on niin lewoton! Ja kun Herra sanoo: „minun woimani on heikoissa wäkewä“, niin hän sillä tarjoo **jumalallista woimaansa** jokaiselle, ku tuntee heikkoutensa täyttämään tätä korkeata tehtäwäänsä. Wedettäköön waikka mitä werukkeita puolustamaan elämänsä lewottomuutta ja rauhattomuutta: Herra ei niitä kuitenkaan hywäksy. Hän on kaikkia elämämme kohtaloita warten antanut meille ihanimpia lupauksia, joilla me „kaikissa näissä saamme ylönmääräisen woiton Hänen kauttansa, joka meitä rakastanut on“.

Sentähden, rakkaat äidit! „Älkäät mistään murhehtiko, waan olkoon teidän anomuksenne kaikissa asioissa Jumalalle tiettäwä, kaikella rukouksella ja pyytämisellä kiitoksen kanssa“. Puhukaa kaikki asianne, pienimmätkin, Wapahtajallenne. **Sanokaa tohta kaikki hänelle.** Purkakaa usein sydämenne Herran eteen, kun sille tietämättänne taas on kokoontunut kuormaa. Tehkää kaikki kotoaskareet Herran yhteydessä. Laskekaa jokapäiwä tämän hywän paimenen uskolliselle sydämelle pienet lapsenne ja kaikki ne iloiset ja surulliset kokemukset, joita heistä teitte, ja pian saatte hawaita Jumalan läheisyyttä niinkuin hienon, suloisen tuulen hyminän, saatte kokea hänen apuansa, saatte nähdä Herran käden tekewän ihmeitä tuhansissa pienissä ja suurissa asioissa ja usein liikutetulla sydämellä tunnustaa, ettei pieninkään asia ole hänelle liian pieni, että hän ottaa sen huomioonsa ja kääntää sen parhaaksenne. Jumalan armo-osoitukset kulkewat kuin kultainen lanka kautta elämänne ja ympäröiwät teitä, ja joka päiwä saatte hawaita niiden yhäti jatkaantuwan. Kuinka

rauhalliseksi ja hiljaiseksi tyyntyy silloin sydämenne! Kuinka alttiina odottaa se Jumalaa ja hänen apuansa! Missä sydän ennen tosin olisi ruwennut kuohumaan, kiihoittunut ja katkeraksi käynyt, missä asianhaarat olisiwat saattaneet sen murheesen ja tuskaan, siinä pysyy se nyt wahwana ja pelotonna ja odottaa Herraa.

Tosin Herra usein wiiwyttää apuansakin ja wiipyy kauan ryhtymästä asiaan, wiisaista syistä, joita emme suinkaan aina ensi silmäyksessä ymmärrä. Mutta sellaisiakin aikoja warten, joilla meidän täytyy Sionin kanssa walittaa: „Herra hyljäsi minun, Herra unhotti minun", Jes. 49: 14, on Herra meille jo waralle pannut lohdutusta. Eikä ainoasti profeeta anna tähän walitukseen kohta Jumalan wastausta: „Unhottaako waimo lapsukaisensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? ja waikka hän unhohtais, **niin en minä kuitenkaan sinua unhohda**", waan Wapahtajakin on sellaisia aikoja warten antanut meille erinomaisesti lohdullisia sanoja. Niinpä erittäinkin wertauksessaan leskestä ja wäärästä tuomarista, Luk. 18: 1—7, jonka hän päättää näillä sanoilla: „Eikös Jumalan pitäisi hänen walituitansa auttaman, jotka yötä ja päiwää häntä huutawat? Minä sanon teille: hän auttaa heitä pian!" — Sellaisina aikoina tulee meidän uskomme osoittaa itsensä sitä palawammassa rukouselämässä. Eikä meidän pidä ainoasti oppiman psalmistan kanssa sanomaan: „Mitäs murhehdit, minun sieluni, ja olet minussa niin lewotoin? **Turwaa Jumalaan;** sillä minä wielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kaswoini apu ja minun Jumalani!" waan meidän tulee myöskin oppia yhä suuremmalla rohkeudella ja uskalluksella hywäksemme käyttämään meidän kallista lapsenoikeuttamme Jumalan edessä.

Tähän sopisi meidän päättää tämä osa tutkistelemuk-

sestamme. Mutta wielä on yksi kohta mielessäni, jota en woi jättää, lausumatta siitä wielä muutamia muistutuksia. Minä tarkoitan **äidin esirukousta kodosta mailmalle menneitten lasten puolesta.**

Joutuisat kulkuneuwot, nykyajan työ- ja ansio-olot, yleinen tytymättömyys tämänaikaisiin oltawiin ja monta muuta syytä waikuttaa sen, etteiwät perheen jäsenet enää niin kauan pysy ko'olla, kuin entisiin aikoihin. Sekä rikkaat että köyhät perheet hajaantuwat jo warhain, joskin erilaisista syistä. Ja selwähän on, että sen kautta perhe-elämä samoin kuin yleinen seuraelämä ja kansanelämä muuttuu. Tämän muutoksen sopii lyhykäisesti osoittaa näillä sanoilla: perhe-elämä kadottaa yhdiutänsä, eikä kansanelämä siitä mitään woita. Rauhallinen, arwokas wakawuus katoo yhäti enemmän kaikilta kansanelämän aloilta, ja nuoruuden kewytmielisyys pääsee kaikkialla määräämään ja wallitsemaan. Ja tällaiseen elämään täytyy kristillisen perheenäidin niin warhain kuin mahdollista päästää lapsensa, toinen toisensa jälkeen! Ja pian on hänen näkeminen useammat heistä hajoitettuna sellaiseen seuraan. Kuinka tärkeä tehtäwä onkin siis uudelleen uskollisella äidillä olewa. Äiti ei woi eikä saakaan sulkea silmäänsä niiltä waaroilta, jotka mailmassa ympäröiwät hänen lapsiansa ja jotka owat sitä suuremmat jota nuorempina ja kokemattomampina he sinne joutuwat. Nuorukaisen tekee mieli seuroihin ja yhdistymään kumppaneihin, ja silloin hänellä jokaisessa kaupungissa ja kauppalassa on tarjona suuri joukko yhdistyksiä tahi seuroja, jotka waatiwat häntä osamieheksi. Sillä miss'ei tätä nykyä olisi laulujseuraa, woimistelu- ja ampujayhdistystä, käsityöläisten tai sällien seuraa, kauppapalwelijain yhdistystä, opettajain yhdistystä, wapaamielisten, kansanwaltaisten ja yltiöllisten yhdistystä, joilla on tarpeelliset lippunsa, kokoushuoneensa,

jonka tietysti useimmiten tulee olla rawintola, puheenjohtajansa ja johtokuntansa, joka kokoo jäsenmaksut ja panee toimeen juhlia, joihin wälttämättömästi kuuluu huwiretket, seurailtamat ja perustusjuhlat! Kuka woikaan niitä wastustaa? Kuinka woi kokematon nuorukainen ajan mittaan wälttää näitä kiusauksia ja waaroja? Sillä kiusauksia ja waaroja ne tosin owat. Nuorukaisten hupaisia seurayhdistyksiä emme moiti aatteessaan. Jumalan sanakin sallii nuorukaisen iloisen olla nuoruudessaan. Mutta kuka ei huomaisi, että nykyinen yhdistyselämä ei enää ole wiattoman iloista? Ken kieltänee sen yhä enemmän muuttuwan kewytmieliseksi rawintolaelämäksi, joka meidän nuorukaistemme hengen ja ruumiin turmelee? Eikö jokaisen sydän, joka hellii nuorisoamme, ole täytetty syvällä murheella nähdessään mitä tietä suurin osa waeltaa? Useammissa mainituista yhdistyksistä pidetään hywänä tapana ylpeästi ylönkatsoa kirkkoa, Jumalan sanaa ja rukousta, jopa niitä pilkatakin. Kun katselen suurta nuorukaisjoukkoa ympärilläni, niin sydämeni syvyydestä säälin heitä. En minä heitä syytä, mutta muistan heidän äitejänsä, jotka owat wastuunalaiset heidän kaswatuksestaan. — Emme tahdo laajalta puhua niistä waaroista, jotka uhkaawat meidän tyttäriämme turhassa, turmeltuneessa seuraelämässä. Jokainen tuntee ne. Tahdon siitä mieluummin kertoa lyhyen kertomuksen äskeisestä kokemuksestani, koska se on omansa neuwomaan äitejä, joille minä puhun. Eräs tyttö lähti hywästä ja siiwosta perheestä mailmalle. Jonkun aikaa käwi kaikki hywin. Sitten nuori mies tekee tuttawuutta hänen kanssansa. Tyttö suostuu kohta häneen ja uskaltaa häneen wilpittömästi. Hänen tarkoituksensa on olewinaan rehellinen ja hän lupaa naida tytön. He tulewat yhä tutummaksi, ja lopuksi tulee lankeemus. Nuori wiettelijä katoo, ja peljäten ankaraa isäänsä

karttaa epäilyksen joutunut tytär kotoansa. Hän synnyttää salaisuudessa lapsen ja murhaa sen. Mutta se tulee ilmi ja hän joutuu lapsen murhasta wiideksi wuodeksi wankeuteen. Eikä kotowäki tiedä siitä mitään. Minä kehoitan tyttöä kirjoittamaan wanhemmillensa. Silloin tulee kohta weli katsomaan, olisiko se todellakin hänen sisarensa, joka kirjeen kirjoitti, sillä isä ei tahtonut sitä uskoa!

Niin, rakkaat isät ja äidit, että lapsemme, poikamme ja tyttäremme woisiwat tiensä puhdistaa, nuhteettomina elää, niin ei siihen auta yksin kowa kuri ja wakaat waroitukset. Ei parhaimmatkaan päätökset, ei rikkaus, ei sääty, ei siwistys eikä seura woi heitä warjella. Wihollinen tuntee kaikkialle. Wiekkaudellaan ja uutteruudellaan woittaa hän kaikki ulkonaiset esteet. Jos kowaan kiusaukseen yhtyy wielä myötäiset asianhaarat, niin woitto heikosta ihmissydämestä on taattu. Teidän lastenne wahwoina pysymiseen ja warjelemiseen witkallisesta eksymisestä tai äkillisestä lankeemuksesta tarwitaan korkeimpia woimia awuksi. Sentähden tulee tässä ensiksi tutkisteltawaksi yksi sellainen keino, jota tawallisesti sanotaan wain kaswatukseksi, mutta jota meidän tulee nimittää **hurskaaksi, kristilliseksi kaswatukseksi.** Kysymykseen: „Kuinka nuorukainen tiensä puhdistais?“ wastaa raamattu: „koska hän itsensä käyttää sinun sanas jälkeen“. Mutta jos Jumalan sana on olewa walkeus hänen teillänsä, on hänen täytynyt jo kodossaan oppia sitä tuntemaan ja **rakastamaan.** Lastemme tulee ensin löytää **se yksi, joka on tarpeellinen,** ja sydämessään säilyttää ewankeliumi kalliimpana aarteenansa, heidän tulee tuntea ja sydämestään rakastaa Wapahtajaa, hywää paimentansa, pysyäksensä pystyssä mailmassa, hukkumatta sen pyörteesen. Mutta senpätähden täytyy heidän saada kodostaan tukea ja kannatusta. Wanhempain rukouksen tulee ympä-

röidä heitä tulisena muurina, joka heistä torjuu kiusauksen, silloinkin kun he itse laiminlyöwät walwomisen. Jos moni nuorukainen ja neito tietäisi heidän puolestansa kotona rukoiltawan; jos kiusauksen hetkellä heidän mieleensä joutuisi rukoilewan äidin kuwa: oi miten mahtawasti se waltaisi, pidättäisi ja palauttaisi heitä! Uskowaisen äidin rukous on tässäkin sellainen woitollinen woima, joka suojelee ja warjelee, joka eksyneen pelastaa ja palauttaa.

Katselkaamme nyt wielä apostolin sanain johdosta lyhykäisesti

Äidin ulkonaista asua ja esiintymistä.

Tätä osoittaa apostoli Paawali sanoissansa: „samoin että waimot kaunistawat itsensä kauniin siistillä pukuimella, kainoudella ja kohtuudella", ja Pietari kehoittaessaan kristillisiä waimoja „alamaiseen, puhtaasen waellukseen pelwossa, joitten koristus älköön olko ulkonainen, hiusten palmikoimisessa ja kullan ympäriripustamisessa taikka waatetten pukumessa".

Kristillisen äidin ulkonainen asu ei ollut apostolein mielestä niin peräti wähäpätöinen ja halpa asia, ett'eiwät he olisi sitä ottaneet huomioonsa ja katsoneet tarpeelliseksi siitä antaa erityisiä neuwoja. Tämä asu on tosiaankin sangen tärkeä, koska se waikuttaa paljon seuralaisiin. Ulkonaisessa käytöksessään ei waimo osoita ainoasti sydämensä mielialaa, koko sisällisen ihmisen luonnetta, waan sillä hän myöskin saa muut suostumaan itsehensä ja noudattamaan hänen esimerkkiänsä. Hän julistaa käytöksellään joko siweyttä ja kohtuullisuutta, puhtautta ja järjestystä, taikka turhuutta, lihallista mieltä, hekumallisuutta, epäjärjestystä ja tuhlaa-

waisutta. Hän näyttää elämällään joko hengen tahi lihan hedelmiä. Hän tekee lähetystyötä joko Jumalan waltakunnan tahi pimeyden waltakunnan hywäksi. Hän kiihoittaa muita waeltamaan joko elämän kaitaa polkua tahi kadotuksen awaraa tietä. Käytöksellään hän joko yllyttää tahi tukehuttaa intohimoja ihmisten sydämissä.

Tämä oli apostolisen kirkon ensi aikaan erittäin tärkeä. Silloin kukoistiwat kristilliset seurakunnat kuin kosteikot pakanallisten kansain keskuudessa, jotka siihen aikaan wajosiwat siweelliseen hajoomukseen ja sywään tapain turmelukseen. Kun jo ensimäisten kristillisten seurakuntain yleisen raittiin elämän oli mahdoton pysyä salassa, niin sitä selwemmin täytyi uskon kautta pyhitettyjen waimojen uuden elämän esiintyä. Jota jyrkempi ero oli pakanallisten ja kristillisten waimojen elämällä, sitä suurempi merkitys ja waikutus oli wiime mainittujen waellukselle. Apostoliajan kristittyjen waimojen asia oli siis antaa tämän sisällisen elämänsä erilaisuuden jyrkästi esiintyä ulkonaisessa asussaan ja koko elämässään. Heidän tuli näyttää sydämensä uutta, autuaallista, jumalallista elämää ulkonaisessa olossaankin ja perusteellisessa eroituksessa heidän ja pakanallisten waimojen wälillä, sen kautta woittaaksensa Kristukselle muita, erittäinkin miehiänsä, jotka eiwät sanaa uskoneet. Waikk'ei nykyajan elämää, erittäinkään naisten elämää, sowi werrata silloisten kristittömäin kansain elämään; waikka meidän elämämme, johonka ewankeliumin henki on waikuttanut, ylimalkain on korkeammalla kannalla kuin silloinen elämä: niin ei kuitenkaan kenenkään käy kieltäminen, että paljon pakanuutta on päässyt kristillisten kansain sekaan. Tätä todistaakseni ei minun tarwitse johdattaa lukijata Lontoon köyhäin korttieriin, suurien kaupunkiemme pahassa huudossa olewille kaduille ja taloihin, oman onnensa

nojaan hyljätyn kansaluokan huwipaikkoihin tai wankihuoneisimme; ei minun tarwitse tuoda esiin sellaisia kuwaelmia, joita wiljalti on nähtäwänä Pariisin kommunardikapinan hurjissa pidoissa. Tätä pakanauutta löytääksemme ei minun tarwitse osoittaa niitä monia onnettomia perheitä, joissa synti on saanut toimeen kauheita häwityksiä, joissa intohimot owat tehneet elämän helwetiksi, joissa monet sydämet lohduttomassa orjuudessa nääntywät ja hukkuwat. Tarkoitukseemme riittää, että luomme tutkistelewan ja wertailewan silmäyksen apostolin mainitsemaan naispukuimeen. Tosiaankin, kun yleensä katselee uusien kuosien ja koristeitten himoamista kristillisten naistemme **„hiusten palmikoimisessa ja waatetten pukuimessa“**, kun näkee mikä kiiwas turhuuden kilpailu on wallannut naismailman kaikki kerrokset, kuinka ylhäinen ja alhainen, rikas ja köyhä pyytää tässä suhteessa toinen toistansa woittaa, niin täytyy kysyä, mahtoiko Roomalaisten ja Kreikkalaisten pakanallisten waimoin laita tässä asiassa olla pahempi. Tekisi mieli kysyä: onko ewankeliumi meidän naisissa kadottanut muuttawan ja **kaikki** uudistawan woimansa? Sillä **ewankeliumin hedelmäksi**, tahi siihen soweltuwaksi, eihän kuitenkaan kukaan nykyistä asiain tilaa sanone. Kuka woikaan pitää noita ylellisesti waatetettuja. useinkin naurettawasti koristettuja naisia, joita kaikkialla tapaa, jalojen Herran opetuslasten, Maarian ja Martan kaltaisina? Ken ei ole kuwitellut mielessään kaikkia Jesuksen naisopetuslapsia, apostoli-ajan kristittyjä waimoja, ensi wuosisatojen uskowaisia naissankareita, Augustinuksen äitiä j. m. aiwan toisellaisiksi, kuin miltä nykyiset kristityt naiset ylimalkaan näyttäwät? Tämä on ajatuksen kuwaelma, joka warmaankin on sitä todellisempi, jota enemmän se eroo nykyisistä eläwistä kuwista. Mutta jos meidän naistemme ulkonainen asu yleensä ei ole kristillinen, niin — mitä on

se sitten? Se on sen hengen lapsi, joka wallitsee kaikkialla siellä, missä Jumalan henki ja ewankeliumi ei ole päässyt tai ei ole sallittu päästä täydelliseen waltaansa. Se on pakanallisuutta. Mutta tämä niin sanoaksemme kristillisennetty pakanallisuus on sitä waarallisempi, koska se usein helposti taipuu yhdistymään kristillisyyden ja tosikristillisten awujen kanssa. Meidän uusaikainen siwistyksemme tai paremmin sanoen: meidän uusaikainen kristillisyytemme tunnetaan erittäin siitä, että se niin siewästi osaa yhdistää kristillisyyttä ja pakanallisuutta toisiinsa.

Mutta kuinka paljon surkeutta ja sydämen kipua siitä seuraa? Tarwitseeko minun muistuttaa niistä kalliista hetkistä, jotka turhuuden palweluksessa kulutetaan tämän muutoinkin niin lyhyen, waikka tärkeän, maallisen elämän ajalla? Se nainen ajattelee todella peräti wähän elämänsä tarkoitusta ja arwoa, joka saattaa joka päiwä kuluttaa monta monituista tuntia waatetukseensa. Kuinka monta jaloa, kaunista ja ijankaikkisuudelle tärkeää työtä woisikaan naisen kädet toimittaa kotona ja kylässä, jos sellaiset hukatut hetket siihen käytettäisiin! Mutta on suuri joukko kristillisiä naisia, joilla ei milloinkaan ole aikaa muuhun toimeen, waikk'ei heillä ole laisinkaan muuta tehtäwää — kuin toimia oman rakkaan itsensä kanssa. Ja kuitenkin owat he — kysyppäs waan heiltä — hywiä kristityitä, joilta ei suinkaan pitäisi puuttuman sijaa taiwaassa. Kuinka kauhean köyhänä hengen hedelmistä on kuitenkin kerran moni kristillinen waimo olewa ijäisyydessä, jonka elämän olot kuitenkin oliwat sillä kannalla, että hän olisi woinut tuottaa Herralle erinomaisen runsaita hedelmiä. Kuinka monen jalolahjaisen elämä on turhuuteen tuhlattu! Jospa toki naisemme käsittäisiwät elämän enemmän ijäisyyden kannalta, niin elettäisiin useampia hetkiä ijäisyyttä warten ja harwempia tämän mailman hywäksi.

Täytyykö minun huomauttaa siitä, kuinka paljon puutetta ja hätää, murhetta ja riitaa, rauhattomuutta ja sydämen kipua turhuus ja koreilemisen halu monissa tuhansissa perheissä on saannt aikaan? Kuinka paljon kurjuutta wältettäisiin jos perheen naiset olisiwat kohtuullisemmat! Kaikkina aikoina on ollut rikkaita ja köyhiä sekaisin. Mutta tuskin on tytymättömyys milloinkaan ollut niin suuri kuin meidän päiwinämme; ei milloinkaan ole nähty taisteltawan ja temmeltäwän aineellisen toimeentulon tähden niin paljon kuin nykyjään; eikä milloinkaan ole niin suuri joukko ihmisiä, nimittäin koko työkansa ylipäätänsä, jopa kaikkikin kansaluokat, olleet niin tytymättömiä ja onnettomia kuin nyt. Ja waikka monenkin tytymättömyys on perusteeton, niin owat kuitenkin useimmat todellisesti hätääntyneitä. Kuinka waikeaksi käykin, ruokatawarain hinnan alituisesti noustessa, pienellä määrätyllä tulolla tai jonkun markan ansiolla päiwässä elättää usein suurtakin perhettä! Jos sentään kaikkialla wallitsisi oikia kohtuullisuus ja tyytywäisyys, niin Jumalan siunauksella kaikki wielä käwisi hywin. Mutta jos perheessä on niitä, joitten turhuus nielee osan pienistä waroista, tai jotka kumminkin pitäwät sen katkerana, ett'eiwät saa turhuuttansa mielin määrin tydyttää, niin on tämä alituisten raskaitten murheitten aiheena, tai waikuttaa se sywää alakuloisuutta ja tytymättömyyttä. Kuinka haikealta tuntuu wertaillessa monen perheen surettawaa, puutteellista tilaa waimon ja tyttärien korskeilewaan pyhäpukuun!

Wai täytyykö minun lopullisesti huomauttaa siitä, kuinka tämä turhuuden palwelus tekee sydämen autioksi ja tyhjäksi, halwentaa mielen ja weltostuttaa sisällisen ihmisen henkisen elämän, tukahuttaa kaikki sydämen jalot liikutukset? Kuinka monen sydän janoo rauhaa ja onnea pääsemättä lepoon, saamatta sisällistä sointuisuutta, sentähden että tämän

mailman turhuus painaa sen tomuun ja tuhannet hyödyttömät murheet rasittawat sitä ja estäwät sitä kohoamasta ijäisyyden ilmoihin! Joskin joskus kohtaa joku herätys, jos sopiwassa tilassa Jumalan sanan waroitus tunkee omaantuntoon ja lyhyen mailmallisen waelluksemme juhlallisina ja wakaina hetkinä ijäisyyden totisuus selwenee sielulle: kuinka pian tulewat linnut ja syöwät hywän siemenen!

Tämä pahe on warmaankin laajalle lewinnyt, koska myös sellaisetkin, jotka eiwät ole suorastaan kristillismielisiä, owat ruwenneet sitä wastustamaan, kuten joku aika sitten tapahtui Saksanmaan waltiollisissa sanomissa, jotka kehoittiwat Saksan naisia luopumaan ranskalaisista kuoseista ja palaamaan saksalaiseen yksinkertaisuuteen. Mutta heidän äänensä on turhaan kajahtanut, ja asia on jäänyt entiselleen. Paljaat kehoitukset eiwät tässäkään mitään auta. Awun täytyy tulla sisältäpäin. Ensin täytyy olla olemassa uusi henki, jos ulkonainen elämä on uudistuwa. Se pysyy kristinuskon ja sen tunnustajien, mutta erittäinkin **kristillisten naisten,** tehtäwänä nyt, niinkuin apostolienkin aikana, tässä kohden saada aikaan parannusta. Kun Herra sanoo: „hywä siemen on waltakunnan lapset", kun hän mainitsee opetuslapsiansa „maan suolaksi, mailman walkeudeksi" niin koskee se tässä suhteessa erittäinkin **kristin uskoon kääntyneitä naisia.** Jokainen nainen, joka tietää Herran rakastawan häntä, pitää hänen laupiasta rakkauttansa kalliina ja puolestansa **pyytää yksin hänelle kelwata,** — hän eroittakoon omasta piiristänsä kaikki, mikä on mailmallista eikä uskosta syntynyttä, ja niin joutuu hän ihan itsestänsä siemeneksi, suolaksi, walkeudeksi muille. Ei meidän aikaan puutu hurskaita naisia. Toiwottawaa waan olisi, että he kaikki palaisiwat rakastettawaan apostoliseen yksinkertaisuuteen ja suoruuteen, ja niin olisi jo siunattu, woitollinen alku tehty.

Kun Jumalan sana tuomitsee kaikki mikä on turmiollista ja turhan mielen synnyttämää, ei se silleen mitenkään tahdo sanoa yhdentekewäksi millainen kristillisen naisen ulkonainen asu on. Ei se tahdo suosia hulttionta waatetusta eikä myöskään pakollista luostaripukua. Naisten tulee „kaunistaa itsensä kauniin siistillä pukuimella, kainoudella ja kohtuudella". Sillä sanoo apostoli Paawali naisen oikeutetuksi ulkonaisessa esiintymisessään noudattamaan järjestystä ja puhtautta, säädyllisyyttä ja siisteyttä, ja käyttämään kaikkea sitä, mikä luo hänen esiintymisellensä todellista kauneutta ja jaloutta. Hänen ulkonainen asunsa tulee osoittaa hänen sisällistä tilaansa. Hänen, Jesuksen Kristuksen weressä walaistu, sydämensä puhtaus on kuwaantuwa ulkonaisessa puhtaudessa. Salatun ihmisen jalojen hyweitten koristus, rauha, ilo ja Jumalan rakkaudessa lepääwän sielun täydellinen, autuaallinen onni on esiintywä ruumiin jalossa kaunistuksessa. Sielun sisällinen sointuisuus on ilmaantuwa ulkonaisessa sopusoinnussa. Missä sitten tämä uusi, sowitettu sydän on ohjaajana, ja missä wanhan, luonnollisen sydämen taipumukset eiwät enää saa päästä walloillensa, siinä warmaan saadaan nähdä jaloa naiseutta.

Mutta kuinka kauaksi olemmekin nyt tämän tukistelemuksen kautta, johon Jakobin surullinen perhe-elämä antoi aihetta, poikenneet hänestä ja hänen historiastansa! Kuitenkin jouduttuamme kerran pois radalta, tahdomme wielä, ennenkuin palaamme Jakobin elämään, lausua muutaman **sanan nykyajan neitseille**, mutta tehdä sen lyhyesti. Ja tässä suhteessa tahdomme jättää „ihanan Rahelin" ja „pehmeä-silmäisen Lean" sikseen, ja tuoda esiin uudesta testamentista neitseen esikuwia. Me tahdomme tässä mainita apostoli Paawalin lauseen ja siihen yhdistää mietelmämme. Hän kirjoittaa 1 Kor. 7: 34 näin: „Eri murheensa

on waimolla ja neitseellä: naimatoin murhetta pitää siitä, ku Herran on, että hän pyhä olisi sekä ruumiin että hengen puolesta, mutta nainut waimo murhetta pitää siitä, ku mailman on, kuinka hän miehellensä kelpaisi" *).

Kaikkina aikoina ja kaikissa kansoissa on puhdas neitseys pidetty, ja pidetään, ihmiskunnan ihanimpana kukkana. Sitä kaunistaa runollisuuden seppeleet. Neitsyt on aina ollut taiteitten miellyttäwin esine, sillä hän on puhtauden, siweyden, nöyryyden ja kohtuullisuuden kuwa, hento kukkainen ihmiskunnan kaswitarhassa.

Neitseiltä ei etsitä etupäässä monipuolisen toiminnan hedelmiä, waan ennen kaikkia jalojen, puhtaitten, naisellisten hyweitten tuoksua.

Raamattukin on tässä kohden samaa mieltä. Jumalalle pyhitetyt neitseet, joista Jumalan sana kertoo, eiwät loista mainioitten tekojensa kautta; waan ikuista kunniata ja loistoisuutta on heille pikemmin tuottanut heidän jalo naisen luonteensa, heidän sisällinen elämänsä, etenkin heidän sydämensä suhde Herraan. Me tiedämme tästä wain wähän. Jumalan sana ei kuwaa neitseitten elämää niin laweasti, kuin muutamain nuorukaisten, esim. Johanneksen ja Timoteuksen elämää. Sehän onkin wallan luonnollista. Mutta ne lyhykäiset wiittaukset, joita raamattu meille antaa Nasaretin neitseestä, Herran äidistä, tai sisaruksista Betaniassa, riittäwät osoittamaan meille täydellisen kuwan Jumalalle otollisesta neitseestä. Jokainenhan aawistaa sitä sydämen rikkautta, nöyrää alttiutta Jumalaa kohtaan, ruumiillista ja hengellistä puhtautta, eläwää hurskautta ja pyhää Jumalan kunnioittamista, joka täytti tuon ulkonaisesti niin köyhän ja nöyrän „Herran piian" Nasaretista! Jokainenhan aawistaa sitä siweän sydämen hiljaista ja pyhää elämää, jota tämä köyhä Dawidin tytär eli, ennenkuin Jumala wa-

*) Ingmannin Raam. selit. VI.

litsi hänen Herran äidiksi! Ei Maaria ollut sellainen pyhä, jona katolinen kirkko häntä pitää. Hänkin tarwitsi wapahtajaa, niinkuin me. Mutta hän on, paremmin kuin kukaan muu Israelin tytär, nuoruudestaan saakka awannut sydämensä Jumalan suurille lupauksille ja käsittänyt Israelin ihanan toiwon **omaksensa.** Hän on kokonaan antanut itsensä Jumalalle, senpätähden Jumalakin tahtoi antaa hänelle niin suuren lahjan. Ja tässä suhteessa pysyy hän kaikkein neitseitten jalona esikuwana.

Erilainen ja kuitenkin samaa suuntaa on **Maaria Betaniassa.** Hän kohtelee Wapahtajaa „Herranansa" samallaisella sydämellä kuin hurskas Nasaretin neitsyt Jumalaansa. Mitä tämä uskoen toiwoi, sen näki Lasaruksen sisar toteentuneeksi ja omisti sen omakseen puhtaalla, hurskaalla, palawalla sydämellä, jota mailman saastaisuus ei ollut tahrannut, ja jossa, kuin kirkkaassa kuwastimessa, Kristuksen rakkaus sai kuwastua. Suhteellansa Wapahtajaan on hän tullut **ensimäiseksi todellisesti kristilliseksi neitseeksi,** jonka täydellinen juurikuwa hän myös sentähden on. Synkkinä hetkinä, jolloin tauti ja kuolema wierailee sisarusten luona, oli „Kristus, Jumalan poika" (Joh. 11: 27) heidän toiwonsa ja lohdutuksensa, jota he hartaasti odottiwat, jonka tykö he kiiruhtiwat (29 w.) etsimään liewitystä kaipuullensa. Onnen ja ilon hetkinä oli myös Herra heidän sydämensä ja ilonsa esineenä. Hänelle walmistetaan juhla-atria, joka tuottaa rakastawalle Martalle liiaksikin waiwaa; hänelle walmistaa hiljainen, aawistawainen Maaria „woiteen kallista nardusta", jota kalliimmalla woiteella ei ketään kuningastakaan liene woideltu. Tästä on päätetty, että Betanian sisarukset olisiwat olleet **rikkaita.** Mutta tekiwätkö he Herralle tämän uhrauksen, joka saatti opetuslapsetkin suuresti hämmästymään, tawarainsa runsaudesta, wai täytyikö heidän

panna siihen kaiken säästönsä, se ei muuta tämän teon tarkoitusta ja arwoa. He oliwat kuitenkin kaikista Israelin neitseistä rikkaimmat **sydämmellisestä rakkaudesta Herraa kohtaan.** Me näemme siis heissä toteentuwan Paawalin sanat: „Naimaton murhetta pitää siitä, ku Herran on".

Nähtyämme millainen kristillisen neitseen ihanne on, tahdomme tarkemmin tutkia apostolin sanoja ja ensiksikin katsella, mitä hän ajattelee niistä, jotka naiwat.

Kun apostoli lausuu nämät merkilliset sanat: „Nainut waimo murhetta pitää siitä, ku mailman on", ei hän sillä mitenkään tahdo sanotuksi, että awiosääty yleensä estäisi pyhitystä tahi olisi synnillinen ja ihmistä mailmalliseksi tekewä. Se olisi suuri erhetys ja wastoin Jumalan sanaa, jos naimattomuutta pidettäisiin pyhempänä ja Jumalalle otollisempana säätynä. Eikä apostoli Paawalin toistakaan lausetta 38 wärsyssä, jossa hän kirjoittaa isille heidän tyttäristään: „Sentähden joka naittaa, se tekee hywin; mutta joka ei naita, hän tekee paremmin", saa kukaan niinpäin käsittää, kuin korottaisi Paawali naimattomuutta yli awiosäätyä. Nämä molemmat Paawalin lauseet tarkoittawat lähinnä silloista aikaa, joka oli ahdingon aikaa (26 w.). Apostoli näki ne kowat ahdistukset lähenewän, jotka pian kohtasiwatkin ensimäistä kristillistä seurakuntaa. Ne weriset wainot, jotka pian sen jälkeen raiwosiwat Kristuksen kirkkoa wastaan, kuwaantuiwat jo selwästi hänen hengessään. Hän näki, että kristityt tulisiwat kowasti kiusatuiksi luopumaan Kristuksesta, kun kysymykseen oli tulewa Kristuksen tähden kärsiä wainoa, waiwaa, wankeutta, maanpakolaisuutta, jopa kuolema, usein kiduttawa kuolema. Hän tiesi, että kiusaukset ja kärsimiset tulisiwat sitä kowemmiksi, jota kiinteämmästi kristitty perheensiteitten kautta oli sidottu kotohon

ja tähän elämään. Hän tiesi että naineilla olisi elämän luonnollisia huolia siitä, „ku mailman on“, joista naimattomat olisiwat wapaat. Tässä mielessä täytyy meidän **etupäässä** käsittää apostolin sanat.

Mutta sitten on tosin tällä lauseella: „Nainut waimo murhetta pitää siitä, ku mailman on“, myöskin toinen mieli, joka sopii meidänkin aikamme oloihin. Paawali tahtoo sillä teroittaa lukijainsa mieleen sitä jokapäiwäisen kokemuksen totuutta, että naineilla kaikissa tapauksissa on enemmän huolia ja maallisia murheita, joista naimattomat owat wapaat. Kuinka monta tehtäwää, murhetta ja kärsimistä on perheenäidillä, joita ei neitsyt aawistakaan! Huolia elatuksesta, waatteista, miehestään, lapsistaan ja palkollisista; huolia kotona ja ulkopuolella kotoa. Emme silleen sano näitä naineitten tehtäwiä itsessään synnillisiksi! mutta koska ne tarkoittawat ulkonaista, maallista eloa, tätä mailmaa, niin käy äidille arwaamattoman paljon waikeammaksi, kuin neitseelle, kokonaan elää Herrassa ja Herralle, ja pitää siitä murhetta, ku Herran on.

Apostoli toiwoi siis, että Korintin kristityt neitseet, katsoen ajan ahdinkoa ja rakkaudesta Herraa kohtaan, mieluummin jäisiwät naimattomiksi. Syytä hänen toiwotukseensa, nimittäin wastaisten wainojen hätää, ei nyt enää ole olemassa. Ja saamme olla warmat siitä, ettei Paawali meidän nykyisille neitseille lausuisi tällaista toiwomusta. Mutta kuitenkin pitää wielä nytkin paikkansa se, mitä hän lausuu senaikaisille neitseille heidän **murheistansa**, ja niistä tahdomme wielä wähän puhua.

„Naimaton murhetta pitää siitä, ku Herran on“. Nykyisessä kieliparressamme kuuluisiwat nämä sanat tähän tapaan: **Neitsyt, naimaton kristillinen tytär, pitää huolta siitä, ku Herran on. Hänen henkensä ja ruumiinsa**

työskentelee pääasiallisesti Herran ja hänen valtakuntansa pyhän asian eduksi.

Apostoli lausuu tällä Korintin seurakunnan neitseille kaikkein kauniimman kiitoksen, mitä ajatella taitaa. Näitä sanoja kirjoittaessansa ajatteli hän warmaan mielessänsä niitä kristittyjä tyttäriä, joitten hän tiesi pääasiallisesti siitä pitäwän murhetta, miten kelpaisiwat Herralle, pitäwän mielitehtoisena työnään palwella hänen waltakunnassansa köyhiä ja sairaita, leskiä ja orpoja. Apostolin ei tarwinnut kehoittaa ja toiwoa että hänen seurakuntainsa neitseet **pitäisiwät murhetta** siitä, ku Herran on. Hän tiesi heidän sitä tekewän. Se oli näitten uudestisyntyneitten, Kristuksen rakkauteen juurtuneitten neitseitten luontainen halu, etteiwät tunteneet muuta rakkaampaa huolta ja pyrintöä, kuin sitä, miten kelwata Herralle. Ja niin sai Betanian Maaria monta kaltaistansa sisarta seurakunnassa. Tästä ymmärrämmekin, minkätähden tämä pieni apostolinen seurakunta oli niin woimallinen walta maailmassa ja kaikessa hiljaisuudessa, kaikissa kärsimisissä ja waiwoissa waikutti niin mahtawasti silloiseen yhteiskuntaan, että se sai woiton toisensa perästä, joka wähitellen toiseksi muutti, ja kristillisessä hengessä uudisti koko pakanallisen yhteiskunnan. Silloin oliwatkin juuri, — toisin kuin sittemmin — useimmat seurakunnan jäsenet **täysin** kristityitä. Miehet, waimot, nuorukaiset ja neitseet, kaikenikäiset, kilpailiwat rakkaudessa ja hartaassa alttiudessa Herraa kohtaan, kukin oli puolestansa oikea ja kokonainen kristitty, kukin pani woimansa, omituisen luonteensa ja lahjansa Herran palwelukseen. Siitäpä tulikin, että hengellinen elämä seurakunnassa ilmaantui runsaana ja monipuolisena, ja siunauksen ja uuden elämän wirrat seurakunnasta wuosiwat ulkopuolellakin olewiin.

Mikä waimowäen waikutus tässä kohden yleensä oli,

sen olemme jo osoittaneet kuwatessamme kristillistä perheenäitiä. Mutta warmaankaan ei neitseitten osuus tässä ollut wähin. Mitä apostoli näistä kerskaten kehui, se sittemmin toteentui ihanimmalla tapaa. Kun kristittyjen wainoomiset alkoiwat raiwota, muuttui moni muuten arka neitsyt uskonsankarikſi, joka mielen lujuudessa, waiwojen ja kidutusten kestämisessä, jopa kuoleman halweksimisessa woitti ijäkkäät, warttuneet kristityt. Kauneimpia esimerkkejä sen ajan neitseitten uskosta, rakkaudesta Herraan ja kuolemaan asti kestäwästä uskollisuudesta kertoo meille historia. Mistä saiwat he tämän woiman? Apostoli osoittaa sen meille näillä sanoilla: „He pitiwät murhetta siitä, ku Herran on!" Heidän sydämensä suhde Herraan oli heidän woimansa lähde.

Silmäilkäämme nyt siltä kannalta nykyisten neitseitten elämää ja katsokaamme millaiselta se edellisten rinnalla näyttää.

„Naimaton murhetta pitää siitä, ku Herran on". Saammeko me rajattomasti sowittaa tätä sanaa meidän neitseisin? Sopiiko tyttäreistämme, sopiiko useammistakaan kristityistä neitseistä missään seurakunnassa, antaa sellaista todistusta, että heidän ensimäinen, suurin ja ainoa huolensa olisi se, miten kelpaisiwat Herralle? Mutta kun katselemme jonkun maan suurta neitseitten joukkoa, jotka pyhässä kasteessa **pyhitettiin Herralle Jesukselle**, ja jotka ensi kerran Herran ehtoolliselle käydessään owat luwanneet olla uskolliset Herralle, joka on heidät lunastanut, — kun katselemme tätä suurta joukkoa, kuinka monta heistä **ylimalkain enää pitäwät murhetta** ijankaikkisesta autuudestansa? Kuinka moni, taikka kuinka harwa heistä sentään täydellä todella pitää murhetta siitä, ku Herran on! — Meidän täytyy tunnustaa, että arweluttawa eroitus meidän ja apostolisen seurakunnan neitseitten wälillä on ruwennut ilmaantumaan.

Joka wähänkin tarkastaa nuorten tyttöjemme elämää, sen täytyy sanoa, etteiwät useammat heistä, niin rikkaista kuin köyhistä, pidä rakkautta Herraan ja ijankaikkisten armon aarteitten etsimistä pääasianansa. Tosin on wielä nytkin joitakuita jaloja, hiljaisia tyttäriä, jotka pyytäwät Herran Jesuksen mielisuosiota; joitakuita, joitten suurin onni on olla Jumalan lapsia ja tietää Herran heitä rakastawan. Tästä me iloitsemme ja kiitämme Herraa. Mutta kuitenkin täytyy meidän walittaa: kuinka harwat owat he kuitenkin, niihin werraten, jotka luopuwat Herrasta ja kääntywät mailmaan!

Mutta owatko sitten nämä nuoret mailman lapset, jotka **eiwät pidä murhetta** siitä, ku Herran on, niin wallan murheettomia? Eiwät suinkaan! Heilläkin on huolensa, niinkuin kullakin ihmissydämellä täytyy olla. He pitäwät murhetta siitä, **ku mailman on,** — usein enemmänkin ja pahemmalla tapaa kuin naineet. Heidän nuorta sydäntänsä hallitsee turhuus, ihmissuosio, nautinnonhimo, weikisteleminen ja muut huonot halut, jotka estäwät heidät ajattelemasta joloja ajatuksia, saawuttamasta rauhaa ja totista onnea, ja jotka myös alati ajawat ja ahdistawat heitä. Kuinka surkean suuresti waikuttaakaan naisten turhuus nuoriin sydämiin! Jo ennen olemme siitä puhuneet. Ja turhuudesta kaswaa luonnollisesti weikistelemisenkin halu. Kuinka moni tyttö päiwän pitkään tuskin tietää muuta toimia ja muuta ajatella kuin sitä, miltä hän näyttäisi, mitä hänestä pidettäisiin, olisiko hän miellyttäwä! Mutta jos tämä tyttö tietäisi kuinka waarallinen sellainen tapa on, kuinka hän sen kautta halpenee Jumalan silmissä ja loukkaa jokaista ylewämielistä ihmistä; jos hän tietäisi kuinka hän sen kautta kadottaa ihanimman koristeensa, totisen kaunistuksensa, arwollisuutensa, niin hän warmaankin häweten tekisi parannuksen. Mutta

kuinka peljästyisikään moni tyttö, jos hän tietäisi, kuinka hän sen kautta suuresti wahingoittaa maallisen elämänsä onnea! Kuinka iloinen moni on, jos hän on woittanut sen tarkoituksen, johon hän tieten tai tietämättänsä on pyrkinyt, — jos hän on saanut **mieltymystä.** Semmoinen onni on hetkeksi usein suurikin. Mutta kuinka pian täytyy useimpien huomata, että heidän sattumalta tehty onnenkauppansa ei enää tydytä sydäntä! Kuinka paljon kärsimistä ja kurjuutta sitä useinkin seuraa! Jospa kaikki neitseet tunnustaisiwat ja uskoisiwat että heidän taiwaallinen isänsä on ennalta määrännyt heidän elämänsä tien ja jokaiselle, joka antaa itsensä hänen johdatettawaksensa ja hiljaisessa nöyryydessä odottaa häntä, walmistanut sellaisen maallisen onnen, joka on enimmän häntä tyydyttäwä. Jospa jokainen antaisi Herran pitää hänestä murhetta, niin olisi hänellä paras menestys, waikk'ei kaikki käwisikään juuri hänen tahtonsa mukaan. Isähän parhaiten tietää mikä on hänen lapsensa hywäksi. Mutta kuinka moni ihminen turmelee itsepäisillä, epäpyhillä toimillaan sen onnen, jonka Jumala oli hänelle aikonut, ja sentähden usein sywästi haawoittaa itseänsä! Ijankaikkisuus on kerran meille ilmoittawa että se tytär, joka eli kelwataksensa yksin Herralle, oli ja on olewa onnellisin, waikk'ei hänen osakseen tullut mailmassa mikään hurmoawa onni.

Mutta emme etupäässä saa syyttää näitä turhamielisiä ja weikistelewiä neitseitä syypäiksi heidän kewytmielisyyteensä. He owat juuri sellaisiksi kaswatetut. **Äidit** owat siihen pääasiallisesti syylliset. Pienestä pitäin täytyy monen lapsen huomata, että äiti keskittää kaiken turhamielisyytensä häneen, jopa nuhtelee häntä puuttuwasta turhamielisyydestä. Lapsuudesta saakka on tyttären oppiminen, että tärkeätä, jopa tärkeintä hänelle on, mitenkä hän esiintyy, itsensä käyttää, ja minkä waikutuksen hänen olentonsa tekee muihin. Siten

äidit useimmissa tapauksissa tekewät tyttäret Jumalan ja ihmisten silmissä luonnottomiksi ja johdattawat heitä kärsimisen, kurjuuden ja monen katkeran pettymyksen tielle.

Minkätähden on niin monta onnetonta awioliittoa tähän aikaan? Mikä syynä niin monen perheen lemmettömyyteen, kurjuuteen ja hajallisuuteen? Perustus on pantu useimman awiopuolison nuoruudessa. Yksin se tapa, millä he yhdistyiwät, ei saattanut hywää ennustaa. Kuinka usein on keskenäinen kunnioitus jo ennen awioliittoa kadonnut! Mutta missä kunnioitus on kadonnut, siinä ei rakkaudella enää ole sijaa. Emme ota puhuaksemme surettawista nuoruuden synneistä, emmekä niin monen nuoren tytön häpeällisestä itsensä alennuksesta, sillä emme tietäisi mitä enemmän walittaa, sitä suurta turmelustako, joka on suurempi kuin luullaankaan, wai sitä häwyttömyyttä, joka on tämän ajan langenneitten tyttöjen tuntomerkki. On monta paikkakuntaa, warsinkin tehdaskaupunkia, joissa useimmilla naisilla awioliittoa rakentaessaan on itsessään entisen riettaan elämän jäljet.

Sentähden onkin tosiaan jo aika ja aiwan paikallaan, että me lausumme wakaan herätyssanan äideille ja tyttärille. Jos äiti on perheen sydän ja luo sen luonteen, niin on tyttärien kaswatus sangen tärkeä. Jollaiset meidän tyttäremme owat, sellaisia tulewat perheetkin wastaisuudessa olemaan.

Mutta luokaamme nyt wielä kerran silmämme tutkisteltawaan raamatunlauseesen ja kysykäämme mitä Paawali sitten tarkoittaa sanallansa: „murhetta pitää siitä, ku Herran on".

Hän tarkoittaa sillä warmaankin etupäässä: **murhetta omasta sielusta.** Että oma sydän olisi Jumalan asumus ja yhä enemmän siksi tulisi; että se suojeltaisiin mailman

syntiseltä waikutukselta, että nuori sydän pysyisi puhtaana ja siwiänä sisällisessä elämässään, sen ajatuksissa, toiweissa ja haluissa: se on ennen kaikkea olewa kristillisen neitseen huolena. Kun Herra waatii jokaiselta kristityltä puhdasta sydäntä; kun se sana: „Autuaat owat puhtaat sydämestä: sillä he saawat nähdä Jumalan" on sanottu jokaiselle autuutta ikäwöiwälle ihmiselle, niin on se sanottuna myös aiwan erityisesti neitseelle. Sillä neitseeltä, jonka pitäisi oleman puhtauden kuwa, waatii mailmakin tässä suhteessa wieläkin enemmän kuin muilta ihmisiltä. Mutta todellista, totista ja täydellistä puhtautta ei ole olemassakaan, jollei sydän, tuo elämän keskus, tule puhdistetuksi ja puhtaana pidetyksi „kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta" pyhässä ja alttiissa rakkaudessa Herraa kohtaan. Sentähden on jokainen äiti ja jokainen tytär welwollinen pitämään murhetta siitä, että aina eletään pyhän ja kaikkitietäwän Jumalan silmäin edessä, ja että sydän on Herran pyhittäwän rakkauden hallittawana, että koko nuoruuden woima ja sydämen raikas elämä ja nuori into kokonaan omistetaan ja pyhitetään Herralle, niin että kaikki sen halut ja toiweet tarkoittawat Herraa ja koko ihmisen luonnollinen olo yhä enemmän tulee kirkastetuksi. Kun neitsyt etupäässä pitää huolta siitä, että kaikki, mikä hänellä on, olisi myöskin Herran, että juuri hän itse kokonansa jakamattomana olisi Herran omaisuus, niin on hän todella olewa kauniin ja jaloin kuwa, minkä Pyhä Henki luopi maan päällä. Hän on olewa se ihmiskunnan jäsen, joka on lähinnä Jumalan taiwaallista luomakuntaa, — lähinnä Jumalan pyhiä enkeliä. Jospa toki jokainen tyttö, joka tulee lukeneeksi nämä riwit, kehkaantuisi ryhtymään tähän työhön omassa itsessään, niin pian saisimme nähdä seassamme useita sellaisia jaloja, rakastettawia olentoja, jotka tunnustettaisiin taiwaallisen Isän istutuksiksi.

Tähän kristillisen neitseen pääasialliseeu huoleen tulee toinenkin, jok'ei suorastaan koske häntä, waan lähinnä hänen omaisiansa. Se on **osanotto äidin huoliin** kaikissa niissä tehtäwissä, jotka jo olemme luetelleet kristillisen perheen-äidin welwollisuudeksi. Silloin owat häntä lähinnä nuorempain sisarusten kuolemattomat lapsensielut, joista hänen tulee pitää murhetta, sillä he owat Herran omaisuus. Kuinka paljon pyhää ja autuaallista työtä onkin sillä neitseellä olewa, jonka sydän elää Jesuksen rakkaudessa! Kuinka usein puuttuu paljon waiwatulta äidiltä woimia ja aikaa työskentelemään pienokaisten kanssa niin ahkeraan kuin tarwitsisi! Joll'ei tytär käy käsiksi, niin jää tärkeä työ tekemättä. Lasten sydämet owat kuin kewäinen, äsken kylwetty kaswitarha, johon taiwaallinen isä pyhässä kasteessa on istuttanut ijäisyyden istukkeen — henkensä uuden elämän. Tätä istuketta eli tainta tulee puutarhurien, joiksi Jumala on asettanut wanhemmat, hoitaa, kastella ja rawita. Jos hoito laiminlyödään, niin pääsee rikkaruoho, jonka siemen uinailee sydämessä niinkuin luonnollisessa maassa, pian orastamaan ja tukahuttaa Jumalan istutuksen. Tässä pyhässä kaswitarhan työssä tarwitsee äiti usein apua, ja hänen tyttärensä owat ne luonnolliset auttajat, jotka Jumala on siksi määrännyt. Jos tytär ensinnä jalon, kristillisen äidin johdannolla on tottunut tähän työhön, niin on hän pian siinä löytäwä iloa, huwia ja ihanaa tyytyäistä, kun hän saa nähdä, kuinka nuoret sydämet owat alttiit Wapahtajan rakkautta ja ijankaikkisen elämän opetuksia wastaanottamaan; kun hän saa nähdä kuinka lapsen sydän yhä enemmän awauu ja herää käsittämään sisällistä onnea ja iloa, jota enemmän se saa hengittää taiwaan autuaallista ilmaa. Myöskin äidin työskentelyyn kodon ulkopuolella oleskelewien perheenjäsenten hywäksi tulee tyttären ottaa osaa. Me sanoimme

että äidin tulee rukoilla heidän puolestansa, niinkuin Moses rukoili sotaa käywän Israelin puolesta. Moses wäsyi, ja niin usein kuin hän laski kätensä alas, woitti Amalek. Hän tarwitsi sentähden auttajia, jotka tukiwat hänen käsiänsä. Samoinpa tarwitsee myös äitikin tukea, tehdessään pyhää rukouksen työtä mailmalla olewien omaistensa puolesta. Kuka woi häntä siinä paremmin auttaa kuin tytär, joka on hänen luonansa? Kuinka kallisarwoinen koulu onkin tämä olewa tyttärelle itselle, kun hän wuorostaan tulee puolisoksi ja äidiksi! Neitseestä, joka sellaisesta koulusta lähtee, tulee warmaankin uskollinen, kristillinen, kelpo puoliso ja äiti. Monen tyttären täytyy tosin jo pienestä pitäin olla apuna perheen jokapäiwäisissä askareissa. Hänen täytyy usein hoitaa ja waalia nuorempia lapsia ja useinkin ennen aikaa toimittaa raskasta piian palwelusta. Hänen täytyy jo lapsekkaana olla apuna kantamassa perhekunnan ristiä, hätää ja kuormaa. Mutta jos tytärtä wain maallisesti, jopa ylönmäärinkin rasitetaan, jos'ei hänen nuori sydämensä saa haluta ja toiwoa muuta kuin maallista ja katoowaa, joll'ei hän näe korkeampaa päämäärää elämällensä kuin tämän mailman huolineen: niin alenee mieli ja pyhän rakkauden tuli Herraan sammuu. Kuinka ikäwä, autio ja tyhjä onkin monen tyttären elämä pienuudesta saakka, sentähden että paljasten maallisten huolten tähden, jotka tulewat hänen osallensa, oikea päähuoli, nimittäin murhe sielusta, unehtuu. Ja kuitenkin on olemassa keinoja, joilla tyttärenkin elämä saataisiin kirkastetuksi ja todellisesti onnelliseksi.

Mutta meidän täytyy wieläkin laajentaa neitseen murheenpitopiiriä. Murheenpitoon siitä, ku Herran on, tulee meidän lukea myöskin **diakonissapalwelus** ulkopuolella kotoa, köyhän, sairasten, leskien ja orpojen oppiminen, — palwelus lähetyksessä ja lähetyksen hywäksi. Kuinka paljon

tehtäwää onkaan kaikilla näillä aloilla! Mutta kuka on tämän tekewä, jolleiwät neitseet siihen ryhdy? Jos meillä olisi enemmän todellisesti kristillisiä neitseitä, jotka pitäisiwät murhetta Herran asiasta ja sydämissään tuntisiwat Kristuksen pyhän rakkauden waatimista, niin kotimaassa moni yhteiskunnan werinen haawa sidottaisiin, moni kipu liewitettäisiin ja moni tuska saisi lohdutusta; niin myös pakanalähetyksen toimi paremmin edistyisi, kun se saisi kotomaasta suurempaa kannatusta. Tämä työskentely sairasten, hyljättyjen ja haaksirikkoon joutuneitten hywäksi seurakunnissa samoin kuin palwelewa apu pakanalähetyksessä on — sitä tahdomme mieleen teroittaa — aiwan erityisesti kristillisten neitseitten tehtäwä. Kukahan muutoin olisi tämän työn tekewä? Harwoin joutuwat siihen äidit, nekään, jotka mielellään harrastaisiwat tätä asiaa. Heidän työalansa on perheessä ja se waatii enimmäkseen kaiken heidän woimansa ja aikansa. Miehillä ja nuorukaisilla on samoten enimmiten sellainen työ, jossa heidän täytyy toimia kaiken päiwää. Ja sentähden hywin harwat todenteolla työskentelewät kotomaisessa lähetyksessä tai kannattawat awullansa pakanain käännyttämistä, waan yleensä tapahtuu se laimeasti, ainoasti poikkeuksena ja erityisesti sattuwista syistä. Useimmille ihmisille on sellainen pyhä työ ijäisyyttä warten ainoasti siwuasia, tai eiwät ne siihen ensinkään ryhdy. Mutta jos nämät työt owat suoritettawat, ja tehtäwät sillä pontewuudella ja wakawuudella, jota asian tärkeys waatii, niin täytyy jonkun täydellä todella käydä siihen käsiksi. Ja waikka jokainenkin kristitty on welwollinen olemaan työntekijänä Herran wiinamäessä, niin owat kuitenkin neitseet ensikädessä kutsutut näihin erityisiin töihin. Se on olewa heidän huolensa pyhä ja rakas esine. Jota enemmän meidän neitseet jälleen harrastawat tätä murheenpitoa Herran asiasta, sitä

enemmän iloa ja tyytyystä he siitä saawat, ja turhat huolet yhä enemmän katoowat heidän omaksi ja omaistensa onneksi.

Mutta palatkaamme Jakobiin, josta meillä wielä on paljon kuultawaa ja opittawaa.

3. Uskollinen palwelus ja sen palkka:

(Palkollisille).

Mutta hän sanoi hänelle: sinä tiedät, kuinka minä olen palwellut sinua: ja kuinka paljo sinun karjaas on minun haltuuni annettu. Sinulla oli wähä ennenkuin minä tulin, mutta nyt se on paljoksi kaswanut, ja Herra on siunannut sinun minun jalkajuonteni kautta. Koska minä siis oman huoneeni parasta katson? 1 Mos. 30: 29. 30.

Minä olen ollut sinun tykönäs jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja sinun lampaas ja wuohes ei ole hedelmättömät olleet: ja en ole minä syönyt oinaita sinun laumastas. Enkä ole tuonut sinulle pedolta haaskattua, mutta minun piti sen maksaman, sen olet sinä minun kädestäni waatinut: niin myös mitä ikänänsä sinulta päiwällä eli yöllä wa:astettu oli. Päiwällä on minun helle wäsyttänyt, ja yöllä wilu: ja uni on paennut minun silmistäni. Minä olen jo kaksikymmentä ajastaikaa ollut sinun huoneessas, neljätoistakymmentä ajastaikaa palwelin minä sinua kahden tyttäres tähden, ja kuusi ajastaikaa sinun laumas tähden: ja sinä olet muuttanut minun palkkani kymmenen kertaa. 1 Mos. 31: 38—41.

Jakob palweli siis Labania kaksikymmentä wuotta. Olla palwelija ei ole suinkaan hupaista, etenkin jos tietää syntyneensä parempaa onnea nauttimaan, tai jos pienestä pitäin on rikkaan miehen poikana ollut taitamattoman äidin helliteltäwänä ja nurintapaisesti kaswatettu, niinkuin Jakob.

Ja wielä waikeammaksi käy, jos täytyy palwella **Labanin** kaltaista, kunnotonta miestä, joka woitonpyyntöisesti ja kowasti kohtelee palkollistansa. Kuinka jalolta näyttää meille Jakob, joka 20 wuotta pysyy Labanin palweluksessa pyytämättä muuta palkkaa kuin puolisoa! Ihmisen totinen arwo ei ilmaannu hänelle itselle eikä muillekaan onnen päiwinä, waan wasta murheitten ja nöyrytysten ajalla, eikä se osoita itseänsä sanoissa, waan työssä. Jakobin ei olisi ollut pakko palwella, hän oli rikkaan miehen, ruhtinaan poika. Mutta hän tunsi ja tunnusti elämänsä kohtalossa Jumalan johdatuksen, nöyrytti itsensä, rupesi palkolliseksi ja kesti kowaa palwelusta niin kauan kärsiwällisesti, kunnes Jumala antoi hänelle luwan jättää tämän ikäwän paikan. Jakob ei ollut itsekäs, ylpeä ja laiska palwelija, waan palweli uskotonta Herraa esikuwaksi kelpaawalla uskollisuudella ja alttiudella. Kuinka suuri merkitys onkin näillä sanoilla: „Päiwällä on minun helle wäsyttänyt, ja yöllä wilu: ja uni on paennut minun silmistäni. Minä olen jo kaksikymmentä wuotta ollut sinun huoneessas". Ja me woimme arwata kuinka waiwalloinen tämä elämä oli! Itämaan polttawan auringon paistaessa käyskelee hän Mesopotamian laajalla lakeudella, kärsii päiwällä myrskyjä, sadetta ja rankkailmaa, yöllä pakkasta, taistelee petoja wastaan, walwoo yöt päiwät karjalaumaansa, syöttää, juottaa, suojelee, hoitelee herransa lampaita ja karitsoja itsensä kieltäwällä rakkaudella. Näin palwelee hän kaksikymmentä wuotta nurisematta, walittamatta. Kymmenen kertaa muutetaan ja wähennetään hänen palkkansa, ja waieten antaa hän sen tapahtua. Hän tuottaa siunausta herransa huoneesen, hän näkee kättensä alla herransa laumat kaswawan, hän tekee köyhän Labanin wähitellen rikkaaksi mieheksi ja pysyy kuitenkin nöyränä, hiljaisena, uskollisena, kadehtimatta. Hän ei saa mitään kiitosta uskollisuudestaan,

päinwastoin usein tylyä kohtelua ja pysyy kuitenkin palweluksessaan, pysyy siinä yhtä alttiina ja uskollisena 20 wuotta!

Mikähän piti Jakobia pystyssä sellaisessa raskaassa elämässä päiwästä päiwään, wuodesta wuoteen? — Niin, jos tähdet, jotka neljätuhatta wuotta sitten yhtä hiljaisina ja ystäwällisinä kuin nytkin silmäiliwät niitä seutuja, woisiwat puhua mitä he siellä muinoin näkiwät, — niin ne kertoisiwat meille, paitsi Jakobin ulkonaisen elämän kaikista kärsimisistä ja tuskista, myöskin hänen sisällisestä elämästään, sen jaloudesta ja kunniasta. Ne wiittaisiwat wälisti tänne, sanoen: „Tässä kaswoi ammoisina aikoina yksinäinen palmupuu, jonka hatarassa warjossa Jakob usein miettien seisoi, jonka runkoon nojaten hän monena yönä wartioitsi lepääwiä laumojansa; tuolla on hän rukoillut, tuolla on hän itkenyt, tuolla on hän rauhoittanut sydämensä kotiikäwän ijankaikkisen Jumalan edessä, tuolla on hän walittanut monta monituista waiwaa, tuolla saanut paljon lohdutusta ja rauhaa, tuolla on hänen Jumalansa suosiollisesti katsonut häneen, häntä wahwistanut ja siunannut, tuolla oli hänen woimansa salainen lähde, — pyhä paikka!

Mutta Jakob ei ainoasti hurskaana miehenä saattanut Labanin huoneelle siunausta, waan hän on myöskin sieltä wienyt paljon siunausta mukanansa. Jumala on suosiolla katsellut hänen palwelustansa ja siunannut häntä. Hän sai rikkaana miehenä palata kotimaalle. Jos hän pienenä isänsä teltissä oli kuullut Jumalan uskollisuudesta ja laupiudesta, niin sai hän nyt murheensa päiwinä itse elämässään kokea ätä Jumalan uskollisuutta ja hywyyttä. Wanhemmalla ijällänsä ei hän suinkaan milloinkaan olisi suonut tätä pitkää, raskasta muukalaisuusaikaa olemattomaksi.

Labanin sopi puolestaan pitää itseänsä onnellisena, että hän oli saanut sellaisen palwelijan huoneesensa, että hän

niin kauan sai pitää häntä palweluksessaan. Labanin ansio ei se ollut, eikä hän siitä kiittänytkään. Että uskollinen palwelija on Jumalan armo ja lahja, se ei näy hänen mieleensä milloinkaan johtuneen. Hänellä ei ollutkaan Jumalan mieltä, muutoin olisi hänen täytynyt tuntea ja Jakobille osoittaa sitä, mitä Paawali sittemmin kirjoittaa Kolossilaisille 4 luw. 1:ssä wärsyssä: „Isännät, se kuin oikeus ja kohtuus on, niin osoittakaat palwelioille, tieten että teilläkin on Herra taiwaissa". Jos Labanin ja Jakobin keskinäinen wäli kaksikymmentä wuotta pysyi jotenkin sowinnollisena, oli se pääasiallisesti Jakobin ansio. Hänen uskonsa, hänen rukouksensa, hänen nöyryytensä tunnustaessaan Jumalan johdatusta, hänen hiljaisena pysymisensä pitkänä, raskaana koetusaikana auttoi häntä nurkumatta kärsimään kaikki wääryydet. Hän teki palweluksensa **niinkuin Herralle, eikä niinkuin ihmisille.**

Jospa nykyiset palkolliset käyttäisiwät Jakobin esimerkkiä hywäksensä! Palkollisten ja haltijain keskinäiset wälit owat meidän aikanamme käyneet enimmäkseen niin wastenmielisiksi ja kylmiksi, etteiwät ne milloinkaan ennen ole olleet sellaisia, ja kaikkialla tuntuu siltä, ett'ei ne sillensä woi jäädä. Palwelijat kaipaawat perheissä rakkautta, sydämellisyyttä, luottamusta, kaipaawat perhe-elämää, he tuntewat itsensä wieraiksi. Haltijat taas walittawat palkollisten uskollisuuden, ahkeruuden, järjestyksen ja nöyryyden puutetta, he hawaitsewat perheessänsä sellaista ainesta, jota ei saa soweltumaan perhe-elämään. Tosin on wielä molemmanpuolisia poikkeuksia, mutta ne owat harwat. Molemmat, sekä haltijat että palkolliset, jotka tarwitsewat toinen toistansa, kärsiwät yhtäaikaa kipeätä tuskaa, ja elämä, jonka sopisi olla ystäwällistä ja suloista, käy kowaksi waiwaksi, jota ei woi kärsiä.

Kenenkä on tässä wika? Tietysti aina toisen puolen. Haltijat syyttäwät palkollisia ja päinwastoin. Mutta itse asiassa on molemmissa wikaa ja taas monessa yksityisessä kohdassa ei kenessäkään, waan niissä ajansuhteissa, joissa elämme. Me olemme jo tätä ennen usein osoittaneet isille ja äideille heidän welwollisnutensa, sentähden tahdomme tässä wielä lausua ainoasti **lyhyen neuwon palkollisille.** Koska jokainen ihminen tässä mailmassa on palwelija tawallansa, eikä palweleminen ole mikään häpeä waan kunnia, warsinkin sittenkun Wapahtajakaan ei tullut „että häntä piti palweltaman, mutta että hän palwelisi", niin on myös moni lukija, waikk'ei hän olisikaan tawallinen palkollinen, ehkäpä saawa siunausta tästä luwusta.

Tärkein ja tarpeellisin oppi, jonka Jakobin käytös palweluksessa meille antaa, on minusta se, **että katsomme Herran asettaneen meitä siihen kutsumukseen, jossa olemme.** Tämä usko huojentaa monta kuormaa ja auttaa meitä niin sanoaksensi kaikissa. Kun lapsen täytymyksestä on jättäminen koto, ansaitaksensa wieraan palweluksessa leipänsä, niin onhan selwä, ettei lapsi omatahtoisesti ole siihen tilaan itsensä saattanut. Jumala jakaa kullekin osansa, waikka enimmäkseen ihmisten wälityksen kautta. Senpätähden monen lapsen, niinkuin Jakobin, täytyy palwella, waikk'ei hän ole kaswatettu palwelemaan. Jokainen, ku paikkaa hakee, pyytää myös „sopiwaa paikkaa". Ja se paikka, jonka itse walitset, harwoin, jopa hywinkin harwoin tyydyttää sinua täydellisesti. Ihminen kuwailee asiata mielessään toisellaiseksi, kuin m iltä se todellisuudessa läheltä katsoen näyttää, tai on hän luullut löytäneensä sellaisen paikan, jossa olisi paljasta waloa eikä warjoja ollenkaan, ja jossa ei mitään raskasta ja wastenmielistä kohtaa olisi olemassa. Unhoitetaan kokonaan että **kaikkialla maan päällä** on muukalaisuuden

waiwa, ja että täydellistä onnea, lepoa ja rauhaa, iloa ja autuutta on etsittäwä taiwaassa. Joka wain tyyneesti miettii, on huomaawa, että waikka hänen palweluksensa on sanomattoman waikea, on sillä kuitenkin monta hywää ja suloista puolta. Mutta tyynettä asiain harkitsemista ei tawallisesti tapaa nuorukaisissa tai neitseissä. Hywät kohdat jääwät tawallisesti huomaamatta, sentähden ett'ei kaikki käy mielin määrin, mutta kaikki, mikä on wastenmielistä, pistää aina silmiin, ja olot tuntuu sitä ikäwämmiltä, jota hupaisemmiksi niitä ennalta oli odotellut. Alakuloisuus, nulous ja pikaisen muuttamisen halu owat luonnolliset seuraukset tästä. Muutetaan paikkaa. Uudessa paikassa ei ole samoja warjopuolia kuin edellisessä, sen palkollinen kohta ensi päiwinä ilolla tunnustaa; mutta pian ilmaantuu toisia wastuksia, joita ei ollenkaan ole ajatellut, ja jotka käywät waikeammiksi kuin entiset. Muutetaan taas, koska on tullut kuuluwille parempi paikka. Täällä olisi nyt kentiesi kaikki sinun mielesi mukaista; mutta katso! täällä **et sinä** ole mielenmukainen. Sinulta waaditaan enemmän kuin woit; tehdään pikainen loppu jutusta, tällä kertaa saat sinä eron. Mutta sinun täytyy kuitenkin hakea paikkaa. Minkälainen on se olewa? Emme tahdo kuwata sitä, waan sanomme ainoasti, että **aina kieriwä kiwi ei saa sammaltua.** Palkollinen, joka monasti wuodessa muuttaa, joutuu wihdoin sille kannalle, ettei hänellä ole yhtään eheätä pukua. Tämä on kurjaa elämää itseesi nähden, puhumattakaan siitä häiriöstä, jota tuotat palweluspaikkoihisi. Kuinka aiwan toisin olisi käynyt, jos sinä olisit tehnyt niinkuin Jakob, jos ensimäisessä paikassa olisit itsellesi sanonut: „Minä olen muukalainen wieraassa maassa, jossa ei oltawat ole niinkuin kotomaassa; minä olen siinä mihinkä Jumala on tahtonut minua asettaa; tässä tahdon pysyä, kunnes Jumala minun käskee menemään muualle, minä olen

hänen koulussansa ja tahdon oppia mitä hän panee tehtäwäkseni. Jos joka päiwä olisit, niinkuin muinoin Jakob, rukouksella pyhittänyt wieraan paikan, jos olisit pyytänyt woimaa ja lohdutusta — kuinka aiwan toisin olisi käynytkin. Jumalasi olisi sinua siunannut ja sinä olisit ollut huonekunnalle siunaukseksi. Jumala on määrännyt sinulle sen paikan, jossa olet, jos sitte sen uskot tai olet uskomatta. Jos uskot, ja tahdot saada Jumalan siunausta, niin et saa koulusta karata, et saa jokaisen wastuksen tähden koota tawarasi ja mennä matkaasi, et saa Jumalallesi sanoa: „Sinä olet tosin katsonut parastani tässä paikassa; mutta minulle ei se ole mieleen, sentähden menen hakemaan parempaa". Mihin Jumala meidät asettaa, siinä on meillä siunaus, waikka meitä waikeuksiakin kohtaisi, niinkuin muinoin Jakobia. Jumala tosin ei aseta meitä aina mieluisimpiin paikkoihin, kaikkein wähimmän tekee hän sitä kaswatuksemme alussa. Mutta jokainen, ku pysyy hiljaisena hänen edessänsä, jokainen, ku seuraa häntä uskollisesti kuuliaisena, on wihdoin huomaawa, että Herra on „**hywä paimen**". Pyhä raamattu sanoo elämäämme sodaksi ja kilwoitukseksi; ja se se onkin. Elämä on usein wakaa, kowa taistelu. Mutta se on myös tärkeä, siunausta tuottawa taistelu, joka palkitsee waiwan. Mutta siinä ei saa sotamies pa'eta eli mennä tiehensä. Sotamies rauhan aikana on kaunis nähdä, mutta hyödytön. Kristityt owat usein mielellään sotamiehiä — rauhan aikana. Kuinka monta woittoa saisimme, jos kaikin ottaisimme muistaaksemme tämän yksinkertaisen totuuden: „Jumala on minun tähän asettanut, tässä minä pysyn, kunnes hän kutsuu minun pois!" Mutta tähän tosin tarwitaan tahtoa, warsinkin **pyhitettyä** tahtoa, ei lihallista, waan sellaista tahtoa, joka pyytää Jumalalle kelwata ja häntä kuulla, ja joka tunnustaa onnensa olewan Jumalan tahdon noudat-

tamisessa. Jakobin täytyi kauan odottaa, mutta wihdoin tuli Jumalan sana täynnä suosiota ja armoa ja sanoi hänelle: „palaja sinun isäismaalle, ja sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas". 1 Mos. 31: 3.

Tulee kerran hetki Herran,
Joutuu apu tehokas.
Tuskin luulet kun jo tulet
Häpeemähän huolias.

Toinen kohta, jonka Jakobin käytöksestä palweluksessa tahdon tuoda esiin, on se, **että hän tuotti siunausta Labanin huoneesen.** Hän sai sentähden wihastuneelle Labanille rohkeasti sanoa: „Herra on siunannut sinun minun jalkajuonteni kautta". Eikö ihmiselle ole suloista tietäessänsä, että Jumala hänen kauttansa siunaa hänen lähimäisiänsä? Totisesti on se ihmisen kaunihin kiitos. Mutta joka tahtoo olla toiselle siunaukseksi, hänen täytyy itse samalla olla „Herran siunattu", hänen täytyy joka päiwä itse ottaa wastaan siunausta Jumalalta, jolta kaikki hywä anto tulee. Joka ei itse joka päiwä rukoillen asetu Jumalan siunaawain kätten alle, hän on kulkewa köyhänä mailmassa, saamatta ja tuottamatta siunausta. Ja wielä yksi asia. Emme woi seurustella muitten kanssa, waikuttamatta heidän elämäänsä. Joll'emme ole muille siunaukseksi, niin tulemme kiroukseksi. Joll'ei palkollinen tuota perheesen siunausta, tuottaa hän warmaan sille kirousta. Mutta kuinka tärkeätä onkin meidän sekä maalliselle että erittäinkin ijankaikkiselle elämällemme, lewitämmekö siunausta wai kirousta ympärystöömme! Ijankaikkisuus on sen tuopa ilmi! Wai luuletko sen aiwan yhdentekewäksi, tuotatko siihen perheesen, jonka palwelukseen rupeet, järjestystä, lewollisuutta, rauhaa, sydämellisyyttä, waiko epäjärjestystä, rauhattomuutta, riitaa ja häiriötä? Luuletko

sen wähäpätöisekst, saawatko lapset, jotka owat sinun hoidettawanasi, sinulta oppia rakkautta, sydämellisyyttä, jumalallista rauhaa, sitä „mikä rakastettawaa on, mikä hywältä kuuluu", wai saawatko sinusta seuraksensa nurisewan, ynseän, walheellisen ja pahan ihmisen? Jos wähänkin ajattelee, niin tulee täydellä todella huomaamaan palkollisten suurta waikutusta ja edeswastausta, erittäinkin piian, joka ottaa osaa perheen sisälliseen elämään. Sellaiseen perheesen, jossa rauhattomuus wallitsee, woipi hän tuoda rauhaa; mutta missä jo rauha asuu, siinä woi hän sitä sywästi häiritä.

Mutta, arwelet, kuinka woin minä siinä rauhaa pitää tahi sinne rauhaa tuoda, **jossa parhaimmallakin tahdolla on mahdoton olla ihmisten mieleen?** Tähän palkollisten wanhaan walitukseen löytyy hywin yksinkertainen parannuskeino; käytä sitä, niin olet pian näkewä, että se auttaa. **Pyydä täydestä sydämestä töissäsi kelwata kaikkitietäwälle Jumalalle,** niin sinä olet saawa kaikki ihmiset, kiusallisimmatkin, tytymään. Jakob tiesi tämän totuuden isoisältänsä Abrahamilta, jolle Jumala oli sanonut: „Minä olen sinun kilpes ja sangen suuri palkkas. Waella minun edessäni ja ole wakaa". Tämä oli Jakobin elämän salaisuus, ja siitä wuoti hänelle siunausta. Hän ei palwellut Labania, waan Jumalaa. Tämän totuuden julistaa myös Paawali kauniisti lausuessaan palwelijoille Kolossissa: (3: 23,24). „Kaikki, mitä te teette, se tehkäät sydämestänne, niinkuin Herralle, ja ei ihmisille. Ja tietäkäät, että te saatte Herralta perimisen palkan; sillä te palwelette Herraa Kristusta". — Tehkää kaikki sydämestä, tehkää kaikki niinkuin Herralle, kuinka yksinkertainen neuwo! „Sydämestänne": Minä uskon, että ne perheet owat harwat, jotk'eiwät rakasta ja hywästi kohtele palweluspiikaansa, kun huomaawat ja näkewät, että hän tekee työnsä sydämestään, s. o. sydämellisellä rakkaudella

ja hartaudella, myös silloin, kun hän tekee tehtäwänsä puutteellisesti. Kun näkee mieltymystä työhön, hywää tahtoa ja rakkautta, siinä on jokaisella iloa ja myös kärsiwällisyyttä. Mutta missä sitäwastoin mieltymys, hywä tahto ja sydämellinen alttius puuttuu, siinä ei milloinkaan synny hywää, siunattua wäliä haltijain ja palkollisen kesken, waikka palkollinen oiwallisestikin toimittaisi tehtäwänsä. Mutta wieläkin tärkeämpi on toinen puoli apostolin neuwosta: „Tehkää kaikki niinkuin Herralle". Älköön siis työntekosi olko silmäinpalwelusta ihmisille kelwataksesi, waan tee työtä Jumalan pelwossa kaikkitietäwän Jumalan edessä ja rakkaudesta Herraan Kristukseen. Se on wanha kokemus, että useimmiten ensi wiikoilla haltijain ja palwelijain wäli on parempi kuin sittemmin. Tämä asia on todistettu sananlaskun wertauksena: „Uusi luuta tekee puhtaan jäljen". Mutta minkätähden? Tai paremmin: minkätähden kuluu luuta niin pian ja käy risaseksi? Luulen tämän raamatunlauseen antawan meille siihen selityksen. Syynä siihen on se, ett'ei pyydetä kelwata Herralle, waan ihmisille, ja senkautta tehdään silmäinpalwelusta, waikka usein tietämättäkin. Mutta ihmisten mielistely on kuin olkituli, joka ei kauan kestä, waan usein jo ensi erhetyksestä ja wäärästä käsityksestä alkaa sammua. Joka ihmisille kelwataksensa tekee työnsä, ei ole kauan tytywä hywiinkään ihmisiin. Sillä eihän ihmiset ole enkeleitä. Ken wain palkan tähden toista palwelee, hän pian wäsyy ja luulee työstänsä saawan huonon palkan. Monta tointa tekee hän wastenmielisesti, koska aina se ajatus häntä kiusaa, ettei hän saa siitä palkkaa. Ja totisesti, jokainen, ku meidän aikaan ei työstänsä tunne saaneensa tai ei odota korkeampaa palkintoa kuin wuosipalkkansa, tuon maallisen makson, on saanutkin palweluksestansa huonon palkan, on surkuteltawa, ei woi ilolla tehdä työtä, ja hänen täytyy tulla nurisewaksi ja

laiskaksi palwelijaksi. Aiwan toisellainen mieli on sillä olewa, joka tietää olewansa Herran palweluksessa ja katsoo kaikki tehneensä Herralle. Silloin on myös Herra olewa apuna, antawa woimaa ja siunausta, kärsiwällisyyttä ja nöyryyttä, ei muutamiksi wiikoiksi, waan ainaiseksi. Herra on wakuuttawa hänen sydäntänsä siitä, että uskollisella palweluksella on toinenkin palkinto, kuin rahapalkka. Palwelija, joka tekee työnsä niinkuin Herralle, tietää ja on pian omin silmin näkewä, että Herra on paras palkanmaksaja, ettei Herra jätä palkitsematta pienintäkään työtä, joka hänelle tehdään, ei pikarillista kylmää wettä, jonka joku rakkaudessa taritsee.

En saata olla mainitsematta yhtä nykyisten palkollisten waarallista heikkoutta; tarkoitan, näet, sitä että, huolimatta haltiawäkiensä kristillisestä tai epäkristillisestä mielen laadusta, mieluummin menewät palwelemaan rikkaita ja ylhäisiä, kuin köyhiä ja alhaisia perheitä. Sanon sitä waaralliseksi heikkoudeksi. Hämmästyen kysynet, tarkoitanko täyttä totta!? Wastaan rohkeasti: tarkoitan **niinkin.** Kuulepas kärsiwällisesti minua wähäsen, minä tahdon suoraan lausua sinulle ajatukseni, ja lopulla olet hawaitsewa, ettei se olekaan niin perin järjetön. Hywin käsitän, että palkollinen mieluummin palwelee rikasta kuin wähäwaraista perhettä. Rikkaissa paikoissa on yleensä parempi palkka ja wähemmän työtä, useampi palkollinen ja enemmän joutoaikaa, parempi ruoka, mukawammat huoneet, wilkkaampi elämä ja huwia, eikä tarwitse olla niin turhan tyystä kaikessa, puitten pitelemisessä, walon käyttämisessä; elämä on kaikin puolin hupaisempi ja hyötysämpi kuin waratomissa perheissä, jotka monta henkeä kohti woiwat pitää wain **yhden** piian; joiden täytyy ahkerasti työskennellä ja pitää tarkkaa taloutta, ottaa waari jokaisesta kynttilän pätkästä, maksaa wähempää palkkaa, syödä huo-

nompaa ruokaa, asua ahtaammalla j. n. e. — sanalla sanoen: jos täytyy palwella, niin palwelee hän sitä mieluummin rikkaan kreiwin kuin käsityöläisen perheessä. Tämähän on niin luonnollista, niin inhimillistä ja yleistä, että täytyy peljätä joutua naurun alaiseksi, jos sitä rohkenee wastustella. Mutta sittenkin! tämä ei ole hywä sydämen halu; se on waarallista ja wahingollista. Tämän wäitteeni wahwistukseksi en tahdokaan tällä kertaa ensi kädessä raamatun kannalta asiata harkita, en tahdo ruweta selwittämään, että myös tähän kohtaan soweltuwat Jesuksen sanat: „sen kuin te olette tehneet yhdelle näistä wähemmistä, sen te teitte minulle", että Jumala erityisesti katsoo alhaisten ja mailmassa ylönkatsottujen puoleen siunaten heitä, että enkelit taiwaassa warmaan iloitsewat, kun uskollinen piikatyttö, niinkuin omainen ainakin, auttaa köyhää ja rasitettua perheenäitiä reippaasti kantamaan raskasta kuormaansa; me tahdomme katsella asiaa wain ulkonaisen maallisen hyödyn kannalta, tullaksemme tietämään, ettei piikatytön elämässä kaikki ole kultaa, ku kiiltää.

Ajattelekin mielessäsi tyttöä, joka 10—15 wuotta on palwellut rikkaassa perheessä. Hänellä oli hywä paikka ja hauska elämä, hän oli aina puhtaissa, jopa siewissäkin waatteissa, piti ylhäistä elämää, onpa pannut jotain säästöönkin, waikk'ei niin paljon kuin sopisi luulla, sillä paremmat waatteet, koristeet y. m., maksoiwat koko lailla; mutta yhtäkaikki on hän pannut jotain säästöön, ehkäpä enemmän kuin se tyttö, joka aina palweli warattomia ja alhaisia. Wihdoin menee hän naimisiin, tai pysyy hän — naimatonna. Jos hän pysyy naimatonna, niin sekään ei aina ole niin suloista. Sillä eihän tyttö synny maailmaan ollaksensa täällä wain palweluspiikana, waikka tämäkin kutsumus woipi olla hywä, kun se tulee pyhitetyksi rakkaudella Jumalaa kohtaan. Waan

tytön lähin ja luonnollisin kutsumus on joutua puolisoksi ja äidiksi. Joll'ei nyt tuo hieno palweluspiika joudu tähän säätyyn, niin on se, waikk'ei hänelle itselle, niin kumminkin muille, helposti ymmärrettäwä asia. Kuka hänen naisi? Kreiwin poika sitä ei tee, ja arka, nuori käsityöläinen, joka aikoo omaa taloutta perustaa, ei uskalla. Hän ei pelkää ainoastaan „rukkasia", waan, ehkä wäärinkin, että hemmoteltu tyttö ei oikein sowi hänen yksinkertaisiin oloihinsa. Hän ottaa mielummin tuon toisen tytön, jonka hän näki niin reippaasti ja iloisesti toimiwan, pesewän ja lakaisewan. Hän ajattelee: tämä tyttö on terwe eikä hemmoteltu, on ahkera, kohtuullinen, waatimaton, osaa kaikkea mikä on yksinkertaisessa taloudessa tarpeen, ja tekee kaikki mielellään. Niin ajattelee selwäjärkinen kunnon nuori mies. Ken tahtoo häntä siitä moittia?

Mutta hienon palweluspiian saattaa toisinkin käydä. Eiwät kaikki jää naimattomiksi. Ajatelkaamme sitä tapausta, että hän menee naimisiin. Hänen säätyisensä mies kosii häntä, eikä saa rukkasia. Mitäs siitä seuraa? No niin, woiwatpa he joskus tulla onnellisiksi toistensa kanssa. Waimo mukaantuu ehkä hywinkin pian näihin paljon yksinkertaisempiin oloihin. Se onni, että saa tehdä rakastettunsa onnelliseksi, on hänestä kalliimpi kuin kaikki, minkä hän sitä warten uhrasi, ja antaa hänelle halua iloisesti toimittamaan kaikki työt, sellaisetkin joita hän ei pitkään aikaan ole tehnyt. Hän keittää, pesee, puhdistaa, paikkaa, hän tekee kaikkea, mitä sattuu, niin suurella halulla, kuin ei hän milloinkaan olisi parempaa tiennytkään. Rakkaus ja onni tekee tämän kaiken hänelle suloiseksi. Sanon, niin saattaa joskus tapahtua. Mutta kokemus näyttää, että, pahasti kyllä, **hywin harwoin niin** käypi. Papillisesta kokemuksestani saattaisin tässä mainita koko joukon tapauksia, joissa käwi melkein

seuraawaan lajihin: Ensi kuukausina, ehkäpä koko ensi wuonna, käwi kaikki hywin; waimon säästöillä perustettiin ystäwyydessä oma koto, ja ne oliwat miehen huonon palkan lisänä talouden pidossa. Elettiin, waikkei niin hywin kuin ennen, mutta kuitenkin hupaisemmin kuin miehen niukat tulot olisiwat sallineet. Rakkaus on usein sokea ja „kärsii kaikki" kumminkin kaikki, mikä hywältä maistuu. Mutta tämä lisä loppuu pian ja usein juuri silloin, kun perheen lisääntyessä wasta oikein palkan lisää tarwittaisiin. Silloin on monta puutetta. Puute, joka ensikerran ilmaantuu, tuntuu katkeralta ja tekee alakuloiseksi. Waimo ei saa sitä hoitoa, jota muut waimot siinä tilassa nähdään saawan. Hänen täytyy wielä heikkona ollessaan nousta hoitamaan pientä lastansa ja talouttansa. Mikä ennen käwi helposti, se tuntuu nyt raskaaksi, kun on heikko, köyhä ja alakuloinen. Mies on myöskin alakuloinen, usein kowinkin. Wuoden eteenpäin on olot wielä kärsittäwiä. Mutta toisen lapsen syntyessä on talous perin hukassa; puute muuttuu hädäksi, alakuloisuus tytymättömyydeksi, joka ilmaantuu usein toisen puolison sangen sopimattomissa ja raaoissa syytöksissä toista wastaan. Kumpikin pitää toistansa onnettomuutensa syynä. Sitten mies wielä onnettomuuden lisäksi pakenee kapakkaan, sentähden ett'ei oma perhe häntä enää miellytä; toinen hylkää waimonsa ja lapsensa ja menee teille tietämättömille; toinen taas hakee eron waimostansa; mutta missä tämä ei käy päinsä, siinä syntyy usein kauheita kahakoita puolisojen wälillä. Sentähden, „hywä on ihmiselle ijestä kantaa nuoruudessansa", s. o. ettei häntä nuoruudessa pidetä wapaana waikeuksista, waikka se ajaksikin tuntuisi kyllä hauskalta.

Jakob sai Jumalalta siunauksen, sai hänen erityisellä johdatuksellansa **rikkaana** miehenä erota raskaasta palweluksestansa. Ei hänen ollut siitä Labania kiittäminen. Hänelle täytyi Jakobin sanoa: „Sinä olet muuttanut minun palkkani kymmenen kertaa. Jollei minun isäni Jumala, Abrahamin Jumala, ja Isaakin pelko olisi ollut minun puolellani; niin sinä peräti tyhjänä olisit minun päästänyt. Mutta Jumala on nähnyt minun waiwani ja kätteni työt". Jakob palweli Jumalaa, ja Jumalan tähden kesti hän tämän palweluksensa päähän asti kawalan ja ahneen Labanin luona, ja Jumala katsoi hänen puoleensa suosiollisesti ja palkitsi jo maan päällä hänen uskollisen palweluksensa. Niin tekee Jumala wielä nytkin. Jospa yhä useammat palkolliset ottaisiwat palwellaksensa niinkuin Herraa eikä niinkuin ihmisiä, eikä ainoasti palkan tähden, niin he saisiwat warmaan kokea, että meidän Juwalamme on sama „eilen ja tänäpänä ja myös ijankaikkisesti". Jumalan olento pysyy samana ja niin myös hänen mielialansa meitä kohtaan, waikka mailman olot ja ihmiset kuinkakin muuttuwat. Jokaisen, ku haluaa Jakobin siunausta, tulee rukoilla itsellensä Jakobin mieltä, uskollisuutta ja kärsiwällisyyttä ja sitä elämässään noudattaa, ja niin hän on warmaan tulewa tuntemaan, ettei „ole Herralle työläs auttaa monen kautta elikkä harwain".

Tunnen nuoren miehen, joka kolme wuotta palweli suuressa kauppahuoneessa. Hän sai jumalisuutensa tähden kärsiä paljon pilkkaa sekä isännältänsä että monelta kumppaniltansa. Waikka hänen herransa usein ilkasteli häntä, niin luotti hän kuitenkin häneen enimmän ja asetti hänen kaikkiin niihin toimiin, joissa hänen itse olisi tarwinnut olla läsnä, waan joihin hän ei joutunut. Hän kohteli tätä palwelijaa kuin poikaansa, joll'ei oteta lukuun pilkkapuheita hänen jumalisuudestaan. Tämä nuori mies otti kolmewuotisesta pal-

kastaan ainoasti sen, mitä hän tarwitsi yksinkertaiseen waatetukseen, ja toiwoi erotessaan saawansa kauniin säästösumman. Mutta kuinka hän peljästyi, kun hänen herransa, joka ei mielellänsä olisi suonut hänen eroowan, näytti hänelle rätingin, jossa lueteltiin monta kappaletta, joita hän oli muka rikkonut ja sentähden welwollinen maksamaan, niin ett'ei hän saanut penniäkään, waan oli wielä maksamistakin herrallensa! Nuorukainen olisi woinut tätä wastustaa ja ja tehdä siitä walitusta; mutta kun häntä näin pahasti kohdeltiin, waikka hän oli kolme wuotta uskollisesti palwellut, niin oli hän niin murheellinen, hänen sydämensä oli niin särjetty, että hän kiirehti pois walittamaan Jumalalle waiwaansa. Waieten meni hän pois **lausumatta katkeraa sanaa tai panematta wastalausetta.** Sittemmin etsi häntä entinen herransa wielä kerran, saadaksensa häntä takaisin palwelukseensa, johon tämä tietysti ei myöntynyt; mutta kuitenkaan ei hän sanallakaan moittinut entistä wääryyttä. Hän toiwoi Jumalaan, eikä joutunut häpeään. Jumala siunasi häntä niin laupiaasti, että hänen täytyi usein ajatella: „Jumala on nähnyt minun waiwani". Nykyään ei hän suinkaan — sillä hän elää wielä — waihtaisi entisen herransa kanssa, waikka tämä eläisikin, mutta wielä wähemmän nyt, kun Jumala jo on kutsunut hänen isäntänsä ijankaikkisuuteen tiliä tekemään.

Meillä on ollut nähtäwänä Jakobin nuoruuden ajassa kotona, monen hywän awun ohessa, paljon moitittawia paheita. Mutta hänen kaksikymmenwuotinen uskollinen, nöyrä ja urhoollinen palweluksensa Labanin huoneessa saattaa kaikki entiset heikkoudet unehduksiin. Jakob on sen arwoinen että hän yhä uudelleen, ja meidän aikanamme erittäinkin, otetaan tarkattawaksi ja esikuwana noudatettawaksi.

V.

Muukalaisen kotomatka.

Ja Herra sanoi Jakobille: palaja sinun isäis maalle, sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas.
1 Mos. 31: 3.

Mutta Jakob meni tietänsä myöten, ja Jumalan enkelit tuliwat häntä wastaan. Ja koska hän näki heidän, sanoi hän: nämät owat Juma lan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim.

Niin Jakob lähetti sanansaattajat edellänsä weljensä Esaun tykö, Seirin maakuntaan, Edomin maalle. Ja käski heitä sanoen: sanokaat näin minun herralleni Esaulle: näin sanoo sinun palwelias Jakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä ja wiipynyt tähän asti. Ja minulla on karjaa ja aaseja, lampaita, palwelioita ja piikoja: ja lähetin ilmoittamaan minun herralleni, löytääkseni armoa sinun edessäs. Sanansaattajat palasiwat Jakobin tykö, sanoen: me tulimme Esaun sinun weljes tykö; ja hän tulee sinua wastaan, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa. Niin peljästyi Jakob kowin, ja ahdistus tuli hänen päällensä: ja jakoi wäen, joka oli hänen kanssansa, ja lampaat, ja karjan, ja kamelit kahteen joukkoon. Ja sanoi: jos Esau tulee yhden joukon päälle, ja lyö sen; niin jäänyt joukko pääsee.

Ja Jakob sanoi: minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, Herra joka sanoit minulle: palaja maalles ja sukuis tykö, ja minä teen sinulle hywää! Minä olen mahdotoin kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen totuuteen, jonka sinä teit palwelialles. Sillä

koska minä tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauwani: mutta nyt minulla on kaksi joukkoa. Pelasta siis nyt minua minun weljeni Esaun käsistä .. Ja hän yötyi sinne. — Mutta Jakob jäi sille puolelle yksinänsä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa, siihen asti kuin aamurusko nousi. Ja kuin hän näki, ettei hän woittanut häntä, rupesi hän hänen reiteensä, niin että Jakobin reisiluu horjahtui painellessa hänen kanssansa. Ja hän sanoi: päästä minua, sillä aamurusko nousee. Mutta hän (Jakob) wastasi: en minä päästä sinua, jolles siunaa minua. Ja hän sanoi: ei sinua silleen pidä kutsuttaman Jakob, waan Israel: sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet woittanut . . . Ja hän siunasi häntä siinä paikassa. 1 Mos. 32.

1. Jumala antaa luwan lähtemään.

„Koska raadollinen huusi, kuuli Herra häntä, ja autti hänen kaikista tuskistansa". Ps. 34: 7. „Odota Herraa, ole hywässä turwassa, ja hän wahwistaa sinun sydämes: ja odota Herraa". Ps. 27: 14.

Kaksikymmenwuotisen odottamisen, ikäwöimisen ja kaipaamisen perästä tulee wihdoin Jumalan wastaus, joka antaa Jakobille luwan palaamaan rakkaasen kotomaahan. „Palaja sinun isäis maalle, ja sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas". Se oli muukalaiselle iloinen päiwä, kun hän rukouksiinsa sai tämän armollisen wastauksen. Usein taisteli hän itseksensä, eikö hänen pitäisi lähteä ja kiirehtiä kotomaalle. Tällaiset hetket oliwat kiusauksen hetkiä, joissa hän woitti. Ilman Jumalan luwatta ja awutta sekä wallan wastoin Jumalan tahtoa hän ei tahtonut mennä kotomaahan.

Se ei olisi ollutkaan oikein eikä onneksi. Hän tahtoi mieluummin Jumalan kanssa pysyä wieraassa maassa ja loppuun asti kestää raskaan palweluksen, kuin ilman Jumalatta palata isäinsä maalle. Jakob oli oikeassa; hän oli paljon oppinut. Mutta kun wihdoin Isä sanoi: „Mene, minä olen sinun kanssas!" silloin oli pitkällisen kärsimisen kaikki waiwat unhoitetut ja sydän sykähteli taas iloisena. Onnellisen nuoruuden kaikki ihanat muistot wirkoowat jälleen, ja hengessään näkee hän taas kaikki Kanaanmaan pyhät paikat. Ei yhtäkään päiwää saa hukata! Nyt on rientäminen kotomaahan, Kanaanmaahan, isäin maalle, lapsuuden kehdolle, niihin paikkoihin, joissa Jumala on ilmestynyt, lupauksen maahan, joka hänelle luwattiin ijäiseksi omaisuudeksi. Kuinka hänen sydämensä sykki tätä ajatellessaan!

Kaikki me tiedämme, ettei **maallinen** Kanaan ole meidän waelluksemme päämäärä, eikä tydytä sydämemme sywintä ikäwöimistä ja halajamista, waan kaukaa kuwaa ijankaikkista kotoamme, sitä paikkaa, jossa Jumala ihanimmalla tapaa meille ilmestyy. Me olemme nyt wieraassa maassa. Meidän ikäwöimisemme ei tule täällä alhaalla täydellisesti tydytetyksi. Mutta **pian** on Isän ääni kuuluwa: „Palaja sinun isäis maalle!" Millä mielellä kuulet tätä kutsumusta? Iloitseeko sydämes, niinkuin Jakobin? Wai käsittääkö sinun salainen pelko? Surkeata on, että moni ei mielellään kuolisi, waikka hänellä mailmassa on ollut oikein huonot oltawat. Jokaisen, ku uskolla on omistanut Jumalan laupiaan lupauksen, joka lupaa suloisen, autuaallisen kodon, pitäisi myös mielellänsä menemän kotio, erittäin kun Herra sanoo: „Minä olen sinun kanssas". Mutta tosin ei ihanimmatkaan lupaukset meitä auta, joll'emme woi niitä omaksua, jos niitten ja meidän wälillämme joku anteeksiantamaton synti asettuu erottajaksi. Silloin saattaa lähtewälle, kuolewalle, sanoa mitä

ihanimpia sanoja, eikä ne tuota hänen sydämellensä rauhaa eikä lohdutusta. Eron hetkellä ilmaantuwat nuo kauan unhoitetut ja pienimpään piilopaikkaan peitetyt synnit. Ne synkistyttäwät silmät ja ryöstäwät kaiken ilon. Ne owat poistettawat, muutoin ei ihmisellä ole lohdullista lähtöä. Onnellinen se, jok'ei tätä tointa työnnä eron hetkeen.

Jakobillekin ilmaantuu wanha wihollinen, jota hän ei enää odottanut, ja joka katkeroittaa hänen ilonsa, — ja se wihollinen oli **hänen wanha rikoksensa Esauta wastaan.** Jakob on paljon tehnyt työtä, paljon kärsinyt, paljon rukoillut, paljon oppinut, hän on myös usein ikäwöinyt kotomaalle, eikä sittenkään ole hän wielä kelwolliseksi tullut perimään Kanaan maata. Sellaisena ei hän saa mennä poikki Jordanin, hänessä täytyy wielä sitä ennen tärkeä muutos tapahtua. Hän on meille nyt osoittawa, mikä hänessä wielä oli pyhälle lupauksen maalle kelpaamatonta ja kuinka Jumala hänet perusteellisesti puhdisti.

2. Mohanaim.

Jumala antaa Jakobille luwan eroomaan palweluksesta ja lupaa armollista suojelusta. Jakob kutsuu luokseen waimonsa ja neuwottelee heidän kanssansa lähdöstä. Laban menee pois kotoa, lampaitansa keritsemään. Silloin oli tapana pitää iloista juhlaa. Tätä tilaisuutta käyttää Jakob, päästäksensä **salaisesti** pakenemaan. Rahel warastaa isänsä epäjumalat ja wie ne mukanansa. Wasta kolmen päiwän perästä ilmoitetaan Labanille, että Jakob on paennut. Hän ei tuumaile kauan, waan kokoo palwelijansa ja ajaa pakenewaa takaa, jonka hän saawuttaa seitsemän päiwän perästä. Sillä aikaa on Jakobilla kowa sydämen hätä. Pelko ja tuska

ahdistawat joka taholta. Hän tuntee Labanin ra'aksi ja pelkää syystä hänen wihaansa. Mutta laupias Jumala astuu wälittämään ja suojelee erhettynyttä, ahdistettua lastansa, hillitsee wihollista, sanoen: „Kawahda sinuas, ettes puhu Jakobille hywää eli pahaa!"

Miksi Jakob teki niin tyhmästi, että hän salaisesti pyrki pakoon? Eikö hänellä ollut Jumalan lupaa lähtemään? Eikö hän tietänyt että: „Jos Jumala on meidän edestämme, kuka woi meitä wastaan olla?" Wielä kerran on hän puuttuwan uskonsa ja uskalluksensa kautta tuottanut itsellensä raskaita tuskan ja murheen hetkiä; wielä kerran on hänen wilpillinen wanha ihmisensä, jonka yllytyksiä hän noudatti, saattanut hänen suureen waaraan, josta uskollinen Jumala yksiu woi hänet pelastaa ja pelastikin. Mutta kuinka kowalle ottaa ennenkuin ihminen woittaa wanhan luontonsa ja tulee lapseksi Jumalan edessä! Jumalalle olkoon kiitos, että hän armossansa ei menettele kanssamme yksityisten heikkojen tekojemme jälkeen, waan sydämemme ja elämämme perussumman mukaan, että hän on Jumala, „joka on laupias ja armollinen, ja pitkämielinen: suuresta armosta ja totuudesta, Jumala, jonka tykönä on paljo anteeksi antamusta".

Kuinka paljon surua ja sydämen kipua onkaan salawihkainen, walkeutta karttawa käytös saattanut ihmisille! Totuus ja suoruus owat rauhan ehdot sydämessä, kotona ja ihmisten kanssa seurustelemisessa, kaikkialla, jopa Jumalankin edessä. Jos Jakobilla olisi ollut rohkeutta astumaan Labanin eteen ilmoittamaan eroawansa palweluksesta, niin warmaan ei häneltä olisi hiuskarwaakaan katkaistu, ja Labanin olisi täytynyt laskea hänen rauhassa menemään. „Jos jonkun tiet owat Herralle kelwolliset, niin hän myös kääntää hänen wihamiehensä rauhaan". Mutta minä luulen, että Jakob näin mielettömästi paetessaan oli ottanut seura-

takseen Rahelin neuwoa. Tämä tahtoi, näet, ottaa mukaansa myös isänsä epäjumalat, ja sehän käwi päinsä ainoasti salaisuudessa, Labanin poissaollessa. Jakob ei aawistanut tätä syytä Rahelin neuwoon ja oli häntä kohtaan aina hölläluontoinen. Tämän höllyytensä tähden saatti Jakob itsellensä paljon tuskaa.

Rahel raukka, sydämesi riippui siis wielä taikauskoisesti syntisen isäsi epäjumalissa! Sinä uskot, että sellainen jumala, jonkas saat warastetuksi ja pois wiedyksi, woisi tuottaa sinulle siunausta! Sinä olet perin wähän oppinut puolisostasi. Warastaminen on aina kelwotonta ja wieläkin kelwottomampaa on warastaminen isältänsä, wallankin jos warastaa itsellensä **jumalan!** Totisesti, sangen kurjat oliwat olot Labanin majassa.

Owatko olot sinun kodossasi paremmat, paljoa paremmat, rakas lukijani? Toiwottawasti lienewätkin. Mutta, pahasti kyllä, on meidänkin aikaan monta sellaista tyhmää, jotka kantawat jumalansa mukanaan tai tallettawat sitä kotona. Jos se heiltä warastetaan, owat he ilman Jumalata mailmassa. Näitten epäjumalain wartioitsemisesta on ihmisillä paljo murhetta ja waiwaa. Rakas Wapahtaja onkin sentähden sanonut: „Kootkaat teillenne tawarata taiwaassa, — sillä kussa teidän tawaranne on, siellä on myös teidän sydämenne". Mutta saamme myös tämän lauseen kääntää toisinkin ja sanoa: missä teidän sydämenne riippuu, siinä on myös teidän aarteenne, paras tawaranne, teidän jumalanne.

Kuinka uskollinen ja laupias onkin Jumala, jok'ei jätä meitä synneissämme makaamaan! Jakob ja Rahel kehoittawat synneillänsä jalopeuran wihan; mutta Jumala astuu suojelewana wäliin ja torjuu sen kiljunnan. Autuas se, joka

tuntee tämän ihmeellisen Jumalan, joka rakastaa häntä ja antaa itseänsä hänen kaswatettawaksensa.

Tuskin on tämä takaapäin ryntäävä wihollinen torjuttuna ja pakosalle lyötynä, niin jo astuu toinen esiin etupuolelta, tosin wielä näkymättömänä, mutta kuitenkin aiwan selwästi tunnettawana Jakobin hengessä, täyttäen hänen sydämensä uudelleen murheella ja tuskalla — ja se wihollinen on muisto **Esausta.** Jota lähemmäksi hän tulee Kanaanmaan rajaa, sitä selwemmiksi wirkoowat hänessä wanhat muistot ja hengessään näkee hän wihaisen Esaun tulewan uhkaawana häntä wastaan. „Ihmisen, syntisen, elämässä on hetkiä — jolloin hän on niin arka, jolloin hän tuntee itsensä niin heikoksi, Jumalan ja ihmisten hylkäämäksi; ilokaan ei enää ole iloksi; ei ihmisellä ole yhtään rauhaa, ei rohkeata uskallusta eikä woimaa itsessään; hän tuntee ainoasti sisällistä rauhattomuutta, tuskaa, pelkoa ja wawistusta; on niinkuin salama olisi iskenyt raikkaimpaan elohon; takanapäin ihanat muistot, edessä synkät pilwet, — sydän, joka meitä tuomitsee; wanha rikos puikahtaa äkkiä menneestä ajasta esiin, se kirjoitetaan seinälle — kauheilla, synkillä kirjaimilla; ei mikään wesi woi sitä pestä pois, ei mikään pyyhin sitä pyyhkäistä näkymättömäksi; pitkät ajat owat jo taaksemme kadonneet, mutta wanha menneisyys on taas tullut nykyisyydeksi; wanhat ja uudet ajatukset keskenänsä taikka wialliseksi taikka wiattomaksi tuomitsewat, arwettuneet haawat aukeewat, sywältä werisiksi, kalman kaltaisiksi. — Minne on pakeneminen? Minne? Ah, lankeeminen on Jumalan jalkain juureen, tuhkaan ja tomuun, ja kuitenkin samalla Jumalan helmaan ja käsiin; — mutta se tuntu niin tuskaiselta, yö on pimeä ja pitkä“. (Naeman). Sellaisella mie-

tellä oli Jakob raukkakin silloin. Mutta katso! „Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki". Jakob kulki Jumalan tietä, Jumala oli käskenyt hänen lähtemään kotio ja luwannut: „Minä olen sinun kanssas". Tästä oli Jakob saawa uuden, ihanan todistuksen. — „Jumalan enkelit tuliwat häntä wastaan. Ja koska hän näki heidän, sanoi hän: nämät owat Jumalan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim". — Mitä tahtoiwat nämät enkelit, jotka Jakob näki loistawina sotajoukkoina ympäröiwän hänen leiriänsä? Heillä oli tälle ahdistetulle miehelle pyhältä ja armolliselta Jumalaltansa sanottawana: Älä pelkää Esauta, me olemme tulinen muuri sinun ympärilläs; sinulla on useampia puolellasi kuin Esaulla; älä epäile Jumalasi woimaa, äläkä hänen uskollisuuttansa ja laupeuttansa; pelkää Jumalaasi pyhällä arkuudella, mutta älä pelkää ihmisiä. — Kuinka lohdullinen olikin tämä autuaallinen kokemus Jakob raukalle! Nyt hän jatkaa matkaansa aina Jordanille saakka. Mutta täällä Kanaanmaan rajalla on hänellä wielä wiimeinen, mutta autuaallinen taistelu taisteltawana. Täällä wihdoin sukesi Jakobista Jumalan-taistelija, **Israel.**

3. Rajalla.

„Sydän on häijy ja pahanelkinen kappale", yhtä ynseä onnen päiwinä kuin arka kowan onnen kohdatessa. Jos Herra ihmeellisesti ja laupiaasti on kuudesta murheesta päästänyt ja luwannutkin ettei seitsemännestä ole meille mitään pahuutta tulewa, niin on kohta, kun uusi murhe on tulossa, tuo syntinen sydän parka jälleen pelkääwäinen ja arka, on unhottanut anteeksi antawan Jumalan kaikki uskollisuuden osoitukset, ja toimii niinkuin olisi se yksikseen jätetty kuormineen, kärsimyksineen ja waiwoineen.

Enkeli-joukkojen tuoma ihana lohdutus ei kauan kestänyt Jakobissa. Esaun muisto tuottaa hänelle yhäti enemmän tuskaa ja wie häneltä lapsellisen luottamuksen Jumalaansa. Eikä hän woi rukoilla tässä ahdistuksessa; mikä on tässä tulewa neuwoksi?

Mutta Jakobhan on älykäs, eikä häneltä puutu keinoa. Hän turwaa wanhaan wiekkauteensa. Jakob parka, tällä kertaa ei sekään onnistu. Mutta koetahan waan! — Kohteliaasti lähetetyt sanansaattajat „palwelijalta Jakobilta" „Herra Esau" weljelle saattaisiwat waikuttaa hywääkin ja muuttaa wanhan, kiukkuisen wihollisen ystäwäksi, waikk'ei omatunto täysin hywäksyisikään tällaista wilpillistä lähetyskuntaa. Tnumasta toimeen. Hän lähettää sanansaattajat Seiriin ja antaa heille käskyn: „Sanokaat näin minun herralleni Esaulle: näin sanoo sinun palwelias Jakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä, ja wiipynyt tähän asti — ja lähetin ilmoittamaan minun herralleni (palaamistani), löytääkseni armoa sinun edessäs!" — Wastausta ei tarwitse aiwan kauan odottaa. Sanansaattajat palaawat tuomatta weljen terwehdystä ilmoittaen kylmäkiskoisesti: „Sinun weljes tulee sinua wastaan ja neljäsataa miestä hänen kanssansa!" — Jakob raukka, tämähän on odottamattoman ikäwä sanoma, mitä nyt ai'ot tehdä? Tahdotko wieläkin kiusata itseäsi turhalla wiekkaudella? Etkö muista Jumalasi lohdullista sanaa: „Palaja, ja minä olen sinun kanssas!"? Etkö muista pelastustasi Labanin kädestä? Etkö Jumalan sotajoukkoja, jotka sinua seurasiwat? Ah niitä ei Jakob enää muista, waan on kaikki unhottanut ja turwaa wielä kerran wiekkauteen. „Niin peljästyi Jakob kowin, ja ahdistus tuli hänen päällensä: ja jakoi wäen, joka oli hänen kanssansa, ja lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon. Ja sanoi: jos Esau tulee yhden joukon päälle, ja lyö sen; niin se jäänyt joukko pääsee!"

Tämän tehtyänsä huomasi Jakob hywin sen olewan turhan kokeen. Jos toinen joukko tulisi lyödyksi, niin olisihan se jo kauheata, eikä yhtään pelastusta toiwottawana, waan toisenkin joukon olisi sitten ollut mahdoton päästä pakoon. Nyt on hänen wiekkautensa ja itsensä auttaminen hukassa. Mikä jää neuwoksi tässä toiwottomassa, tukalassa tilassa? Mistä nyt wielä on apua etsittäwä? — **Jumalalta, yksin Jumalalta.** Nouse, käy Herran kaswoin eteen nöyrästi rukoellen! Nyt wihdoin joutuu Jakobin mieleen se, johon hänen kohta alussa olisi pitänyt ryhtymän. Nyt hänen sydämensä pääsee wäljemmälle, nyt muistaa hän uskollisen Jumalan kalliin lupauksen, nyt tarttuu hän lujasti siihen kiinni ja huutaa sydämensä sywyydestä: „Minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isakin Jumala, Herra joka sanoit minulle: palaja maalles ja sukuis tykö, ja minä teen sinulle hywää! **Minä olen mahdotoin kaikkeen siihen armoon. ja kaikkeen siihen totuuteen, jonka sinä teit palwelialles,** — pelasta siis nyt minua minun weljeni Esaun käsistä: sillä minä pelkään hänen tulewan ja lyöwän minun ja äidin lapsinensa. Sinä olet kumminkin sanonut: minä teen kaiketi sinulle hywää. Ja hän yötyi sinne (rukoilemaan)".

Siinä teit oikein, Jakob! Hätä opettaa rukoilemaan; mutta, kuten ennen olemme sanoneet, ei kuitenkaan kaikkia. Ainoasti siinä ihmisessä, joka tuntee ja rakastaa Jumalaa ja jonka sydämen perussuunta jo tarkoittaa Jumalaa, waikuttaa murhe sitä, mitäwarten Jumala sen lähettikin. Se oli Jakobin laita, eikä Jumala tahtonutkaan tällä murheella muuta saada hänessä aikaan, kuin opettaa häntä rukoilemaan. Inhimilliseltä kannalta katsoen ei Jakob nähnyt enää mitään pelastuskeinoa. Hän tunsi itsensä hyljätyksi Esaun käsiin ja olewansa hukassa. Hänen kowan hätänsä mukaiseksi muo-

dostui myös hänen rukouksensa. Se on ihana, kallis ja esikuwaksi kelpaawa, rukous jonka kauniimpaa rukousta ei kukaan ole koskaan rukoillut, — rukous, jota enemmän kuin kolmetuhatta wuotta lukemattomat syntiset sydämensä syhwyydestä owat, Jakobia noudatellen, rukoilleet, — rukous, joka niin totisesti, niin sywästi ja yksinkertaisesti ilmaisee jokaisen Jumalan lapsen kokemusta! Toiselta puolen näkee Jakob nyt selwemmin, kuin milloinkaan ennen, Jumalan laupeuden, uskollisuuden, kärsiwällisen pitkämielisyyden ja sunnaawan armon rikkauden, ja toiselta puolen paljasta puutetta, heikkoutta, kiittämättömyyttä, syntiä. Silloin murtuu hänen sydämensä, mutta hän saa myös iloista rohkeutta uudelleen kolkuttamaan suuren Jumalan sydämelle ja wetoomaan hänen käsittämättömään laupeuteensa ja warustamaan itseään hänen ansaitsemattomilla lupauksillaan. „Minä olen mahdotoin, — mutta sinä olet kumminkin sanonut: minä teen kaiketi sinulle hywää“.

„Sinä olet kumminkin sanonut“. Tämä on uskon puhetta, ja yksin sillä ihminen jotain woittaa Jumalalta. Kuinka suuria lupauksia onkin ijankaikkinen, totinen ja muuttumaton Jumala tehnyt **meille** sanassansa! Miks'et tee niinkuin Jakob ja omaksesi omistaen sinulle nyt sopiwan lupauksen astu Jumalan eteen sanoen: „Sinä olet sen sanonut!“ Kuinka moni tuska ja murhe sen kautta haihtuisi sydämestäsi! Sinä arwelet, Jumalan sanan kalliit lupaukset eiwät ole minua warten, sillä en minä ole niitä ansainnut enkä ole niihin mahdollinen. Etkö huomaa, että tämä on epäuskon puhetta? Jumala ei ole antanut yhtään lupausta niille, jotka olisiwat ne ansainneet. Kaikki lupaukset owat lähteneet hänen armostansa, hänen käsittämättömästä laupeudestansa, ja kaikki ne owat mahdottomia, syntisiä langenneita ihmisiä warten. Jokaisella, joka lukee itsensä niitten jouk-

koon, on oikeus niitä omistaa itsellensä; jokaisella, ku saa sanoa: „joista (syntisistä) minä suurin olen“, on **etupäässä** oikeus **kaikkiin Jumalan lupauksiin.** Eikö tämä ole kallis ja autuaallinen asia? Kuinka kauan kuitenkin tarwitsee saarnata tätä Jumalan salaisuutta, (Katso 1 Kor. 1 lukua) ennenkuin arka ja nurja ihmissydän sitä käsittää! Minun tekisi mieleni tuoda nähtäwäksesi, rakas lukijani, tässä tuhansittain ihania Jumalan lupauksia, jotka kaikki koskisiwat sinua, jos nöyrässä uskossa tahtoisit omaksesi omistaa ne, lupauksia maallista elämääsi, kuolemaasi ja ijankaikkisuutta warten; ja ne owat kaikki laupiaan Jumalasi suun sanoja. Mutta kuule wain tämä yksi ainoa lupaus, joka ensin annettiin syntiselle Jakobille, mutta joka on sanottuna kaikille hänen kaltaisillensa, nimittäin tämä: „Minä teen kaiketi sinulle hywää“. Tosin en tunne sinua, rakas lukijani, — en tiedä mitään menneestä elämästäsi enkä nykyisestä tilastasi, — kenties olet suuressa tuskassa; mutta jos kysyisit minulta, mitä Jumala sinulle nyt tai tulewaisuudessa aikoo, niin wastaisin iloisesti: „Hän tekee sinulle hywää“. Hänellä on rauhan ajatuksia sinusta, kun hän antaa armon aurinkonsa paistaa päällesi, ja antaa sinun joka päiwä hawaita hänen uskollista siunaustansa elämässäsi, — ja hän tekee sinulle hywää silloinkin, kun hän johdattaa sinua surun pimeään laaksoon. Myös erämaassa tahtoo hän sinun kanssas suloisesti puhua. Kuinka uskollinen Jumala hän on! Jospa hän kuitenkin löytäisi meissä enemmän uskallusta!

„Pelasta siis nyt minua minun weljeni Esaun käsistä: sillä minä pelkään hänen tulewan ja lyöwän minun ja äidin lapsinensa!“ Se oli siis Esaun pelko, joka Jakobin sydäntä niin kauheasti rasitti, pani hänen niin mieltä liikuttawasti rukoilemaan ja saatti hänen armoille heittäymään maahan Jumalan kaswoin eteen. — Ole hywässä turwassa,

Jakob, sillä „joka uskoo, ei hänen pidä peljästymän“ eikä häpiään tuleman. Sinä saat kokea Jumalan ihmeellistä apua. Tosin, pysyäksesi ainaisesti näin nöyränä ja uskossa wahwana, täytyy Jumalan puhua sinulle wakaita sanoja, — mutta nöyryyttäessään ja särkiessäänkin on hän sinulle hywää tekewä. Kuinka paljon murhetta ja tuskaa onkaan ihmisten keskinäinen wihollisuus aikaan saannt! Jakobin pako oli surullinen, mutta wielä surullisempi hänen palaamisensa, ja kaikki Esaun wihollisuuden tähden. Tosin on hänellä nyt waimo ja lapset, mutta se rasittaa häntä kahdenkertaisesti. Kuitenkin oli asia tällänsä hywä, sillä jos hän olisi ollut naimaton, niin olisi hän ehkä uskaltanut taistella Esauta wastaan, mutta nyt ei hän uskalla, waan pakenee Jumalan turwiin. Sillä tapaa woitti hän enemmän ja pysyi oikealla tiellä.

Painakaamme tämä sydämellemme, jos meistäkin kohtaa joku „Esau weli“ wihamiehenä. Ihmisten wihollisuus on elämämme kowimpia koettelemuksia, ja me käsitämme minkätähden Dawid on rukoillut: „Salli minun langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri, ja en tahdo langeta ihmisten käsiin“. — Sillä ihmisten kesken, hywienkin, jos heitä on loukattu tai jos he luulewat itsiänsä loukatuksi, on, pahasti kyllä, **armahtamattomuus suuri,** usein sangen suuri, yhtä suuri kuin heidän ylpeytensä, tai paremmin: niin suuri kuin heidän oma, wielä anteeksi saamaton syntinsä. „Sillä jolle paljo syntiä anteeksi annetaan, se paljon rakastaa; mutta jolle wähempi anteeksi annetaan, se wähemmän rakastaa“, se tietää perin wähän laupiaasta rakkaudesta, joka kaikki kestää, kaikki kärsii, — ja siitä, että Jumalalla on suurempi halu laupeuteen kuin uhriin.

Kuitenkin ennen kaikkea tämä kysymys: **Etkö wain itse ole Esau?** Ajattele toki, eikö siellä tai täällä ole joku,

joka sinua kammoo, joka sinua ajatellessaan peljästyy, jota sinä wihaat, wainoot ja pyydät wahingoittaa. Hän on kenties sinua loukannut ja sinä luulet Jumalan ja ihmisten nähden olewasi oikeutetun hänelle osoittamaan wihaasi. Mutta waro itseäsi! Luuletko sen wähäpätöiseksi asiaksi, että joku, jotas ahdistat, salaisuudessa rukoilee Jumalaa ja walittaa, huutaen häntä awuksensa ja pelastukseksensa sinun wäkiwallastasi? Warjelkoon laupias Jumala minua ja sinua, rakas lukijani, siitä, että jonkin „raadollisen", ahdistetun Jakobin, tarwitsisi meidän sydämemme kowuuden tähden kannella meidän päällemme Jumalan istuimen edessä. „Herra kuulee köyhiä ja ei hän wankiansa katso ylön; Herra toimittaa raadollisen asian ja köyhän oikeuden; Herra on korkia ja katselee nöyriä ja ylpiät tuntee kaukaa".

Mutta sinä, joka olet Jakobin tilassa, älä pelkää niin kowin ahdistajaasi. Tee niinkuin Jakob, pelätessään Esauta: **rukoile!** Tee ja sano niinkuin Dawid, kun Doeg antoi hänen ilmi (Ps. 52): „minä uskallan Jumalan laupiuteen aina ja ijankaikkisesti", tai kun Simei häntä kirosi (2 Sam. 16): „Antakaat hänen kiroilla, sillä Herra on hänelle sanonut. Mahtaa tapahtua: Herra katsoo minun wiheliäisyyttäni, ja Herra maksaa minulle hywällä, sen kuin hän minua tänäpänä kiroilee". Älä itse ryhdy kostamaan, jos tahdot että Jumala on sinua auttawa.

Mahdotonta on ainoankaan kristityn elää mailmassa, kärsimättä mailman wihaa. Se on Jumalan menettelytapa omaistensa kanssa. Minkätähden? Wastaus on helppo. Herra on sanonut: „Rakastakaat wihollisianne, siunatkaat niitä, jotka teitä sadattawat, tehkäät niille hywin, jotka teitä wihaawat". Tämä on waikea, pyhä läksy, — mutta se on opittawa. Kuinka oppisimme ilman harjoitusta? Jolla ei yhtään wihamiestä ole, sen on myös mahdoton oppia häntä

rakastamaan; ja joka ei ole tullut wihatuksi, sen on myös mahdoton wihaajillensa hywää tehdä. Mutta kosk'ei kukaan ole tätä läksyä kerrassa yhdellä harjoituksella oppinut, niin on tämä tehtäwä usein uudistettawa. Tämäkin koettelemus on antawa „rauhallisen wanhurskauden hedelmän niille, jotka siinä harjoitetut owat". Joka itse kostaa, palkitsee pahan pahalla, eikä ensinkään woi wai'eta eikä tahdo wähintäkään wastusta kärsiä, — se ei ole tahtonut tätä tärkeätä läksyä oppia. Wihat ja niitä seuraawat kiihoitukset, sydämen kiwut ja ikäwyydet on meidän sittenkin kärsiminen. Mutta se wanhurskauden rauhallinen hedelmä, jonka niitten piti meille tuottaman, tulee rikki sotketuksi.

Pahempii kuin „Esau weli" ihmismuodossa, on kuitenkin toinen wihollinen, joka wäsymättä wäijyy meitä elämämme tiellä ja joka on sitä waarallisempi, jota wähemmän muistamme hänen läsnäoloansa ja jota wähemmän warustamme itsiämme häntä wastustamaan: ja se wihollinen on päällekantaja, „murhaaja alusta", perkele ja hänen woimallinen joukkonsa. „Sillä ei meillä ole sota werta ja lihaa wastaan, waan pääruhtinoita ja waltoja wastaan . . . pahoja henkiä wastaan taiwaan alla". Jos moni kristitty näkisi kuinka hän usein on näitten wiholliswoimain piirittämä, kuinka ne wirittäwät werkkojansa hänen ympärillensä häntä kiusataksensa tahi, jos mahdollista, häntä hukuttaaksensa, niin hän joka päiwä ahkerammin ja huolellisemmasti pukisi päällensä ne sota-aseet, joista apostoli puhuu Efes. epist. 6 luwussa. Ei ensinkään auta sulkea näiltä wihollisilta silmiänsä tai lohduttaa itseänsä sillä, että meidän puolellamme on se, joka on wieläkin woimallisempi. Meidän kuninkaamme on tosin kyllä meitä auttamassa ja pelastamassa. Häntä tulee meidän kiittää, ett'ei tuo „kiljuwa jalopeura" jo ole meitä niellyt. Mutta me saamme ainoasti silloin turwata

hänen apuunsa, jos me myös uskollisesti taistelemme niillä aseilla, jotka hän on antanut meidän käytettäwäksemme. Elämämme useammat wastukset tulewat juuri tämän wihollisen puolelta. Mutta ennenkuin lähdemme wiimeiselle matkalle Kanaanmaahan, kotio, Jordanin poikki, silloin on hän wielä kerran ponnistawa woimansa ja muistuttawa meitä jo kauan sitten unhoitetuista synneistä, — silloin on moni kowasti peljästywä ja ahdistus on tulewa hänen päällensä, pahan hengen, oman itsensä ja synteinsä tähden. Kerran kutsuttiin minä erään sairaan luoksi, joka kerskasi ettei hän 30 wuoteen milloinkaan ollut kirkossa käynyt. Hän ei halunnut minua, mutta hänen waimonsa tahtoi minua käymään hänen luonansa. Kun puhuin tälle miehelle kuolemasta, arweli hän, ett'ei siitä olisi hätää, sepä asia ei häntä ensinkään huolettanut, siitä ei muka sen enempää ollut. Minä selitin hänelle että kuolema on ankara, sillä yhtä warmasti kuin meidän kaikkien täytyy kuolla, yhtä warma on sekin, että „senjälkeen tulee tuomio". Hän waikeni. Käyntini hänen luonansa oli hänestä wastenmielinen. Mutta tulin kuitenkin uudelleen ja koetin yhä suuremmalla rakkaudella ja wakuudella tawoitella hänen sydäntänsä. Jota tuskallisemmiksi hänen waiwansa käwiwät, sitä awonaisemmaksi tuli hänen sydämensä, niin että hän rupesi ikäwöimään minua tulewaksi, ja kun minä rukoilin armolliselta Jumalalta hänelle synteín anteeksiantamusta, silloin laski hän kätensä ristiin ja wieri kyynel kyyneleeltä hänen kaswoillensa. Niin kului useita wiikkoja. Päiwää ennen kuolemaansa ei hän enää saanut puhua; mutta hän makasi wuoteellansa kädet ristissä ja sammalsi rukoellen wiimeiseen hetkeen asti. Herra, joka yksin ymmärsi hänen rukouksensa, on temmannut hänen niinkuin kekäleen tulesta. — Mutta eräästä pastoristakin olen kerran kuullut puhuttawan, että hän kuolinwuoteellansa

joutui kowaan kiusaukseen. Kaikki lohdutus oli kadonnut. Silloin tuli palweluspiika huoneesen. Pastori pyysi häntä: sano minulle raamatunlause lohdutukseksi. Piika hämmästyi ja sanoi: Mutta herra pastori, mitä minä taitamaton ymmärtäisin teille sanoa? Wihdoin, hänen toistaessaan pyyntönsä, sanoi piika tämän lauseen: „Jesuksen Kristuksen weri puhdistaa meitä kaikesta synnistä". Ah niin, huudahti hän, se, se on, sitä juuri minä tarwitsen! Jesuksen Kristuksen weri puhdistaa meitä kaikesta synnistä — toisti pastori, ja se sana saatti rauhaa ja lohdutusta hänen sydämeensä, se karkoitti ne pimeyden wallat, jotka pyysiwät hämmentää hänen uskoansa ja ryöstää hänen rauhaansa. Älköön kukaan sanoko: minulle oi ole sellaista tapahtuwa, waan warustakoon kukin itseään joka päiwä lähdentöänsä warten synteinanteeksi saamisella ja puhdistus- eli priiskoituswerellä, s. o. Jesuksen Kristuksen sowintowerellä.

4. Pniel. Taistelu ja woitto.

„Mutta Jakob jäi sille puolelle yksinänsä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa, siihen asti kuin aamurusko nousi. Ja kun hän näki ettei hän woittanut häntä, rupesi hän hänen reiteensä, niin että Jakobin reisiluu horjahtui painellessa hänen kanssansa. Ja hän sanoi: päästä minua, sillä aamurusko nousee. Mutta hän (Jakob) wastasi: en minä päästä sinua jolles siunaa minua. Ja hän sanoi hänelle: mikä sinun nimes on? hän wastasi: Jakob. Ja hän sanoi: ei sinua silleen pidä kutsuttaman Jakob, waan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet woittanut. Ja hän siunasi häntä siinä paikassa. Ja Jakob kutsui sen paikan Pniel: sillä minä olen nähnyt Ju-

malan kaswosta kaswoon, ja minun sieluni on wapautettu. Ja aurinko nousi, koska hän Pnielin ohitse käwi, ja hän ontui reidestänsä".

Ei riitä tässä laisinkaan
Yks' woitto waan.

Jakob wei omaisuutensa toiselle puolen wirtaa. Mutta itse jäi hän sille puolelle yksinänsä. Ei wieläkään ollut hänen sydämensä rauhoitettu eikä rohkaistu. Hänen täytyy wielä kerran mennä yön yksinäisyyteen ja tällä kertaa wahwalla aikomuksella tarttua Jumalaansa, ahdistaa häntä ja painella hänen kanssansa, kunnes hän saisi häneltä armollisen wastauksen ja siunauksen. Joka kerran on löytänyt oikean tien, lapsellisen, nöyrän rukouksen tien, tien suuren ja armahtawaisen Jumalan sydämeen, hän ei saata niin wähällä lakata rukoilemasta, häntä wetää Jumalan sydän aina uudelleen, aina waltawammin puoleensa, ja niin kauan kunnes kaikki murheet, kaikki huolet ja kaikki synkät pilwet katoowat ja lapsi on löytänyt Isän sydämellä lewon ja lohdutuksen, woimaa ja rauhaa, kunnes se on tullut wakuutetuksi Jumalan isällisestä mieli-alasta ja asiansa menestyksestä.

Salaperäinen ja ihmeellinen tapaus oli tämä Jakobin taistelu. Sen selittämisessä emme tahdo pidemmältä wiipyä. Olkoon meille kylliksi tietää että tämä selwästi oli sekä **ulkonainen** että **sisällinen** taistelu. „Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa" ja „hänen reisiluunsa horjahtui"; hän tiesi, kuka tämä ihmeellinen mies oli, sillä hän on sanonut, että hän on „nähnyt Jumalan kaswosta kaswoon". Hänen aseensa oli, niinkuin profeeta Hosea 12: 5 sanoo, se: että hän „itki ja rukoili", lakkaamatta tarttui Jehowan liiton enkeliin, katuwaisesti tunnusti mahdottomuutensa, heikkoutensa, syntinsä, ja awuttomuutensa ja wäkewästi piti

kiinni armollisesta ja laupiaasta Jumalasta, joka koetellen kohtasi häntä wihollisena.

Tämän merkillisen taistelun käytännöllinen puoli on helposti ymmärrettäwä. Herra puolestansa keskitti ja päätti tässä kaswatustyönsä Jakobissa ja tukahutti hänen synnillisluonnollisen olentonsa wiimeiset jäännökset, niin että Jakob tuli täydellisesti särjetyksi eriätäksensä taistelusta **Israelina,** uutena ihmisenä, sellaisena, joka itsessään ei enää ole mitään, mutta joka oikeassa Jumalaan luottamuksessa on päässyt kaikkein korkeimmalle, joka on jälleen löytänyt itsensä Jumalassa. Jakobin puolelta taas oli tämä taistelu **käännöskohta,** jossa hän täydellisesti antaa itsensä Herralle, luopuu omasta itsestään ja perustuu ijankaikkiselle kalliolle. Jakob oli entisessä elämässään, kuten olemme nähneet, paljon oppinut, mutt'ei hän ollut wielä luopunut itsekkään luontonsa wiimeisestä jäännöksestä, Jakobluonteestaan. Mutta sellaisena ei hän saanut mennä Kanaanmaahan, sellaisena ei hän ollut kelwollinen pääsemään luwattuun maahan, tulemaan walitun kansan kantaisäksi. Hänen ei pitänyt omistaa itselleen ainoastaan **osaksi** Abrahamin uskoa, waan hänen piti tuleman **täydelliseksi** Abrahamin pojaksi. Jumala tekee aina eheää työtä. Pnielissä tapahtui tämä Jakobin **Israeliksi** täydellisentäminen.

Millä mielellä olet sinä, rakas lukijani, tätä ajatellessasi? Etkö sinäkin pidä ihanana asiana olla Jumalan silmissä täydellinen mies, totinen kristitty? Etkö iloitse myös siitä, että Jumalamme tapa on tehdä täydellistä työtä? Silloinpa on meilläkin, waikka näyttäisi kuinkakin kurjalta, se kallis toiwo, että Herra meitäkin on tekewä kelwollisiksi Kanaata, waltakuntaansa, warten. Niin, sen woi hän tehdä ja sitä tahdomme häneltä rukoilla. Mutta älkäämme unhoittako, että tämä tapahtuu ainoasti kuolettamisen ja mur-

tamisen kautta, itkulla ja rukouksella. Painakaamme myös mieleemme se, että meidän Jakobluonteemme, syntimme ja jumalattoman menomme wanha jäännös, jonka kuolettamiseksi Herra jo kauan on meissäkin tehnyt työtä, on annettawa kuoletettawaksi, — waatikoon tämä waikka kuinka kowaa taistelua. Älkäämme myöskään wiiwyttäkö tätä kuolettamista wiimeisimpään asti, älkäämme odottako siksi kunnes wasta joku wihollinen meitä siihen pakoittaa, jonka kädestä perikato meitä uhkaa, waan antakaamme meidän Herramme jokapäiwäisen hywyyden ja uskollisuuden kaswattaa meitä oikeiksi Israeliitoiksi ja Jumalan ihmisiksi. **Ei kukaan pääse taiwaalliseen Kanaasen, jollei hän ole tullut uudeksi ihmiseksi.** Ja ainoa tie siksi päästä on tämä: „Jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale; sillä wanhat owat kadonneet, katso, kaikki owat uudeksi tulleet". Joka ei tätä tietä käy, hän menee hukkaan. Joka ei tätä tietä täydellä todella waella, ja pysy hiljaisena Herran edessä, joka ei anna itseänsä särkeä ja puhdistaa, hänen on käypä niinkuin Judaan.

„Päästä minua". — „En minä päästä sinua, jolles siunaa minua". Kuinka ihmeellistä! Herra, joka laupiudessansa käy meidän jälessämme, etsien sitä, joka kadonnut on, saattaa myös silloin, kun me häntä etsimme ja hänestä pidämme kiinni, kääntyä pois ja sanoa: Päästä minua. Etkö milloinkaan ole elämässäsi kuullut tätä Herrasi sanaa? Dawid psalmista tunsi sen, ja samaten moni Jumalan lapsi hänen jälkeensä. Herra koettelee meidän wakuuttamme, halajammeko häntä täydestä sydämestä. Osoittaaksensa tehtäwäänsä ja kaikille ajoille esikuwaksi kelpaawaa päätöstänsä, keksi Jakob myös kauniin wastauksen: „En minä päästä sinua, jolles siunaa minua". Siihen on käsitetty ihmisen kääntymys ja koko hänen sydämensä suhde Jumalaan. Se

sisältää lähinnä kahdenkertaisen päätöksen: **Kaikesta luowun ja pidän Jumalan ja hänen siunauksensa kalliimpana aarteenani.** Jakob tiesi olewansa hukassa, jos hän joutuisi otteluun Esaun ja hänen 400 miehensä kanssa. Kaikki hänen wäkensä ja omaisuutensa oli waarassa. Hänen ainoa turwansa ja apunsa oli Jumala. Yksin Jumalan kautta woi hän pelastaa perheensäkin. Hän tunnusti Jumalan olewan hänen kaikki kaikissa, hänen maallisen ja ijankaikkisen onnensa. Ilman Jumalaa oli hänellä odotettawana wain synkkä yö ja turmio. Tämä woittosan uskon kallis wastaus ilmaisee siis Jakobin suurta autuutta. Kun hän asettui tälle perustukselle tunsi hän itsensä turwatuksi ja pelastetuksi kaikista waaroista ja woittaneensa kaikki wiholliset. Hän tunsi mitä Paawalikin lausuu: „Jos Jumala on meidän edestämme, kuka woi meitä wastaan olla?"

„En minä päästä sinua!" Nämä owat kalliit sanat, joita monet mailman parhaimmat ja jaloimmatkin ihmiset, **Moses, Dawid, Paawali, Lutherus** ja wielä sittenkin lukemattomat aina tähän päiwään asti owat, Jakobia noudatellen, sywällä kiitollisuudella kertoneet. Jospa **moni** meidänkin aikana oppisi uskossa puhumaan samalla tapaa, niin siitä lähtisi parannusta monelle julkiselle ja salaiselle wammalle. Jospa erittäinkin kaikki kärsiwäiset ja koetellut Jumalan lapset ottaisiwat päämääräksensä oppia oikein painelemaan Herran kanssa ja samalla taistelemaan kaikkea syntiä ja heikkoutta, köyhyyttä ja kurjuutta wastaan, pitämään Herrasta kiinni elämässä, kärsimisessä, kuolemassa, päiwällä ja yöllä, niin hywinä kuin pahoina päiwinä. Siitä wuotaisi taas woimaa ja wäkewyyttä uskowaisten uupuneisin joukkoihin. Ja kohta **aurinko nousi Jakobille,** eikä ainoastaan ulkonaisesti taiwaan la'elle, waan myös sisällisesti hänen sydämessänsä. Murheitten, huolien ja pelwon yö oli

kulunut. Iloisena ja rohkeana, woitostaan warmana meni hän nyt Esauta kohtaamaan, eikä hän joutunut häpeähän.

„Autuas on se, jonka apu Jakobin Jumala on. Hurskaille koittaa walkeus pimeissä armolliselta, laupiaalta ja wanhurskaalta".

„Herra nostaa kukistetut. Köyhäin halauksen sinä, Herra, kuulet: heidän sydämensä sinä wahwistat, että sinun korwas siitä ottaa waarin".

5. Rukoilewa Isä esikuwana muille perheenisille.

Tärkeämpänä kuin kaikki Jakobin elämän yksityiskohdat, olkootpa kuinka suuriarwoiset tahansa, pidän sen, että hän oli **rukoilewa mies**, huonekuntansa pappi. Kuinka liikuttawan kaunis onkin tämä kuwa: Perheenisä, rikas paimentolais-ruhtinas, uljaat pojat ja sadottain palwelijoita ympärillään; — ahkera, kokenut, toimelias, kestäwä, rohkea mies — **itkee ja rukoilee polwillansa Jumalan edessä!** Tässä on hänen rikkautensa, siunauksensa, kunniansa, ja suuruutensa synty ja perustus. En saa kynääni pois lasketuksi esittämättä tätä kuwaa meidän aikamme perheenisien seurattawaksi. Jakob on meidän silmissämme sitä suurempi, sitä jalompi, kun ei hänellä ollut niin pakoittawia yllytyksiä ja kehoituksia rukoukseen, kuin meillä Jumalan sanasta on tietona. Monista raamatunpaikoista tahdomme mainita ainoasti Paawalin lauseen ja siihen liittää muutamia muistutuksia: (1 Tim. 2: 8) „Minä tahdon siis, että miehet rukoilisiwat joka paikassa ja nostaisiwat ylös pyhät kädet, ilman wihata ja epäilyksetä". Mitä Paawali tässä miehille kaikkialla antaa käskyksi, että he tekisiwät **papillista tointa,** sitä on Jakob tehnyt ilman käskytä, seuraten sydä-

mensä wetämystä, esikuwaksi kelpaawalla tawalla. Uusi Testamentti opettaa, että jokainen perheenisä on olewa myöskin **perheenpappi**, ja jokainen perhe olewa **pieni seurakunta, Jumalan pyhä huonekunta.** Mutta kuinka paljo nykyaikaan tämä siunausta tuottawa welwollisuus laiminlyödään! Kuinka harwassa onkin rukoilewia miehiä! Missä wielä perherukousta harjoitetaan, siellä, pahasti kyllä, täytyy usein waimon tai lapsen rukoilla „iltarukous", isä ei siinä ole läsnä, tai istuu hän nurkassa. Mutta se on isän, perheen pään, kunnia ja arwo, että hän itse toimittaa tärkeimmän tehtäwän perheessä. Niinkuin isä pöydässä istuu ylinnä ja sillä osoittaa olewansa perheyhteyden pää, niinpä hänen myöskin, perheen kokoontuessa pyhän Jumalan eteen, tulee pitää kunniapaikkansa eikä antaa sitä kenellekään muulle. Kuinka surkean ikäwän waikutuksen tekee se muihin, erittäinkin lapsiin, jos isä, huonekunnan pää, jonka sana useimmiten on ratkaisewa, mykkänä wetäytyy nurkkaan, kun hänen tulisi puhua pyhälle Jumalalle, häntä hywyydestään kiittää, hänelle ilmoittaa perheen yhteistä hätää ja rukoilla häneltä siunausta! — Mutta kuinka aiwan toisellaisen waikutuksen tekee lapsiin se, jos isä, perheen tuki ja turwa, tunnustaa tarwitsewansa notkistaa polwiansa Herran edessä, kiittää ja kunnioittaa häntä kaikesta ja joka päiwä rukoilla hänen apuansa ja siunaustansa! Sellaista waikutusta ei monikaan lapsi ole milloinkaan unhoittawa, se on olewa paras perintö isältä.

Mutta meillä on wielä sanottawa sananen siitäkin, kuinka tätä rukouswirkaa eli tointa on tehtäwä. Me nimitimme perheen isää perheen **papiksi.** Pappina tulee hänen saada perhekuntansa **sowitetuksi.** Ei kuitenkaan siinä mielessä, kun tulisi hänen tuoda sowintouhria perheensä syntein edestä; mutta ei hän liioin saa jättää huomamatta per-

heessä joka päiwä ilmaantuwia syntejä, heikkouksia ja pahoja tapoja, eikä ainoastaan nuhdella niitä, waan hänen tulee myös ottaa ne sydämellensä, ottaa ne omiksensa ja tuoda ne papillisessa rukouksessa Jumalan eteen ja pyytää anteeksi antamusta. Hänen tulee tehdä **parannusta** omaistensakin synneistä, sillä ne owat wälittömästi tai wälillisesti **hänen** syntinsä, ja hän on niistä täydelleen tai osittain edeswastauksessa. Niinkuin Israelin ylimmäinen pappi rintakilwessään kantoi 12 sukukunnan nimet, niinpä tulee perheenpapin papillisessa esirukouksessa sydämellään kantaa koko perhekuntansa yhteisesti ja erittäin kutakin sen jäsentä. Ei kenellekään wieraalle ilmaannu omaistesi erityiset, sisälliset ja ulkonaiset puutteet ja tarpeet niin selwästi kuin sinulle, eikä kenelläkään ole niin suurta welwollisuutta kuin sinulla niitä täyttämään. Tässä onkin totisesti jokaisella uskollisella isällä suuri, tärkeä ja pyhä työ tehtäwänä, työ, joka aikaa ja ijankaikkisuutta warten warmaankin on hyötysämpi ja tuottawampi, kuin mikään muu työ. — Mutta tämä on wain yksi puoli isän papillisesta toimesta. Papin tulee, saatuansa kansansa sowitetuksi, Jumalan puolesta myöskin **siunata** sitä. Mutta ei se ensinkään auta, joskin isä pyytää Jumalalta siunausta perheellensä, niin kauan kuin anteeksi antamaton synti perhettä painaa. Synti on ensiksi tunnustettawa ja anteeksi saatawa. Mutta jos perheenpappi tässä asiassa on päässyt selwille, niin hän woi ja hänen tulee siunata perhettänsä, ja hän on olewa omaisillensa siunaukseksi. „Isän siunaus rakentaa lapsille huoneet", sanoo Syrak. Mutta tätä emme saa ajatella sellaiseksi siunaukseksi, jonka isä wain sanoilla lapsillensa antaa. Moni siunaus annetaan tai toiwotetaan sillä tapaa, josta ei kuitenkaan siunausta lähde, koska ei Jumala siihen woi sanoa niin ja amen. Meidän tulee pikemmin ajatella sitä sellai-

seksi siunaukseksi, jonka uskollinen ja rukoileva isä hankkii Jumalalta siten, että hän huonekuntansa johtajana ja sen kanssa sovinnon saaneena Jumalan lapsena vaeltaa Jumalan kasvoin edessä. Jos hän on harjoittanut tätä papillista tointa sovinnon saamiseksi, ja jos hän tietää itsensä ja omaisensa olevan puhdistetut Jesuksen Kristuksen veressä, niin saa hän myös turvallisesti ja uskalluksella Jumalan aarreaitasta itsellensä ja omaisillensa ottaa ja jaella kalliimpia siunauksia. Silloin tarkoittaa häntäkin raamatun sana: „Levitä suus, niin minä sen täytän". „En ikänä nähnyt vanhurskasta hyljätyksi eikä hänen siemenensä kerjäävän leipää". „Rukoilkaat niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen". — Siunauksen saaminen on autuaallista; mutta saada siunausta antaa ja jakaa on sanomattoman autuaallisempaa. Sitä tekemään on jokainen perheenisä kutsuttu.

Kunniallisen ja jalon tehtävän uskoo Jumalan sana tässä perheenisille, eikä kenellekään lukijoistani liene vaikeata tietää kuinka hän tähän saakka on tämän tehtävän täyttänyt. Haikealta tuntuu katsellessa nykyisen kristikunnan perheitä. Täytyy kysyä: missä ovat rukoilevaiset miehet? Kuinka harvat ovatkin ne perheet, joissa isä tunnustaa ja tekee tätä papillista velvollisuuttansa! — **Epäusko, ajan henki** peittää kuin kylmä sumu monen muutoin tunnollisen miehen sydämen ja tukahuttaa omantunnon kaikki hyvät vaikutukset. Epäusko asuu monen uskovankin rinnassa. Sillä moni uskoo yleensä raamatun perustotuudet, pitää itseänsä kristittynä, vihaa häväytöntä epäuskoa, — eikä itse usko sittenkään. Sillä jos hän todella uskossa käsittäisi Jumalamme ihanat lupaukset, niin pitäisihän niiden vaikuttaman hänen elämänsä uudistusta, ja saattaman hänen **totuudelle kuuliaiseksi**, — hänestä tulisi rukoileva mies. Toiset, jotka

ehkä jo owat lähempänä uskoa, tuntewat tosin tämän welwollisuutensa waatimusta ja kristittyinä tekewätkin muutoin kenties kaikki mitä he woiwat, mutta puolustawat yhteisen rukouksen puutosta perheessään sillä, että sanowat ja tosin uskowatkin ettei heillä muka ole julkisen rukoilemisen **lahjaa.** Mutta kelpaako taitamattomuus puolustukseksi? Monelle, joka ei nuoruudesta ole siihen harjaantunut, saattaa kyllä tuntua waikealta aloittaa kotohartautta; mutta sitä luullaan usein waikeammaksi, kuin se todella on. Eihän kuitenkaan pienelle lapsellekaan ole waikeata lapsellisesti keskustella isänsä tai äitinsä kanssa, ja täysiikäiset ymmärtäwät kyllä taidollisesti seurustella muitten, jopa wierasten muukalaistenkin kanssa, ja lapsellinen keskustelu **taiwaallisen isämme** kanssa, joka on laupiaista laupiain, sekö sitten olisi waikea? Kuinka ystäwällisesti kehoittaakin Wapahtajamme arkaluontoisia rukoilemaan, sanoessaan ettei meidän tarwitse Jumalalle pitää pitkiä ja kauniita puheita, sillä meidän taiwaallinen isämme tietää meidän tarpeemme, ennenkuin häntä rukoilemmekaan. Nykyaikaan käydään koulua ja opiskellaan niin paljo. Eikö sitten kannattaisi wielä, waikka wähän myöhäänkin, oppia tätä tärkeätä tointa, oppia seurustelemaan Jumalan kanssa? Se olisi warmaankin ihmiselle hyödyllisimpiä oppia. — Mutta pääsyy, miksi niin harwat miehet perheissänsä rukoilewat, on kaiketikin se, että heiltä siihen puuttuu **rohkeutta.** Sillä siinä tarwitaan, erittäinkin alottaessa, erityistä rohkeutta, jota raamattu nimittää **nöyryydeksi.** Niin, nöyryys on rohkeutta *). Ja muutamissa asioissa tarwitseekin ihminen oikein suurta rohkeutta ollaksensa nöyrä. Monella miehellä on kyllä rohkeutta aworinnoin ryntäämään wihollisen kuolettawia tykkejä wastaan,

*) Saksaksi: Demuth ist ein Muth.

mutta usein hänellä ei ole kylliksi rohkeutta omaistensa kanssa notkistamaan polwensa rukoukseen, waikka omatunto kyllä häntä siihen waatii. Mutta kuinka onkaan moni kristillinen isä kerran häpeäwä, jos hän ijankaikkisuudesta on katselewa maallista elämäänsä, että hän siitä tai tästä mitättömästä syystä on laiminlyönyt tämän suloisen ja siunausta tuottawan welwollisuuden ja siten hukannut itseltänsä ja omaisiltansa niin monta siunausta! Tähänkin sopii Herran sana: „Jokainen kuin minun tunnustaa ihmisten edessä, sen tunnustan myös minä minun isäni edessä, joka on taiwaissa".

Huonekunta ilman rukousta on awoimen kaupungin kaltainen, johon wihollisen wapaasti pääsewät ja hyökkääwätkin. Sitäwastoin on rukous perhettä ympäröiwä tulinen muuri, joka torjuu pois monta salaisesti wäijywää wihollista. Kuinka paljon **wähemmän** sydämen kipua olisi kärsittäwänä, kuinka paljon **wähemmän** epäsopua olisi olemassa, kuinka moni hätä **huojennettaisiin**, kuinka monta kyyneltä **wähemmän** itkettäisiin, kuinka moni murhe ja huoli **poistuisi** rasittamasta sydänparkoja, kuinka paljon enemmän iloa, rauhaa, kärsiwäisyyttä, ystäwyyttä ja **totista** rakkautta wallitsisi perheessä, jos perheenisä muistaisi papillista welwollisuuttansa, jos hänen uskowa rukouksensa joka päiwä nousisi taiwaasen!

Kuitenkin, jos perheenisä on kelwollisesti täyttäwä tämän pyhän welwollisuuden, niin että se on olewa hänelle mieluinen työ eikä raskas taakka, niin tulee hänen ottaa huomioon toinenkin kohta, josta tahdomme tähän lisätä wielä muutaman sanan.

„Niin minä tahdon siis, että miehet rukoilisiwat joka paikassa, ja nostaisiwat ylös pyhät käbet ilman wihata ja epäilyksetä". Niissä wiimeisissä sanoissa näemme perheenisän

papillisen wihkimyksen eli hänen walmistuksensa wirkaansa. Hänen tulee nostaa **pyhät** käbet. Mutta kenellä on sitten pyhät käbet? „Me olemme kaikki saastaiset, ja kaikki meidän wanhurskautemme on niinkuin saastainen waate!“ Ei ole ihmisten seassa kenkään wanhurskas, ei yksikään! Kuinka on siis syntisen perheenisän mahdollista nostaa **pyhiä** käsiä? — Ja kuitenkin, hänen täytyy. Sillä Jumalamme tahtoo kuninkaallista pappeutta, **pyhää** kansaa. Ja mitä Jumalamme tahtoo ja waatii, sen saawuttamiseksi antaa hän myöskin keinoja. Niinkuin Israelin pappien, ennenkuin käwiwät seurakunnan majaan, täytyi pestä ruumiinsa ja waatteensa, niinpä myös uudenkin liiton pappien tulee puhdistaa itsensä, ennenkuin ryhtywät papilliseen toimeen. Meillä on awojain autuuden lähde syntiä ja saastaisuutta wastaan (Sak. 31: 1), jonka wesi pesee pois kaikki saastat. Me tunnemme puhdistuskeinon. Johannes ilmoittaa sen meille yksinkertaisilla ja selwillä sanoilla, lausuessaan (1 Joh. 1: 7): „Jesuksen Kristuksen hänen poikansa weri puhdistaa meitä kaikesta synnistä“. Perheenpapin **ensimäinen** tehtäwä on itse ensinnä käyttää tätä puhdistuswälikappaletta, asettua Kristuksen ristin alle ja puhdistaa oma sydämensä ja olonsa Jesuksen Kristuksen weressä. Mutta joka ei tätä ole ennalta tehnyt, joka ei ole **yksinänsä** seisonut Jumalan edessä, hän ei ole myöskään toimittawa julkista papintointa, olkoon se mitä lajia tahansa, sydämen halulla, eikä siunaukseksi itselleen tahi muille. Niinkuin perheen jumalan-palwelus on olewa **jokapäiwäinen**, niin täytyy myös perheenisän walmistawa puhdistus tapahtua joka päiwä. Sillä joka päiwä tarttuu myös, tieten tahi tietämättä, uudet saastat erittäinkin mieheen, jonka kutsumus saattaa häntä mailman lasten seuraan ja joka usein kaiken päiwää hengittää mailmallista ilmaa. Niinkuin tien tomu tarttuu jalkoihin, samoten laskee mailman

henki joka päiwä turmiollisen tomukerroksen ihmisen sydämelle. Senpätähden tarwitsee se, jonka tulee pappina joka päiwä nostaa pyhiä käsiä, myös jokapäiwäistä puhdistusta. Tätä osoittaa Herra Pietarille, pestessänsä opetuslasten jalkoja, kun hän sanoo: „Joka pesty on, ei se muuta tarwitse waan että jalat pestään, ja niin hän on kokonansa puhdas". Uudestisyntynyt ihminen on olentonsa ytimessä puhdas; mutta hänen tarwitsee kuitenkin joka päiwä uudelleen puhdistaa sydämensä mailman saastaisesta tomusta.

Mutta kun Paawali erittäin teroittaa mieleen, että käsien nostaminen on tapahtuwa „ilman wihata ja epäilyksetä", niin tahtoo hän sillä meille huomauttaa kahta wihollista, joita wastaan miehen aiwan erityisesti on taisteleminen ja joita hänen erittäin tulee kawahtaa. Ja totisesti, jota tarkemmin ajattelemme miehen waaroja, sitä selwemmin ymmärrämme Apostolin olewan oikeassa. Miehen tila, hänen työnsä ja seurustelunsa tuottawat luonnollisesti melkein kaikkialla hänelle taistelua ihmisten ja olosuhteitten kanssa, jotka katkeroittawat ja kiihoittawat hänen mieltänsä. Sentähden onkin hänen erityinen welwollisuutensa pyytää saawuttaa siweyttä ja hiljaisuutta Kristuksen ristin alla ja antaa Herran aina uudelleen parantaa ja sitoa ne haawat, jotka mailma lyö hänen sydämeensä. Joka työskentelee kawalan, itsekkään mailman keskellä, ei hän siitä pääse saamatta sydämen haawoja.

Sitten on wielä miehen luonne ja harkitsewa mieli luontaisesti taipuwampi epäilemään, kuin waimon. Miehen on yleensä waikeampi, kuin waimon, päästä lapselliseen, turwalliseen uskoon. Mutta jokainen wilpitön tuntee myös kuinka waikeata sellaisella sydämellä, joka ei ole **wahwistunut**, on tehdä papin tointa omaistensa edessä; se käy niin waikeaksi, että mieluummin on sitä kokonaan tekemättä.

Mutta toimellisten, s. o. rehellisten, antaa Jumala tässäkin kohden menestyä. Tuo wain ensin epäilyksesi Herran eteen, hän woi sen kumota ja kumookin, niin että saat tuntea Jumalasi armollista läheisyyttä ja maistaa kuinka suloinen Herra on.

Jospa nämätkin riwit auttaisiwat monta sydäntä ja monta perhettä jälleen wahwasti perustumaan ijankaikkiselle kalliolle, jota Jakob etsi ja löysi, ja joka wielä tänään pysyy ja yksin on loppuun asti pysywä — perustumaan Israelin Jumalaan, siihen Jumalaan joka ilmestyi

Bethelissä.	**Mahanaimissa.**	**Pnielissä.**

Jakob muukalaisena.

eli

Ihmisen synti ja Jumalan armahtawaisuus.

Kirjottanut C. Wagner-Groben.

Saksalaisten sanomalehtien arwosteluja:

Jo se, että 3 wuoden kuluessa 3 painosta on ollut tarpeen painattaa, sittenkun kirja myös jo on käännetty ranskan, ruotsin, tanskan ja englannin kielelle, osoittaa, kuinka erittäin suosiollisesti sitä on laajalti hywäksytty. Ja syystäkin. — — — — Monien mietittäwäin neuwojensa ja kehoitustensa tähden, joita tässä annetaan wanhemmille, lapsille ja palkollisille, on kirja olewa warsin sopiwa herättämään ja edistämään kristillistä perheellistä mieltä ja kristillistä perhe-elämää. Olkoon se sentähden sydämellisimmästi suositettu kristillisille perheenisille.

(Schlossers christl. Bücherschatz V Jahrg. S. 69).

Niinkuin tiedetään, ei jokaisella ole lahjaa oikealla tapaa kristillisen seurakunnan rakennukseksi selittää Wanhan Testamentin historiaa. Useimmiten on mieliwaltaisesti ahdettu Uusi Testamentti Wanhaan Testamenttiin ja tehty wäsyttäwää ja hyödytöntä sanan seulomista kuwauspuheisilla selityksillä. Sentähen terwehdämme sitä suuremmalla ilolla tätä kirjaa, jonka tekijä huolellisesti pyytää aiwan

asian mukaisesti selittää Wanh. Testamentin historiaa, mutta osaa myös samalla hywin käytännöllisesti sowittaa raamatun sanaa. Tässä tarjotaan meille wapaasen muotoon laadittuja raamatun selityksiä. Esitys on wilkas ja eläwä ja wiwahtaa Funcken kirjoituslaatuun. Walpastuttawaa on myös se rohkea awomielisyys, jolla nykyisen sukupolwen synnit otetaan nuhdeltawaksi. Kaikille terweellisiä hartauskirjoja rakastawille suositetaan lämpimästi tämäkin kirjanen.

(Allg. Schweitzer Ztg 1879, N:o 299).

Monen muun rakentawaisen kirjan edellä on tällä se etu, että se on kirjoitettu wilkkaasti ja kansantajuisesti, lyhwästi ja ytimekkäästi, ja iloitsemme siitä, että tässä wältetään tuota kurjaa konstailemista, jolla on koetettu kaikin mokomin selittää Jakobin synnit hywiksi awuiksi. Myös kiitämme sydämellisesti kirjan tekijää siitä, että hän on ottanut niin uljaasti puolustaaksensa lapsirikkautta Jumalan siunauksena, mikä puolustus oikein mieltä wirkistää tänä aikana, jolloin uskowaisetkin kristityt yhteen ääneen höllätunteisesti walittelewat sitä rasitusta ja waiwaa, ku tulee perheen lisääntymisestä. Jospa he tästä kirjasesta kerrankin ottaisiwat oikein häwetäksensä ja parantuaksensa.

(Volksbl. f. Stadt u. Land 1879, N:o 101).

Tämä on yhtä raikas kuin henkiwoimainen Jakobin elämän tutkistelemus ja selwitys, joka helewästi kaikkialla walaisee meidän aikaamme ja meidän olojamme. Luettakoonpa wain luku: „Sananen naisille“. Suosittelemme kirjaa sekä maallikoille että papeille . . . .

(Quellewasser f. d. deutsche Haus 1880, N:o 26).

Oiwa kirja, täynnä mietittäwiä neuwoja wanhemmille, lapsille ja palkollisille, sopiwa herättämään kristillistä perheellistä mieltä ja kristillistä perhe-elämää.

(Mecklenburgisches Kirchen- und Zeitblatt 1880 N:o 17).

Tämä on kaunis, opettawainen ja arwokas kirja. Paljon syntiä tehneen, mutta suuresti armoitetun patriarkan Jakobin muukalaiselämä walaisee meidän olojamme ja siitä saamme omalle elämällemme runsasta nuhdetta, lohdutusta ja kehoitusta.

(Appenz. Sontagsbl. 1879, N:o 49).

— — — Eikä warmaankaan kukaan lue tätä kirjaa saamatta siitä siunausta sekä sisälliselle että ulkonaiselle elämällensä.

(Els. Ev. Sontagsbl. 1879, N:o 51).

